

ANALÝZA ZPRAVODAJSKÝCH A PUBLICISTICKÝCH
POŘADŮ NA PROGRAMU CNN PRIMA NEWS
VYSÍLANÝCH PŘED KRAJSKÝMI A SENÁTNÍMI
VOLBAMI 2024

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. ANALYTICKÁ ČÁST	5
3. Krajské debaty	6
3.1 Debata s lídry z Libereckého kraje (1. krajská debata)	9
3.2 Debata s lídry ze Středočeského kraje (2. krajská debata).....	13
3.3 Debata s lídry z Jihomoravského kraje (3. krajská debata)	17
3.4 Debata s lídry z Ústeckého kraje (4. krajská debata).....	22
3.5 Debata s lídry z Moravskoslezského kraje (5. krajská debata)	26
3.6 Debata s lídry z Karlovarského kraje (6. krajská debata).....	30
3.7 Krajské debaty: závěry.....	35
4. Superdebaty	45
4.1 První superdebata	51
4.2 Druhá superdebata.....	54
4.3 Třetí superdebata	57
4.4 Superdebaty: závěry.....	60
5. Předvolební debaty na CNN Prima News jako celek	65
6. Rozhovory s postupujícími kandidáty do druhého kola senátních voleb v pořadu 360°	67
6.1 360° - rozhovor s Markem Hilšerem a Miroslavem Bártou.....	68
6.2 360° - rozhovor s Helenou Válkovou a Zdeňkem Hrabou	70
6.3 Rozhovory s kandidáty na senátora: závěry	71
7. Předvolební speciály Zpráv z regionů	73
7.1 Předvolební speciály Zpráv z regionů na CNN Prima News: závěry	77
8. ZÁVĚR	79

1. ÚVOD

Ve dnech 20. a 21. září 2024 se v České republice konaly volby do zastupitelstev krajů a třetiny Senátu Parlamentu České republiky. Druhé kolo senátních voleb se uskutečnilo 27. a 28. září 2024. Ve většině z třinácti krajů vyhrálo hnutí ANO 2011, v Jihočeském kraji se na první pozici umístila Občanská demokratická strana, v Libereckém kraji zvítězilo hnutí Starostové pro Liberecký kraj a v Jihomoravském kraji obdržela nejvíce hlasů koalice SPOLU - ODS, KDU-ČSL, TOP 09. Senátní volby proběhly ve 27 senátních obvodech. Nejvíce mandátů (osm) získali uchazeči na kandidátkách hnutí ANO 2011. Do Senátu se dostalo i šest nominantů hnutí STAN a SLK, pět zástupců ODS, dva kandidáti KDU-ČSL, dva nominanti TOP 09 a jeden nezávislý kandidát. S jedním představitelem uspěly rovněž subjekty SOCDEM, SEN 21 a PŘÍSAHA. Volební účast u krajských voleb činila 32,91 %, u senátních to bylo 30,47 % v prvním kole a 17,54 % ve druhém.¹

Vzhledem k významnému společenskému dopadu voleb Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) zařadila monitoring předvolebního vysílání mezi své priority pro rok 2024. Kromě analýz zpracovaných v bezprostřední reakci na doručené podněty diváků a subjektů, které se cítily být vysíláním poškozeny či znevýhodněny, těžiště monitoringu spočívalo ve zpracování kvantitativně-kvalitativních analýz předvolebních debat, resp. pořadů s předvolební dramaturgií, které byly zařazeny do vysílání celoplošných rozhlasových a televizních programů relevantních z hlediska voličského rozhodování (v případě televizního vysílání se jedná o programy ČT1, ČT24, NOVA, TN Live, Prima a CNN Prima News).

Předkládaná analýza vznikla jako součást celkového monitoringu analytického odboru Úřadu Rady. Jejím předmětem jsou pořady odvysílané provozovatelem FTV Prima, s. r. o. Předmětem analýzy jsou pořady, u nichž provozovatel vysílání deklaroval předvolební obsah. Konkrétně jde o tyto pořady nebo části pořadů:

1. Šestidílný cyklus **Speciál: Debata kandidátů na hejtmána** neboli cyklus šesti debat s lídry kandidátních listin v krajských volbách ze šesti krajů na programu CNN Prima News,
2. tři Superdebaty šéfů a šéfků nejsilnějších politických stran a hnutí, které kandidovaly do nadcházejících voleb na programu CNN Prima News, které byly inzerovány pod názvem **Superdebata: Krajské volby po povodních**,
3. **rozhovory s postupujícími kandidáty do druhého kola senátních voleb v pořadu 360°** na programu CNN Prima News.
4. série **předvolebních speciálů Zpráv z regionů** na programu CNN Prima News,

Cílem analýzy je zjistit, zda provozovatel v analyzovaných pořadech plnil povinnosti vyplývající ze zákona č. 231/2001 Sb., zejména pak § 31 odst. 2 a 3, které stanovují:

„Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů.“ (odst. 2)

„Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivnosti a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně

---

¹ Podrobné výsledky a další informace jsou k dispozici na <https://programydovoleb.cz/volby/krajske-volby/162> a <https://programydovoleb.cz/volby/senatni-volby/163>.

zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“
(odst. 3)

Monitoring poskytne komplexní informaci o koncepci předvolebního vysílání, a to zejména s ohledem na zvolený klíč výběru kandidátů, resp. politických uskupení, která byla reprezentována v pořadech s předvolební dramaturgií. Ukáže, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidátům, resp. uskupením, s jakými konotacemi a v jakých kontextech. Dále poskytne informace o tom, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře, jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti ze strany redakce, resp. komentátora, a zda v předvolebních pořadech nebylo možné vysledovat prvky či postupy, které by byly prostředkem manipulace za účelem poškodit nebo naopak prospět některému kandidátovi, resp. uskupení. Analýza umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebních pořadů poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidátů a kandidujících uskupení.

V rámci monitoringu jsme rovněž zjišťovali, jestli provozovatel zpřístupňoval analyzované pořady osobám se sluchovým a osobám se zrakovým postižením.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

Provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. představil své pořady s předvolební dramaturgií v tiskové zprávě z 2. září 2024². Těmto pořadům vyhradil prostor vesměs na programu CNN Prima News. V rámci tiskové zprávy také představil klíč pro pozvání hostů do předvolebních debat politiků z krajské i celostátní úrovně. Provozovatel si předsevzal odvysílat cyklus šesti předvolebních debat lídrů krajských kandidátek a tří superdebat s předáky celostátně působících stran a hnutí. Klíč pro pozvání hostů pro každý z těchto cyklů předvolebních debat byl stanoven samostatně a bude dále vyhodnocen.

Provozovatel také odvysílal dva rozhovory s dvojicemi kandidátů postupujících do druhého kola voleb do Senátu. Dále provozovatel odvysílal sérii předvolebních speciálů zpravodajského pořadu Zprávy z regionů³.

Zmíněné pořady budou v následujících kapitolách podrobně popsány a analyzovány.

---

² Krajské a senátní volby na CNN Prima NEWS: Výsledky se u nás dozvíte jako první (<https://cnn.iprima.cz/krajske-a-senatni-volby-na-cnn-prima-news-vysledky-se-u-nas-dozvite-jako-prvni-446504>)

³ Viz <https://cnn.iprima.cz/kompletni-prehled-o-kandidatech-i-nazory-mistnich-sledujte-predvolebni-special-cnn-prima-news-446488>

3. Krajské debaty

Provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. vysílal před volbami do zastupitelstev krajů na programu CNN Prima News cyklus šesti debat lídrů kandidátních listin ze šesti krajů. V tiskové zprávě z 2. září 2024⁴ k vysílání před volbami a bezprostředně po jejich skončení televize Prima inzerovala tento cyklus takto: „Ve všední dny od 9. do 16. září odvysílá CNN Prima NEWS každý všední den debatu s kandidáty na hejtmany. (...) Premiéry debat mohou diváci sledovat ve 14:30 a reprízy ve 20:00 na CNN Prima NEWS. Postupně se představí kandidáti z Libereckého, Středočeského, Jihomoravského, Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje.“

Debaty byly inzerovány pod názvem **Speciál: Debata kandidátů na hejtmana** a měly v programu vyhrazeno okno o délce 1:30 hodiny. Skutečná délka pořadů byla přibližně 1:20 hodiny. Naplánovaný cyklus debat s kandidáty na hejtmany krajů byl sice odvysílán celý, ale do vysílání čtvrtého až šestého dílu cyklu neboli druhé poloviny cyklu zasáhly programové změny související s mimořádným povodňovým zpravodajstvím. Přehled vysílání krajských debat je v přehledové tabulce (Tab. 1) níže.

Moderátorkou všech krajských debat byla Markéta Fialová.

Společným prvkem krajských debat bylo informování o struktuře debaty moderátorkou podobnými slovy v úvodu každé krajské debaty, které citujeme podle první debaty: „*Nejdříve tu pro vás mám... připravené otázky takzvané na tělo, tedy pro každého z vás jinou. Potom postupně společně otevřeme tři okruhy, tři velká problematická témata, která nejčastěji zmiňují občané a diváci v Libereckém kraji a jejichž hlasy tady také zazní. No, a já věřím, že se pokusíme vyšetřit i pár minut na závěr, kdy dostanete prostor říct vašim potenciálním voličům, co máte na srdci a na co se vás možná do té chvíle nikdo nezeptá.*“⁵ Součástí struktury debat bylo také poskytování prostoru pro věcnou poznámku či pro reakci na kritiku v promluvách předřečníků. O slovo se v těchto případech účastníci debaty hlásili nebo byli ke slovu vyzváni moderátorkou.

Hosté byli v úvodu v úplnosti (s přesným uvedením kandidátky i osobní politické příslušnosti hosta) představeni slovně moderátorkou v abecedním pořadí a v průběhu pořadu byli občas představováni poněkud stručněji titulkem, který obsahoval jméno, politickou příslušnost a povolání či zaměstnání, nebo případně současnou či dřívější volenou politickou funkci. Formulace titulku byla redakční – nešlo o jméno kandidáta s citací názvu kandidátní listiny či s informací o kandidátovi z hlasovacího lístku⁶, které by byly pro tento účel nevhodné v prvním případě pro malou obsažnost či v druhém případě pro příliš velký rozsah. Hosty samozřejmě průběžně oslovovala jménem také moderátorka, která nejčastěji používala oslovení paní / pane plus příjmení.

Všechny krajské debaty probíhaly ve stejném studiu bez diváků, vestoje. Každý z hostů měl svůj řečnický pultík bez jmenovky. Stejně řečnické pultíky byly uspořádány zhruba řečeno mírně do vějíře proti hlavní kameře.⁷ Prostřední pultík patřil stabilně moderátorce Markétě Fialové, která jako jediná své místo opouštěla a často stála blíže ke kameře. Jinak byli hosté během celé debaty stále na svých místech. Pozadí tvořily neutrální pohyblivé grafické variace na motivy trikolory na velkoplošných panelech. Způsob zabírání hostů byl ve všech krajských debatách standardizovaný, s využitím více kamer, používány byly celkové a polocelkové záběry a bližší, ovšem nikoliv detailní záběry na právě

⁴ Krajské a senátní volby na CNN Prima NEWS: Výsledky se u nás dozvíte jako první (<https://cnn.iprima.cz/krajske-a-senatni-volby-na-cnn-prima-news-vysledky-se-u-nas-dozvite-jako-prvni-446504>)

⁵ CNN Prima News – Speciál: Debata kandidátů na hejtmana, 9. září 2024 od 20:00 hodin

⁶ Viz <https://www.mvcr.cz/volby/clanek/vzory-hlasovacich-listku-pro-volby-do-zastupitelstev-kraju-2024.aspx>

⁷ Ukázky jsou ze třetí krajské debaty s lídry z Jihomoravského kraje.

hovořícího hosta, případně dva nebo tři záběry vedle sebe na dělené obrazovce, když hosté reagovali na své promluvy.

Krajské debaty byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením, což dokumentujeme ukázkou z první krajské debaty z Libereckého kraje:

Ukázka dokumentuje, že pořad byl vysílán s převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Chybovost titulků nebyla vysoká, ale jejich vlastností bylo mj. to, že nečlenily mluvený text na repliky různých mluvčích, které se tak při změně mluvčích často objevovaly v titulcích v navazujícím textu. Důsledkem bylo obtížné rozlišování konce jedné a začátku další promluvy (v ukázce začíná odpověď respondenta slovy „Byla to...“, předchozí text je konec dotazu moderátorky). V kombinaci se zpožděním titulků (při percepci nebylo možné vnímat přepis současně s obrazem) to do určité míry komplikovalo srozumitelnost přepisu zejména v pasážích s výměnami kratších replik různých mluvčích. Nejlepší výsledky měl přepis delších replik jednoho mluvčího. Mluvčí byli identifikováni jen nepřímou v případech, kdy je moderátorka před replikou oslovila jménem, což se nedělo vždy. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou.

Zpřístupnění krajských debat pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy.

Tyto poznatky o společných rysech všech krajských debat nebudeme v rozboru jednotlivých debat stále opakovat.

Tab. 1: Krajské debaty na CNN Prima News

Debata	Datum	Premiéra od cca 14:30 h	Repríza od cca 20:00 h	Přerušení reprízy (přerušení reklamou)	Délka pořadu (bez přerušení)
Liberecký kraj	pondělí 9. září 2024	14:30:05-15:50:27	20:01:00-21:30:03	20:30:38-20:39:19	1:20:22
Středočeský kraj	úterý 10. září 2024	14:30:04-15:51:31	20:01:15-21:29:53	20:42:41-20:49:57	1:21:27
Jihomoravský kraj	středa 11. září 2024	14:30:05-15:50:57	20:01:31-21:29:28	20:43:34-20:50:39	1:20:52
Ústecký kraj	čtvrtek 12. září 2024	14:30:05-14:53:05/nedovysíláno	20:01:29-21:27:47	20:38:29-20:45:35	1:19:12
Moravskoslezský kraj	pátek 13. září 2024	14:30:05-15:12:22/nedovysíláno	20:01:19-21:30:29	20:47:50-20:54:55	1:22:05
Karlovarský kraj	čtvrtek 19. září 2024	nevysíláno	19:59:42-21:27:52	20:39:44-20:46:40	1:21:14

3.1 Debata s lídry z Libereckého kraje (1. krajská debata)

První krajská debata s lídry z Libereckého kraje byla na CNN Prima News vysílána v souladu s plánem v pondělí 9. září 2024 od 14:30 hodin a reprízována téhož dne večer od 20:00 hodin. Čistá délka pořadu byla 1:20:22 h. Večerní odvysílání pořadu od 20:00 h bylo přerušeno reklamou (20:30:38-20:39:19). Sledovanost večerního vysílání debaty, které z diváckého hlediska fungovalo prakticky jako premiéra, se pohybovala kolem 25 000-26 000 diváků.⁸

Moderátorka Markéta Fialová na úvod informovala diváky o klíči pro pozvání hostů a představila je v abecedním pořadí včetně uvedení toho, za jaký politický subjekt nebo koalici kandidují. Hosty debaty byli:

Edvard Kožušník, SPOLU pro LBK – ODS, TOP, KDU-ČSL⁹
Zbyněk Miklík, Česká pirátská strana
David Pražák, ANO 2011
Martin Půta, Starostové pro Liberecký kraj
Michal Švarc, SPD a Trikolora

Dále moderátorka seznámila hosty a diváky se strukturou debaty.

V první části debaty dostali hosté individualizované otázky „na tělo“ neboli tematicky různorodé, související nějak s jejich minulostí, kandidaturou nebo záměry, na které odpovídali v abecedním pořadí. Odpovídání nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem. Položení prvního dotazu využila moderátorka ke krátkému doplnění představení každého hosta. Přehled základních dotazů „na tělo“:

- E. Kožušník „...O své práci pro kraj jste řekl, že byste se chtěl mimo jiné zaměřit i na kryptoprůmysl... jak to konkrétně chcete udělat, jak byste Severočechy naučil s kryptoměny?“
- Z. Miklík „...máme za sebou jednak pirátský debakl v těch eurovolbách a pak taky už mnoho týdnů občané slyší stesky nad zaváděním digitalizace stavebního řízení, které jde za vaším předsedou a také ministrem Ivanem Bartošem. Jak tento handicap vnímáte?“
- D. Pražák „...Ve svém videu ke krajským volbám oslovujete voliče s tím, aby Liberecký kraj byl opět partnerem pro města a obce. ... Vy máte pocit, že jím dosud nebyl? Můžete to nějak dokladovat?“
- M. Půta „...vy jste po minulých volbách řekl, že znovu už kandidovat nebudete, nicméně tedy kandidujete... proč? Nemají snad starostové jiného kandidáta nebo jste to vy, kdo se nechce toho kormidla pustit?“
- M. Švarc „...při komunálních volbách před šesti lety jste jako strážník v Rychnově u Jablonce nad Nisou zneužil služební policejní vůz v rámci předvolební kampaně a přijal jste za to i finanční postih a mě proto zajímá, jak jste svou kampaň pojal letos a jaká témata nejčastěji zmiňují vaši voliči, když s vámi diskutují tváří tvář, co je nejvíce zajímavé?“¹⁰

Dotazy „na tělo“ byly většinou založeny na rešerši informací o kandidátech a položení prvního dotazu využila moderátorka ke krátkému doplnění představení každého hosta. Míra konfrontačnosti úvodních dotazů moderátorky k jednotlivým hostům nebyla ovšem stejná, k čemuž se dále vrátíme.

Následovala první vložená předem natočená anketa, ve které se náhodně oslovení lidé z Libereckého kraje vyjadřovali na kameru ke stavu tamější dopravy. **Téma dopravy** v kraji bylo pak prvním ze tří probíraných témat debaty. Hosté odpovídali nejprve na otázku moderátorky související s chybějícím železničním spojením Libereckého kraje s metropolí s dovětkem, který v různých obměnách pravidelně

⁸ Zdroj údajů o sledovanosti zde a dále: Newton Media, a. s.

⁹ Politickou příslušnost hostů zde a dále (a rovněž v prepisech plného znění debat) uvádíme podle označení kandidátních listin na internetových stránkách ČSÚ <https://www.volby.cz/>.

¹⁰ V citacích otázek „na tělo“ zde většinou pomíjíme úvodní doplnění představení hosta moderátorkou, což v případě dotazu na M. Švarce není možné – chyběl by kontext, respektive v tomto případě dokumentace chybějící obsahové návaznosti položené otázky na předcházející část promluvy moderátorky.

doprovázel dotazy moderátorky – „co byste z pozice příštího hejtmána udělali pro to, aby se to změnilo?“. Druhá otázka moderátorky k tématu dopravy se týkala oprav komunikací v kraji. Třetí kolo odpovědí hostů tematicky navazovalo na předcházející pasáž a týkalo se dostatečnosti a efektivity oprav komunikací a obecněji efektivního vynakládání prostředků krajem na nákladné projekty. Ve čtvrtém kole odpovědí k tématu dopravy se hosté vyjadřovali k integrované veřejné dopravě v kraji. V každém ze čtyř kol odpovědí dostali postupně slovo všichni hosté. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a v každém kole bylo různé.

Moderátorka poděkovala za odpovědi k tématu dopravy a přešla ke druhému tematickému okruhu **nezaměstnanosti a dalších sociálních problémů** v Libereckém kraji. Zařazena byla opět anketa názorů oslovených lidí na toto téma. Debata k tématu probíhala na základě dotazů moderátorky na to, co by hosté v pozici hejtmána udělali pro to, aby průměrná mzda v Libereckém kraji nebyla tak nízká, a co by nabídli lidem v exekucích. Ke každé otázce se vyjádřili postupně všichni hosté v různém pořadí.

Také třetí diskutovaný tematický okruh **dostupnosti lékařské péče** předcházela vložená anketa s názory oslovených lidí z Libereckého kraje. Postupně všichni hosté odpovídali na dotaz moderátorky, jak by mohli z pozice hejtmána zlepšit dostupnost zdravotní péče.

Pravděpodobně pro dostatek času v debatě pak moderátorka otevřela ještě čtvrté téma **dostupnosti bydlení** v Libereckém kraji. Anketa názorů občanů tentokrát zařazena nebyla. Jako odrazový můstek pro debatu použila moderátorka informaci, že v Libereckém kraji je relativně velmi stará obytná zástavba, a poukázala na to, že občané v Libereckém kraji také často zmiňují potřebu oživení výstavby pro bydlení. Hosté v jednom kole odpovědí vyjádřili, jaké mají plány nebo jaké cesty k řešení z pozice hejtmána v této oblasti vidí.

Posledním bodem debaty bylo monologické oslovení diváků každým hostem bez položené otázky. Na své oslovení diváků měl každý měřených 30 sekund. Hosté hovořili v abecedním pořadí.

Shrnutí

Ve shodě s deklarovaným klíčem pro pozvání hostů byl každý z pěti hostů lídrem své kandidátní listiny a rovněž okruh pozvaných subjektů odpovídal klíči.¹¹

V úvodním bloku otázek moderátorky „na tělo“ se projevila snaha moderátorky či dramaturgie o určitou asertivitu, která se ovšem příliš nepodařila, protože míra konfrontačnosti dotazu k jednotlivým hostům byla různá (viz citace výše). I když připustíme, že otázky „na tělo“ musejí být různorodé, protože každý kandidát je jiný, vyvstává problém zejména u dotazu položeného Z. Miklíkovi, jenž nedostal de facto otázku na tělo – která by se týkala osobně jeho nebo jeho kandidatury, ale dotaz na to, co si myslí o neúspěších Pirátů v celostátní politice. Styčným bodům krajské a celostátní politiky se jistě nebylo možné v debatě zcela vyhnout, ale zde vybočil dotaz moderátorky z krajského tematického rámce bez návaznosti na průběh debaty, a zároveň dotaz postrádal slibovaný osobní prvek. Ten měla jen preambule otázky s rekapitulací informací o tomto kandidátovi, která ale nevyústila v obsahově navazující dotaz. Z. Miklík ani nedostal podotázku, která by se nějak týkala jeho kandidatury v aktuálních krajských volbách, jako M. Švarc, kterému byl nejprve připomenut jeho pokles v jedné z dřívějších předvolebních kampaní, ale současně se ho moderátorka zeptala na to, jak svou kampaň pojal tentokrát a co podle jeho zkušeností zajímá jeho voliče. Rovněž dotaz položený D. Pražákovi neměl příliš osobní ráz, ale byl dotazem na vysvětlení poměrně obecného politického aspektu jeho předvolební kampaně. S kritickými připomínkami v úvodním bloku otázek adresovaným Z. Miklíkovi a M. Švarcovi kontrastovalo připomenutí tří volebních období ve funkci hejtmána v dotazu směřovaném na M. Půtu, které mělo favorizační zabarvení nehledě na to, že následovala kousavá otázka na porušení slibu nekandidovat na hejtmána počtvrté. Na základě jedné pasáže není možné dělat nějaké závěry o 80minutové debatě, ale úvodní pasáž s dotazy „na tělo“ byla jejím slabým místem. V dalším průběhu

---

¹¹ Lídry kandidátních listin a soulad mezi okruhem pozvaných a výsledkem krajských voleb 2020 jsme zde a dále kontrolovali podle internetových stránek ČSÚ <https://www.volby.cz/>.

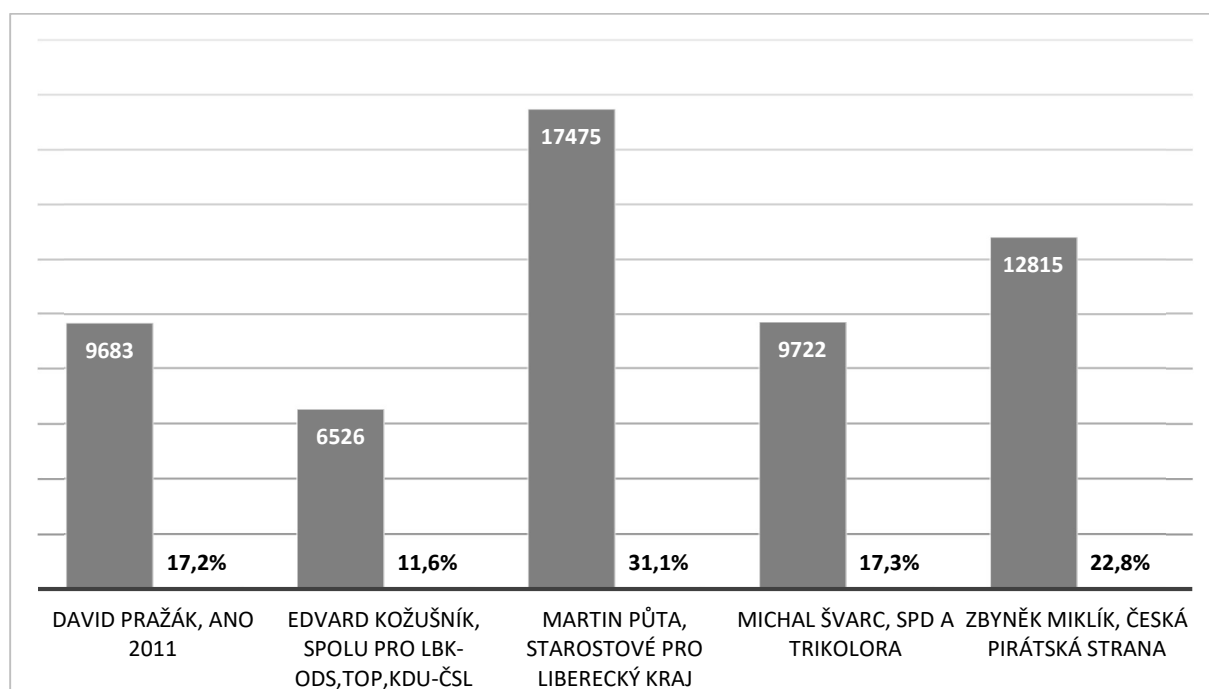
debaty se podobná nevyrovnanost v přístupu k hostům již neprojevila, a při celkovém hodnocení debaty je proto možné krátkou úvodní pasáž pominout.

Hlavní část debaty se v zásadě držela deklarované struktury, ovšem kromě slibované trojice témat moderátorka v kratším zbývajícím prostoru otevřela ještě čtvrté téma. Třemi základními tématy byla doprava v Libereckém kraji, sociální problémy kraje a dostupnost lékařů, a čtvrtým krátce probraným tématem bylo téma bydlení. Prvním třem tématům předcházela vložená anketa s názory občanů, které byly touto formou objektivně dokumentovány, byť šlo jen o malý vzorek názorů. Je možné říci, že volba témat vyplývala z pravomocí krajů a ze situace v Libereckém kraji, s čímž korespondovaly i názory občanů v zařazených anketách. Závěrečný bod struktury debaty tvořila půlminutová oslovení diváků a voličů každým hostem, kde se mohli vyjádřit podle vlastní úvahy bez položené otázky.

Debata měla zřetelnou cyklickou strukturu v tom smyslu, že byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo různě obměňované. Kromě postupného odpovídání všech v jednotlivých kolech odpovědí umožňovala moderátorka i věcné poznámky k tomu, co bylo řečeno, nebo reakce na adresná kritická vyjádření, která zazněla během skončeného kola vyjádření hostů. Hosté se o tyto poznámky či reakce hlásili, nebo je oslovila sama moderátorka. Tento princip je sám o sobě neutrální a jistě patří k obecnější kultuře debatování, ale vedl k tomu, že relativně více prostoru v debatě měl hejtman Libereckého kraje Martin Půta, který byl nejčastějším terčem kritických připomínek, nebo byl z pozice hejtmána lépe informován o aspektu, který byl probírán v předchozí pasáži, a poskytl věcné doplnění. Informovanost o krajské agendě v předcházejícím období se projevila zčásti také v promluvách stávajícího náměstka hejtmána Zbyňka Miklíka, který si celkově získal v debatě rovněž poněkud více prostoru než ostatní hosté. Podíly hostů na debatě dokumentujeme v Grafu 1.

Graf 1:

Podíl hostů na debatě: Debata s lídry z Libereckého kraje

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv moderátorky a promluv občanů a reportérů ve vložených předtočených reportážních anketách.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).¹²

¹² Při analýze byly k dispozici přepisy plného znění debat. Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluvy.

Větší uplatnění hejtmana M. Půty či zčásti také náměstka hejtmana Z. Miklíka v debatě vyplynulo z transparentních a neutrálních pravidel debaty a nehodnotíme ho jako narušení její vyváženosti z hlediska zákona. Do určité míry to odráží obecnější jev, který je označován jako mocenský či vládní bonus a je považován za přirozený. Menší aktivitu E. Kožušníka, který se relativně nejméně uplatnil v debatě, můžeme dokumentovat citací jeho repliky z pasáže věnované dostupnosti lékařů – „Já si myslím, že bylo z velké části řečeno vše.“, po které udělené slovo v dané chvíli více nevyužil.

Moderátorka vedla debatu klidným a nekonfliktním způsobem. Důsledně dbala na to, aby každý host dostal slovo v každém kole odpovídání na položené dotazy. Základní dotaz moderátorky vždy obsahoval faktické uvedení do příslušné problematiky a bylo vidět, že se opírá i o připravené písemné podklady. Podle konkrétní situace používala kromě základních dotazů také doplňující dotazy, když odpověď hosta byla příliš krátká nebo když si žádala nějaké věcné doplnění. Přes klidný styl moderování neváhala přerušovat kteréhokoliv hosta při odbíhání od tématu nebo připomínat položenou otázku, když promluva hosta odpověď neobsahovala. Zvýhodňování či znevýhodňování některého hosta ze strany moderátorky se v debatě jako celku neprojevovalo.

Hosté dostávali stejnou příležitost k vystupování v debatě a je možné říci, že jejich uplatnění v debatě bylo dáno hlavně jejich vlastní aktivní snahou či schopností se v debatě prosadit. Vyjádření hostů tvořila v souhrnu naprostou většinu obsahu debaty a jejich názory tím byly objektivně dokumentovány. Průběh debaty je možné označit za hladký, k čemuž přispěl jak výkon moderátorky, tak korektní chování hostů v debatě.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů bezproblémový.

3.2 Debata s lídry ze Středočeského kraje (2. krajská debata)

Druhá krajská debata s lídry ze Středočeského kraje byla na CNN Prima News vysílána v souladu s plánem v úterý 10. září 2024 od 14:30 hodin a reprízována téhož dne večer od 20:00 hodin. Čistá délka pořadu byla 1:20:22 h. Večerní odvysílání pořadu od 20:00 h bylo přerušeno reklamou (20:42:41-20:49:57). Sledovanost večerního vysílání debaty, které z diváckého hlediska fungovalo prakticky jako premiéra, se pohybovala kolem 25 000-26 000 diváků.¹³

Moderátorka Markéta Fialová na úvod informovala diváky o klíči pro pozvání hostů a představila je v abecedním pořadí včetně uvedení toho, za jaký politický subjekt nebo koalici kandidují. Hosty debaty byli:

Lucie Cirkva Chocholová, Česká pirátská strana
Magdaléna Davis, Zelení a SEN 21
Tomáš Helebrant, ANO 2011
Petra Pecková, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ
Jan Skopeček, SPOLU (ODS + TOP 09 + KDU-ČSL)

Dále moderátorka seznámila hosty a diváky se strukturou debaty, která byla stejná jako u první krajské debaty.

V první části debaty dostali hosté individualizované otázky „na tělo“ neboli související nějak s jejich politickou praxí nebo s jejich politickými záměry, na které odpovídali v abecedním pořadí. Odpovídání nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem. Přehled základních dotazů „na tělo“:

- L. Cirkva Chocholová „...vy říkáte, že ve Středočeském kraji máte plán, jak posílit péči o duševní zdraví... Těchto specialistů je v Česku opravdu zoufalý nedostatek a mě samozřejmě zajímá, jaký plán tohle vyřeší.“
- M. Davis „...Proč si myslíte, že ta zelená agenda Čechy zjevně úplně netáhne? Myslíte si, že na té krajské úrovni to bude pro vás lepší?“
- T. Helebrant „...o jaké zkušenosti byste se tedy na pozici hejtmána opíral a myslíte si, že ta funkce hejtmána je to pravé místo, kde můžete začít sbírat politické zkušenosti?“¹⁴
- P. Pecková „...já bych se vás chtěla zeptat na váš názor na zamýšlený Národní park Křivoklátsko, který kraj prosazuje. Proti se postavilo 28 místních obcí, petici podepsalo přes 11 300 lidí. Tady tedy zjevně narážíte a mě zajímá, proč myslíte, proč se vám nedaří přesvědčit lidi, že váš plán dává smysl?“
- J. Skopeček „...vy jste dlouho usiloval o post ministra financí, který ale nakonec tedy získal Zbyněk Stanjura. Vy jste k tomu sám... řekl, cituji vás: Dostali přednost jiní. Mně se tím otevírá možnost využít své profesní znalosti v kraji, ze kterého pocházím. Promiňte mi, ale někomu to možná může znít jako nevyšlo to tady, zkouší to jinde. Co byste mu na to řekl? A co byste jako budoucí hejtmán dělal výrazně jinak než stávající hejtmanka?“

Položení prvního dotazu využila moderátorka ke krátkému doplnění představení každého hosta. Většina dotazů „na tělo“ vycházela skutečně z informací o politických zkušenostech či záměrech konkrétního hosta, až na dotaz položený Magdaléně Davis, který se týkal poklesu zájmu Čechů o zelenou agendu, ve kterém chybí přesah do osobní i do krajské roviny. Dotaz měl alespoň dovětek v podobě druhé části dotazu, jestli si respondentka myslí, že na krajské úrovni to bude pro Zelené lepší. Dotazy ke všem byly ovšem podobně pichlavé, takže v tomto ohledu o výhodě nebo nevýhodě pro kohokoliv není možné hovořit. Odpovídání hostů nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem.

¹³ Zdroj údajů o sledovanosti: Newton Media, a. s.

¹⁴ V citacích otázek „na tělo“ zde většinou pomíjíme úvodní doplnění představení hosta moderátorkou, což v případě dotazu na M. Švarce není možné – chyběl by kontext, respektive v tomto případě dokumentace chybějící obsahové návaznosti položené otázky na předcházející část promluvy moderátorky.

Hlavní část debaty se skládala ze tří částí, ve kterých byla diskutována tři témata – školství, doprava a bydlení. Každé ze tří témat bylo uvedeno předem natočenou reportážní anketou, která mapovala názory občanů kraje na příslušné téma. Stejně jako v první krajské debatě z Libereckého kraje se i v debatě ze Středočeského kraje nakonec dostalo krátce ještě na čtvrté téma, kterým bylo v tomto případě téma vztahu mezi Středočeským krajem a Prahou.

První téma uvedla vložená předem natočená anketa, ve které se náhodně oslovení lidé ze Středočeského kraje vyjadřovali na kameru ke stavu tamějšího školství. **Téma školství** v kraji bylo pak probíráno v první části debaty. V prvním kole odpovídání se všichni hosté postupně vyjadřovali k problematice středního školství ve Středočeském kraji a v druhém kole ve změněném pořadí k mateřským školám. O věcné poznámky se přihlásili po prvním kole odpovědí P. Pecková a po druhém kole J. Skopeček.

Také druhému **tématu dopravy** ve Středočeském kraji předcházela vložená anketa s názory občanů, a pak již následovala poněkud rušnější debata hostů na toto téma. Vzruch do debaty vnesl T. Helebrant, na kterého vyšlo první pořadí v odpovídání, ale pak si ještě vymohl bezprostřední reakci na promluvu hejtmanky P. Peckové ne až po skončení celého kola odpovídání, jak to bylo během krajských debat obvyklé, ale ihned po skončení její promluvy. Až potom mohli promluvit tři hosté, kteří ještě k tématu dopravy nehovořili. Po skončení kola odpovídání všech hostů k tématu následovaly poznámky k řečenému od P. Peckové, T. Helebranta a zcela na závěr také M. Davis. Nekončící debatování na horké téma dopravy ve Středočeském kraji zdvořile uzavřela moderátorka a přešla ke třetímu tématu debaty.

Třetím tématem středočeské krajské debaty bylo **téma bydlení** ve Středočeském kraji. Po vložení ankety s názory občanů následovala debata hostů, která přinesla rozdílné názory, které ale nenarušily průběh debaty. Hosté se nejprve všichni vystřídali ve vyjádřeních k tématu, a následovaly ještě poznámky k řečenému, ke kterým se přihlásili všichni kromě T. Helebranta.

Dostatek času umožnil moderátorce přejít ještě k přídavku čtvrtého tématu do debaty, kterým bylo téma vztahu Středočeského kraje a Prahy. Spíše než o debatu se jednalo o anketu názorů hostů na možnost připojení některých obcí sousedících s Prahou k Praze, kteří v jenom kole odpovědí vyjádřili své názory. Reportážní anketa názorů náhodně oslovených Středočechů na toto téma ale vložena nebyla.

Posledním bodem debaty bylo monologické oslovení diváků každým hostem bez položené otázky. Na své oslovení diváků měl každý měřených 30 sekund. Hosté hovořili v abecedním pořadí.

Shrnutí

Ve shodě s deklarovaným klíčem pro pozvání hostů byl každý z pěti hostů lídrem své kandidátní listiny a rovněž okruh pozvaných subjektů odpovídal klíči.

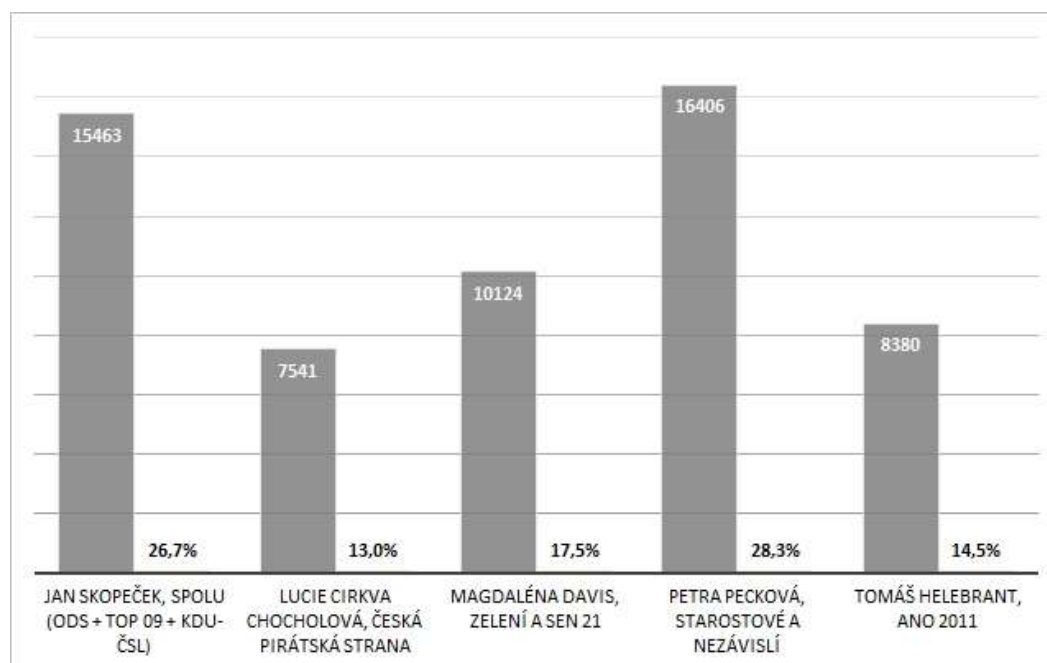
Úvodní blok otázek moderátorky „na tělo“ přinesl tak jako v první krajské debatě snahu o rozhýbání debaty poněkud kousavými dotazy. Tentokrát byla míra konfrontačnosti dotazů moderátorky vůči všem hostům podobná. Zaznamenali jsme ovšem opět určitý nesourodý prvek, když dotaz položený reprezentantce koalice Zelených a SEN 21 Magdaléně Davis se dotýkal poklesu zájmu Čechů o zelenou agendu bez přesahu do osobní i do krajské roviny a až doplňující otázka, jestli si respondentka myslí, že na krajské úrovni to bude pro Zelené lepší, měla alespoň krajský rozměr. Jedná se patrně o určitou dramaturgickou nedomyšlenost přípravy dotazů pro úvodní blok: dotazy zahrnovaly nejdříve doplnění informací o příslušném kandidátovi, k nimž byl pak připojen položený dotaz. Rozšířené představení respondenta na začátku souvětí, které končilo dotazem, ovšem nedodávalo samotnému dotazu automaticky slibovaný osobní rozměr. Respondent, který dostal neosobní dotaz, tak přišel o příležitost, aby v odpovědi hovořil o sobě, a musel se nejprve vyrovnat s odpovědí na dotaz týkající se jeho politické strany. Hosté tak neměli při odpovídání na dotaz, který měl být „na tělo“, stejné podmínky. Jde o určitou chybu, nicméně na základě jednoho dílčího momentu v téměř půldruháhodinové debatě nelze hodnotit vyváženost celého pořadu. V další debatě, kdy se všichni hosté vyjadřovali ke stejným tématům, se podobný jev neopakoval.

Hlavní část debaty se v zásadě držela deklarované struktury, ovšem kromě slibované trojice témat moderátorka v kratším zbývajícím prostoru otevřela ještě čtvrté téma. Třemi základními tématy bylo školství ve Středočeském kraji, stav dopravy v kraji a problematika bydlení ve Středočeském kraji. Témata byla probrána z různých aspektů. Čtvrtým krátce probraným tématem bylo téma vztahu mezi Středočeským krajem a Prahou, respektive otázka možného sloučení některých obcí sousedících s Prahou s hlavním městem. Prvním třem tématům předcházela vložená anketa s názory občanů, které byly touto formou objektivně dokumentovány. Volba témat vyplývala z pravomocí krajů a ze situace ve Středočeském kraji, s čímž korespondovaly i zařazené ankety s názory občanů. Závěrečný bod struktury debaty tvořila půlminutová oslovení diváků a voličů každým hostem, kde se mohli vyjádřit podle vlastní úvahy bez položené otázky.

Debata měla zřetelnou cyklickou strukturu v tom smyslu, že byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo různě obměňované. Kromě postupného odpovídání všech v jednotlivých kolech odpovědí umožňovala moderátorka i věcné poznámky k tomu, co bylo řečeno, nebo reakce na adresná kritická vyjádření, která zazněla během skončeného kola vyjádření hostů. Jen ojediněle došlo k tomu, že si host vymínil své bezprostřední reagování před dokončením kola odpovědí všech hostů – jednalo se o T. Helebranta, který i jindy v průběhu debaty projevoval zvýšenou asertivitu. Hosté se o poznámky či reakce hlásili, nebo je oslovila sama moderátorka. Tento princip je sám o sobě neutrální a jistě patří k obecnější kultuře debatování, ale vedl k tomu, že relativně více prostoru v debatě měla hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková, která byla nejčastějším terčem kritických připomínek, nebo z pozice hejtmanky mohla doplnit informace o určitém aspektu, který byl probírán v předchozí pasáži. Mírou uplatnění v debatě se jí přiblížil jen J. Skopeček, který byl v minulosti již čtyřikrát členem zastupitelstva kraje a projevoval výraznou informovanost o krajské agendě i aktivitu při hlášení se o poznámky k probíraným otázkám. Podíly hostů na debatě dokumentujeme v Grafu 2.

Graf 2:

Podíl hostů na debatě: Debata s lídry ze Středočeského kraje

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv moderátorky a promluv občanů a reportérů ve vložených předtočených reportážních anketách.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).¹⁵

¹⁵ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

Větší uplatnění hejtmanky P. Peckové a J. Skopečka v debatě vyplynulo z transparentních a neutrálních pravidel debaty a nehodnotíme ho jako narušení její vyváženosti z hlediska zákona. Tři hosté, kteří se v debatě uplatnili relativně méně, nevyužívali tak aktivně příležitosti k vyjadřování svých názorů. T. Helebranta jako nováčka v krajských volbách také částečně limitovala menší informovanost o problematice spadající do kompetencí kraje.

Moderátorka vedla debatu klidným a nekonfliktním způsobem. Důsledně dbala na to, aby každý host dostal slovo v každém kole odpovídání na položené dotazy. Základní dotaz moderátorky vždy obsahoval faktické uvedení do příslušné problematiky. Podle konkrétní situace používala kromě základních dotazů také doplňující dotazy, když odpověď hosta byla příliš krátká nebo když si žádala nějaké věcné doplnění. Přes klidný styl moderování neváhala přerušovat kteréhokoliv hosta při odbíhání od tématu nebo připomínat položenou otázku, když promluva hosta odpověď neobsahovala. Zvýhodňování či znevýhodňování některého hosta ze strany moderátorky se v debatě jako celku neprojevovalo.

Hosté dostávali stejnou příležitost k vystupování v debatě a je možné říci, že jejich uplatnění bylo dáno hlavně jejich vlastní aktivní snahou či schopností se v debatě prosadit. Vyjádření hostů tvořila v souhrnu naprostou většinu obsahu debaty a jejich názory tím byly objektivně dokumentovány.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů bezproblémový.

3.3 Debata s lídry z Jihomoravského kraje (3. krajská debata)

Třetí krajská debata s lídry z Jihomoravského kraje byla na CNN Prima News vysílána v souladu s plánem ve středu 11. září 2024 od 14:30 hodin a reprízována téhož dne večer od 20:00 hodin. Čistá délka pořadu byla 1:20:52 h. Večerní odvysílání pořadu od 20:00 h bylo přerušeno reklamou (20:43:34-20:50:39). Sledovanost večerního vysílání debaty, které z diváckého hlediska fungovalo prakticky jako premiéra, se pohybovala kolem 25 000-27 000 diváků.¹⁶

Moderátorka Markéta Fialová na úvod informovala diváky o klíči pro pozvání hostů a představila je v abecedním pořadí včetně uvedení toho, za jaký politický subjekt nebo koalici kandidují. Hosty debaty byli:

Jan Grolich, SPOLU - ODS, KDU-ČSL, TOP 09
Jana Holomčík Leitnerová, Česká pirátská strana
František Lukl, STAROSTOVÉ PRO JIŽNÍ MORAVU
Ivana Solařová, ANO 2011
Břetislav Štefan, Sociální demokracie
Jan Vitula, Hlas Moravy
Petr Vokřál, PŘÍSAHA občanské hnutí

Podle klíče pro pozvání hostů měl být přítomen ještě osmý host, jehož nepřítomnost vysvětlila moderátorka takto: „Ve studiu s námi měl být ještě osmý kandidát Zdeněk Koudelka kandidující za koalici SPD, Trikolóru, PRO a Svobodní, nicméně ten se omluvil na poslední chvíli. Z důvodu dopravních komplikací nedorazí.“

Dále moderátorka seznámila hosty a diváky se strukturou debaty, která byla stejná jako u první a druhé krajské debaty – nejprve jedna otázka pro každého jiná neboli „na tělo“, dále debata na tři témata aktuální v kraji doplněná předem natočenými anketami názorů občanů kraje na tato témata, a na závěr 30 sekund pro každého k oslovení voličů.

V první části debaty dostali hosté individualizované otázky „na tělo“ neboli související nějak s jejich politickou praxí nebo s jejich politickými záměry, na které odpovídali v abecedním pořadí. Odpovídání nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem. Přehled základních dotazů „na tělo“:

- J. Grolich „...Pane hejtmane, vy jste pravděpodobně nejvýraznějším hejtmanem na sociálních sítích.... Řekněte mi, vy si myslíte, že tahle sebe prezentace je dnes součástí skutečně práce politika, že to od vás vaši voliči čekají?“
- J. Holomčík Leitnerová „...čím chcete přesvědčit své potenciální voliče, že byste právě vy byla schopnou hejtmankou? Například i v tak problematických oblastech, jako je zdravotnictví, doprava nebo další.“
- F. Lukl „...Přicházejí rozhodně nové výzvy. Jakým nejvýznamnějším podle vás bude čelit nový hejtman? A měl by podle vás jím být znovu Jan Grolich?“
- I. Solařová „...Dnes jste už bývalá starostka Znojma za hnutí ANO... do začátku srpna, kdy vás zastupitelstvo odvolalo, poté vyšlo najevo, že jste měla před rokem uzavřít smlouvu na zastupování města s advokátem Ondrušem, ovšem pouze ústně... Řekněte mi, jak chcete v této situaci přesvědčit voliče, že právě vy byste byla tou nejlepší hejtmankou.“
- B. Štefan „...V čem byste byl jiný a lepší hejtman než vaši protikandidáti, na co byste se zaměřil?“
- J. Vitula „...Tentokrát už ale nereprezentujete značku TOP 09, která vás vyloučila a kandidujete za Hlas Moravy, odlišuje se dnes Jan Vitula něčím, nějak od programu TOP 09? Co je vlastně hlavním motivem vaší kandidatury na krajského hejtmána, kterým se lišíte právě třeba od Spolu?“
- P. Vokřál „...Nyní v programu máte mimo jiné, že vaším cílem je vrátit do Brna MotoGP, o které po vašem odchodu z radnice jí nové vedení svou neschopností přišlo, jak říkáte. Teď už tedy víme, že se to povedlo a mě zajímá, pochválíte za to radnici?“

¹⁶ Zdroj údajů o sledovanosti: Newton Media, a. s.

Tak jako v předcházejících krajských debatách i tentokrát moderátorka využila položení prvního dotazu ke krátkému doplnění představení každého hosta. Dotazy „na tělo“ různým způsobem souvisely s kandidaturou hostů v krajských volbách. Odpovídání hostů nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem. Vzhledem k tomu, že položení otázky „na tělo“ předcházelo krátké bližší představení hosta, může být otázka, jestli neměl být podobně jednou větou blíže představen i host, který se z účasti na debatě omluvil, a případně i uveden dotaz, který by mu moderátorka položila. Tento dílčí moment ale považujeme za marginální, bez dopadu na vyváženost pořadu jako celku. Toto vztahujeme i na nepřipomenutí nepřítomného hosta při závěrečném půlminutovém oslovení diváků každým hostem.

Hlavní část debaty se skládala ze tří částí, ve kterých byla diskutována tři témata – zdravotnictví, doprava a dopady klimatické změny na kraj. Každé ze tří témat bylo uvedeno předem natočenou reportážní anketou, která dokumentovala názory občanů kraje na příslušné téma.

První **téma zdravotnictví** v Jihomoravském kraji uvedla jako obvykle v krajských debatách na CNN Prima News předem natočená anketa, ve které se náhodně oslovení lidé z kraje vyjadřovali na kameru k nedostatku lékařů včetně zubních lékařů. To bylo i téma prvního kola odpovídání hostů. Poté, co se vystřídali v odpovídání všichni hosté, měli J. Grolich a P. Vokřál poznámky k tomu, co předtím zaznělo. Druhé kolo odpovídání hostů začala moderátorka dotazem týkajícím se transformace řízení krajských nemocnic, k čemuž se vyjádřili J. Grolich a I. Solařová, ale další řečník B. Štefan se v závěru své promluvy dotkl z vlastního popudu navíc i tématu sociálních služeb kritickou poznámkou na adresu hejtmana J. Grolicha. Moderátorka proti úzu v krajských debatách, že reakce a věcné poznámky dostanou prostor až po skončení celého kola odpovídání všech hostů, vyzvala J. Grolicha k bezprostřednímu reagování na kritiku, a po jeho vyjádření nevyzvala k vyjádření na načaté témata transformace krajských nemocnic hosty, kteří ještě neměli slovo, ale vnesla do debaty o zdravotnictví v Jihomoravském kraji další aspekt dotazem na projekt čínských lázní na Jižní Moravě. Kolo odpovídání pak pokračovalo na nové dílčí téma projektu čínských lázní, k čemuž se vyjádřili P. Vokřál a J. Holomčík Leitnerová, ale když si pak další řečník v pořadí F. Lukl vymínil také poznámku k tématu transformace krajských nemocnic, které bylo v debatě předtím opuštěno bez vyjádření všech hostů, byl moderátorkou v podstatě neprávem pokárán za odbíhání od právě probírané otázky. Kolo odpovídání hostů uzavřelo vyjádření J. Vituly k čínským lázním, který ovšem připomněl také projekt sanatoria, jenž se vyčlenil z projektu čínských lázní, jehož byl původně součástí. Do debaty tím bylo vneseno další dílčí téma, ke kterému měli delší poznámky J. Grolich a P. Vokřál, a jednu krátkou též J. Holomčík Leitnerová. Moderátorka pak tematicky poněkud rozevlátou debatu na témata související se zdravotnictvím ukončila a přešla k dalšímu tématu.

Druhým tématem jihomoravské debaty byla **doprava** v kraji. Jako obvykle nové téma uvedla předem natočená anketa mezi občany kraje, kteří se kriticky vyjadřovali ke stavu silnic a ke stavbám silničních komunikací, a vyjádřili smíšené pocity k přesunu brněnského hlavního nádraží i v souvislosti se zatížením města jeho stavbou. Základní dotaz moderátorky směřoval k budování a fungování dopravní infrastruktury v Jihomoravském kraji. V odpovídání se vystřídali všichni hosté, ať již formou rozmluvy s moderátorkou nebo delším souvislým vyjádřením (P. Vokřál, J. Grolich). K dodatečným vyjádřením tentokrát nedošlo – i proto, že poslední slovo z hostů tentokrát vyšlo na J. Grolicha, který se s kritickými poznámkami mohl vyrovnat, když dostal slovo v pořadí odpovídání všech hostů. Moderátorka pak přešla k třetímu tématu.

Třetí téma – **téma klimatické změny** – bylo v rámci krajských debat specifické pro Jihomoravský kraj. Téma uvedla jako vždy předem natočená anketa, tentokrát kratší, ve které lidé z Jižní Moravy vyjádřili svá pozorování a své názory související s klimatickou změnou. Základní dotaz moderátorky pak směřoval ke strategii adaptace Jihomoravského kraje na klimatickou změnu, což bylo shodou okolností téma nedávného jednání krajského zastupitelstva. Hosté debaty postupně hovořili o svých záměrech v oblasti řešení klimatických dopadů v následujícím období. Po dokončení kola odpovídání všech hostů J. Grolich reagoval na výtky, že jihomoravský klimatický akční plán byl přijímán těsně před volbami, a

rovněž na výzvu moderátorky související s aktuálními varováními meteorologů na extrémní srážky promluvil o připravenosti kraje na toto riziko.

Na závěr debaty otevřela moderátorka krátce ještě problém zdanění tichého vína – na její dotaz se všichni hosté vyjádřili proti zdanění. Označit tuto pasáž za probírání čtvrtého tématu v debatě by bylo ovšem přehnané, protože hosté se vyjádřili prakticky aklamací.

Posledním bodem debaty bylo monologické oslovení diváků každým hostem bez položené otázky. Na své oslovení diváků měl každý měřených 30 sekund. Hosté hovořili v abecedním pořadí.

Shrnutí

Ve shodě s deklarovaným klíčem pro pozvání hostů byl každý ze sedmi hostů lídrem své kandidátní listiny a rovněž okruh pozvaných subjektů odpovídal klíči. Petr Vokřál, jenž kandidoval na kandidátní listině hnutí PŘÍSAHA, které by jako poměrně nový politický subjekt nesplnilo podmínky klíče pro pozvání hostů, byl pozván na základě toho, že dříve byl primátorem města Brna, čímž splnil jedno z kritérií pro pozvání do debaty. Podle klíče pro pozvání hostů měl být přítomen ještě osmý host Zdeněk Koudelka kandidující za koalici SPD, Trikolóru, PRO a Svobodní, jenž se omluvil na poslední chvíli s odkazem na dopravní komplikace. O nepřítomnosti pozvaného hosta informovala moderátorka standardním způsobem v úvodu pořadu. Nepřítomnost hosta z důvodů, které nebyly na straně provozovatele vysílání, nehodnotíme jako problém pro vyváženost pořadu.

V úvodním bloku otázek moderátorky „na tělo“ hosté odpovídali na dotazy související s jejich politickou praxí nebo s jejich politickými záměry a tento blok nepřinesl žádné jevy, které by si vyžadovaly pozornost z hlediska objektivitu nebo vyváženosti.

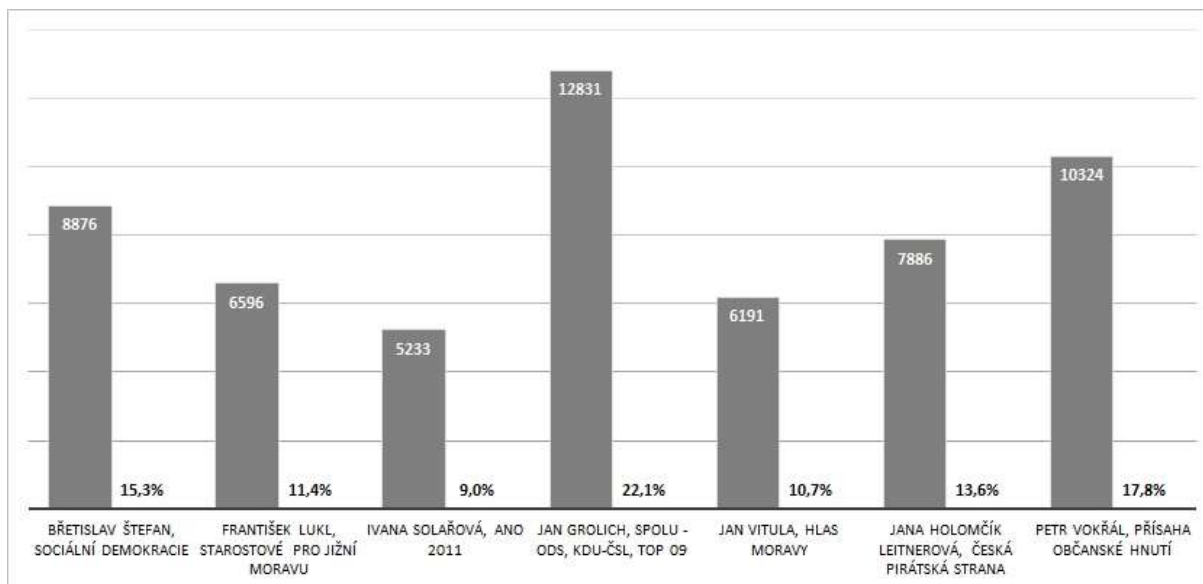
V moderování debaty při probírání prvního tematického okruhu zdravotnictví v Jihomoravském kraji se projeví určité problémy. Úvodní kolo debatování k problému nedostatku a nedostupnosti lékařů ještě proběhlo standardně a vystřídali se v něm všichni hosté. Druhé kolo odpovědí hostů k tématu zdravotnictví ale mělo v kontextu předvolební debaty poněkud nešťastný průběh: bylo diskutováno postupně více dílčích témat, aniž by všichni měli možnost promluvit ke každému z nich, a zároveň v souvislosti s každým dílčím tématem vznikaly znovu podmínky pro dodatečné reakce na kritiku a pro věcné poznámky. To k debatování obecně patří a může se to jevit jako neutrální faktor, ale v tomto případě to vedlo opakovaně k vyjádřením zejména hejtmana J. Grolicha jako nejčastějšího adresáta kritických poznámek některých ostatních. V jiném typu debaty by to nemuselo být na závadu, ale v předvolební debatě je zvyšování podílu jednoho účastníka debaty na úkor ostatních nežádoucím jevem, pokud překročí únosnou míru. Bez podobných problémů proběhlo debatování na druhé téma dopravy v kraji. Ve třetí části debaty na téma dopadů klimatické změny v kraji se ale sporný moment z hlediska poskytnutí srovnatelného prostoru hostům předvolební debaty opět v jiné podobě vrátil. Po vyjádření všech hostů k tématu, které shodou okolností právě začínalo rezonovat s aktuálními varováními meteorologů na extrémní srážky, vyzvala moderátorka k vyjádření o připravenosti kraje na toto riziko hejtmana J. Grolicha. Ten tak opět dostal prostor k vyjádření mimo cykly odpovědí všech hostů. Bez sporných momentů pak proběhla pasáž debaty, ve které přítomní hosté reagovali na otázku k možnosti zdanění tichého vína, a závěrečná půlminutová oslovení diváků a voličů každým hostem, kdy se mohli vyjádřit podle vlastní úvahy bez položené otázky.

Debate měla většinou zřetelnou cyklickou strukturu v tom smyslu, že byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Tento princip byl částečně porušen při debatě na téma zdravotnictví, a pak také na závěr debaty na téma dopadů klimatické změny, jak jsme poznamenali výše. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo různě obměňované. Kromě postupného odpovídání všech v jednotlivých kolech odpovědí umožňovala moderátorka i věcné poznámky k tomu, co bylo řečeno, nebo reakce na adresná kritická vyjádření, která zazněla během skončeného kola vyjádření hostů. V jednom případě moderátorka vyzvala k bezprostřednímu reagování hejtmana J. Grolicha na kritickou připomínku před dokončením kola odpovědí všech hostů, což bylo v kontextu debaty neobvyklé. Hosté se o poznámky či reakce hlásili, nebo je oslovila sama moderátorka na základě předchozího průběhu debaty. Tento princip je sám o sobě neutrální a jistě patří k obecnější kultuře debatování, ale vedl k tomu, že relativně

více prostoru v debatě měl hejtman Jihomoravského kraje Jan Grolich, který byl nejčastějším terčem kritických připomínek, nebo z pozice hejtmana mohl doplnit informace o určitém aspektu, který byl probírán v předchozí pasáži. Mírou uplatnění v debatě se mu nejvíce přiblížil P. Vokřál, u nějž se jednalo o souhrn faktorů – věcné připravenosti k debatě, aktivity a rétorických schopností. Podíly hostů na debatě dokumentujeme v Grafu 3.

Graf 3:

Podíl hostů na debatě: Debata s lídry z Jihomoravského kraje

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv moderátorky a promluv občanů a reportérů ve vložených předtočených reportážních anketách.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).¹⁷

Údaje v grafu dokumentují, že podíl nejvíce hovořícího hosta J. Grolicha, aktuálního hejtmana Jihomoravského kraje, na debatě předčil souhrn podílů dvou hostů, kteří se v debatě uplatnili nejméně, což je na pováženu. Do určité míry to odráží obecnější jev, který je označován jako mocenský či vládní bonus a je považován za přirozený. Vysoký podíl J. Grolicha na debatě i podíly ostatních účastníků debaty zčásti vyplynuly z transparentních a neutrálních pravidel debaty, kdy kromě ucelených cyklů odpovědí postupně všech hostů dostávali následně slovo k reakcím či poznámkám ti, k nimž mířila předchozí kritická vyjádření nebo kteří se o poznámku přihlásili. Podíly zčásti odrážejí také vlastní aktivitu jednotlivých debatujících. V jihomoravské krajské debatě však k výraznému uplatnění hejtmana J. Grolicha přispěly i výše zmíněné momenty při moderování debaty. I když jednotlivé faktory, které přispěly k příliš vysokému podílu jednoho hosta na debatě, je obtížné považovat za problém z hlediska zákona, případ jihomoravské krajské předvolební debaty ukazuje, že v souhrnu mohou vyvolat situaci, kdy už vyvstávají pochybnosti o vyváženosti debaty.

Moderátorka vedla debatu klidným a nekonfliktním způsobem. Většinou dbala na to, aby každý host dostal slovo v každém kole odpovídání na položené dotazy, ovšem v průběhu debaty se vyskytly i momenty, kdy tato struktura nebyla dodržena. Základní dotazy moderátorky obsahovaly faktické uvedení do příslušné problematiky. Podle konkrétní situace moderátorka používala kromě základních dotazů také doplňující dotazy, když odpověď hosta byla příliš krátká nebo když si žádala nějaké věcné doplnění.

Je možné říci, že uplatnění hostů v debatě bylo dáno hlavně jejich vlastní aktivní snahou či schopností se v debatě prosadit. Vyjádření hostů tvořila v souhrnu naprostou většinu obsahu debaty a jejich názory tím byly objektivně dokumentovány.

¹⁷ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

Moderátorka nedokázala reagovat na situaci, kdy podíl nejaktivnějšího účastníka debaty J. Grolicha převyšoval míru uplatnění ostatních, a zčásti ještě přispěla ke zvýšení jeho podílu na debatě dotazy k němu mimo rámec ucelených cyklů postupného odpovídání všech hostů. V debatě tak došlo k částečné favorizaci hejtmána J. Grolicha, respektive jím reprezentované volební koalice SPOLU - ODS, KDU-ČSL, TOP 09, ve smyslu příliš velkého podílu na debatě na úkor ostatních. Míra problému se jeví jako povážlivá, ale vzhledem ke konkrétním okolnostem ještě v mezích tolerovatelnosti z hlediska dodržení zásady vyváženosti pořadu ve smyslu zákona.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty akceptovatelný a výběr hostů bezproblémový.

Porovnání debaty z Jihomoravského kraje s volebním výsledkem mimochodem může sloužit jako příklad mimoběžnosti televizní debaty a volebního výsledku. Většina z hostů televizní debaty (4 ze 7) reprezentovala volební kandidátky, které následně ve volbách nezískaly dostatek voličských hlasů pro vstup do krajského zastupitelstva (P. Vokřál, J. Holomčík Leitnerová, B. Štefan a J. Vitula). Naproti tomu neplánovaná nepřítomnost lídra koaliční kandidátky SPD, Trikolora, PRO a Svobodní (Z. Koudelka) na televizní debatě, který nedorazil kvůli dopravním komplikacím, nebyla překážkou pro vstup této koalice do krajského zastupitelstva, stejně jako neúčast zástupce koalice STAČILO! v Jihomoravském kraji, což byl subjekt, který rovněž ve volbách získal mandáty krajských zastupitelů, ačkoliv předtím nesplňoval kritéria pro pozvání do televizní debaty a neměl v ní svého zástupce. Nejaktivnější účastník televizní debaty hejtmán J. Grolich se sice následně stal ve volbách reprezentantem výrazně nejúspěšnější kandidátní listiny, ale nejméně aktivní účastnice téže debaty I. Solařová reprezentovala druhou nejúspěšnější kandidátní listinu v krajských volbách v Jihomoravském kraji. O korelacích mezi obsahem krajské televizní debaty a volebním výsledkem je obtížné hovořit. Význam televizních debat a jmenovitě krajských televizních debat z hlediska možného vlivu na výsledek voleb je třeba posuzovat opatrně.

3.4 Debata s lídry z Ústeckého kraje (4. krajská debata)

Čtvrtá krajská debata s lídry z Ústeckého kraje měla být na CNN Prima News vysílána podle plánu ve čtvrtek 12. září 2024 od 14:30 hodin a reprízována téhož dne večer od 20:00 hodin. Odpolední vysílání bylo sice zahájeno podle plánu, ale po čtvrtině (ve 14:53:05 hodin) skončilo odstřížením takřikajíc v půli slova a ve vysílání dostalo přednost aktuální povodňové zpravodajství. Premiéra debaty zůstala nedovysílána. Večerní odvysílání pořadu od 20:00 h (20:01:29-21:27:47) proběhlo podle plánu. Toto odvysílání bylo přerušeno reklamou (20:42:41-20:49:57). Čistá délka pořadu byla 1:20:22 h. Sledovanost večerního vysílání debaty se pohybovala mezi 25 000 a 27 000 diváků.¹⁸

Moderátorka Markéta Fialová na úvod informovala diváky o klíči pro pozvání hostů a představila je v abecedním pořadí včetně uvedení toho, za jaký politický subjekt nebo koalici kandidují. Hosty debaty byli:

Richard Brabec, ANO 2011
Oldřich Bubeníček, STAČILO! v Ústeckém kraji
Jaroslav Foldyna; SPD, Trikolora a PRO
Jiří Kulhánek, Občanská demokratická strana
Jan Papajanovský, STAROSTOVÉ PRO ÚSTECKÝ KRAJ
Jan Paparega, LEPŠÍ SEVER
Vít Rous, Česká pirátská strana
Karolína Žáková, Spojenci pro kraj

Okruh pozvaných zcela korespondoval se složením krajského zastupitelstva v předcházejícím období a všichni hosté byli na prvním místě kandidátní listiny v krajských volbách 2024 s výjimkou R. Brabce, k čemuž se dále vrátíme.

Dále moderátorka seznámila hosty a diváky se strukturou debaty, která byla stejná jako u ostatních krajských debat.

V první části debaty dostali hosté individualizované otázky „na tělo“ neboli každý jinou, na které odpovídali v abecedním pořadí. Odpovídání nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem. Přehled základních dotazů „na tělo“:

- R. Brabec „...jste de facto náhradníkem. A to po vazebně stíhaném Marku Hrabáčovi, který byl a stále je uvedený na kandidátce hnutí ANO jako jednička (...) No, a (...) hejtman kraje Jan Schiller přišel nedávno o řidičák, protože v obci měl jet nějakých 108 km v hodině. Tak vy tedy jdete do voleb tak trochu napravit reputaci. Řekněte mi, jak chcete voliče přesvědčit o tom, že ANO je tím správným lídrem kraje?“
- O. Bubeníček „...Hejtmanem jste byl osm let, nyní se pokoušíte o návrat. Vy už jste v roce 2020 přitom znovu nekandidoval s tím, že na plný úvazek se budete věnovat už jen rodině (...) Proč jste tedy nyní o čtyři roky starší změnil názor?“
- J. Foldyna „...partnerem je pro vás poprvé PRO Jindřicha Reichla, s ním ale přitom máte zásadně odlišný názor na poměrně klíčovou věc, a to je setrvání v Evropské unii. Zatímco vy jste pro referendum o odstoupení, PRO je pro setrvání. Jak si to mají vaši voliči vysvětlovat? Přiblížili jste se nějak v těchto názorech?“
- J. Kulhánek „...dlouhých 20 let jste byl starostou Kadaně, tam jste skončil před dvěma lety také s tím, že je vám 60 let a chcete dát prostor mladším. Nyní tedy kandidujete na post hejtmana a zároveň i na post senátora. Řekněte mi, o co víc stojíte, čemu byste dal v případě úspěchu na obou postech přednost?“
- J. Papajanovský „...Jedním z vašich témat je Národní park České Švýcarsko (...) vy říkáte téma České Švýcarsko, respektive lépe fungující České Švýcarsko. Řekněte mi, co byste jako hejtman v tomhle ohledu prosazoval?“

---

¹⁸ Zdroj údajů o sledovanosti: Newton Media, a. s.

- J. Paparega „...Před dvěma lety jste rezignoval na funkci primátora Mostu s odůvodněním, že souběh funkcí primátora a senátora tedy považujete za časově neslučitelné. Mě zajímá, proč jste tehdy dal přednost celonárodní politice před tou regionální? No, a pokud byste se nyní stal hejtnem, tak byste opět opustil jednu z těch funkcí?“
- V. Rous „...Vy jste na svých sociálních stránkách jako mnozí piráti 1. července radostně sdílel, sdílel tu zprávu o spuštění digitalizace stavebních řízení, kdy jste říkal, jedenadvacáté století klepe na dveře (...) Řekněte mi, když se na to díváte teď s odstupem dvou měsíců, máte z toho stejnou radost, jako jste měl toho 1. července?“
- K. Žáková „...proč jste vystoupila ze Strany zelených?“¹⁹

Položení prvního dotazu využila moderátorka ke krátkému doplnění představení hosta. Většina dotazů „na tělo“ se týkala kandidatury či záměrů konkrétního hosta. Tuto rovinu postrádaly dotazy položené J. Foldynovi a V. Rousem, které měly obecnější politickou povahu bez krajského rozměru. S V. Rousem moderátorka hovořila pouze na téma neúspěšného startu digitalizace stavebního řízení v resortu pirátského ministra bez přesahu ke kandidatuře v krajských volbách. Stejný jev se projevil již např. ve druhé krajské debatě s lídry ze Středočeského kraje.

Hlavní část debaty se skládala ze tří částí, ve kterých byla diskutována tři témata – nezaměstnanost, zdravotnictví a doprava. Každé ze tří témat bylo uvedeno předem natočenou reportážní anketou, která mapovala názory občanů kraje na příslušné téma. Po vystřídání všech hostů v jediném kole odpovědí k tématu následovala diskuse přihlášených s poznámkami k řečenému nebo s reakcemi na kritiku.

Po vložení anket s názory občanů Ústeckého kraje na první **téma nezaměstnanosti** položila moderátorka hostům dotaz, jaký má jejich strana, hnutí či koalice recept na řešení problému nezaměstnanosti v kraji. Problém nezaměstnanosti hosté rozebírali v kontextu dalších souvisejících otázek, jako je problém exekucí, podpora podnikání či systémová podpora kraje postiženého strukturálními problémy v hospodářské a sociální oblasti. Moderátorka opakovaně nabádala hosty, aby jen nepopisovali problémy, ale hovořili o receptech na jejich řešení, které chtějí prosazovat. Na druhou otázku k tématu a druhé kolo odpovídání i vzhledem k vysokému počtu hostů nedošlo a téma bylo uzavřeno poznámkami přihlášených, které v jednu chvíli přerostly v nemoderovanou verbální přestřelku mezi R. Brabcem a V. Rousem o tom, kdo přinesl či nepřinesl do kraje investice.

Také druhé **téma zdravotnictví** v Ústeckém kraji bylo uvedeno předem natočenou anketou s názory lidí z kraje na tamější zdravotnictví, které byly převážně kritické. Moderátorka na úvod debaty prezentovala přehled faktických údajů, které dokumentovaly nedostatek lékařů v Ústeckém kraji a jejich nepříznivé věkové složení, a následoval její dotaz, co hodlají hosté v případě úspěchu ve volbách ke zlepšení stavu udělat. Debata měla podobnou strukturu jako debata k prvnímu tématu – všichni hosté dostali slovo v jednom kole odpovědí, a pak následovala pasáž s poznámkami přihlášených do diskuse. Dostalo se na všechny přihlášené, kterých bylo šest z osmi hostů. Diskuse na téma zdravotnictví se vyznačovala věcností a dobrou připraveností ze strany hostů i moderátorky.

Diskuse na třetí **téma dopravy** v Ústeckém kraji byla ovlivněna nedostatkem času a omezila se na diskusi o chystané vysokorychlostní vlakové trati přes území kraje do Drážďan. Téma bylo uvedeno krátkou předem natočenou anketou názorů lidí z kraje na chystanou novou trať. Otázka moderátorky směřovala k tomu, jestli byl koridor pro trasu vysokorychlostní tratě navržené Správou železnic, který již schválili zastupitelé Ústeckého kraje, dostatečně projednán s dotčenými obcemi, z nichž některé s trasou nesouhlasí. V jediném kole odpovědí se vystřídali všichni hosté. S ohledem na vyčerpání časových možností se dostalo jen na tři krátké poznámky přihlášených diskutujících.

Posledním bodem debaty bylo monologické oslovení diváků každým hostem bez položené otázky. Na své oslovení diváků měli hosté po měřených 30 sekundách. Hosté hovořili v abecedním pořadí.

---

¹⁹ Dotaz souvisel s tím, že K. Žáková kandidovala sice na stejné kandidátní listině jako v krajských volbách 2020, ale tentokrát byla navržena jinou stranou koalice Spojenci pro kraj jako nezávislá.

Shrnutí

Okruh pozvaných subjektů odpovídal klíči pro pozvání hostů, což v tomto případě znamená, že debaty z Ústeckého kraje se zúčastnili zástupci všech osmi stran, hnutí či koalic zastoupených v minulém období v krajském zastupitelstvu.²⁰ Podle deklarovaného klíče pro pozvání hostů měl být každý z hostů lídrem své kandidátní listiny. To bylo splněno u všech hostů s výjimkou reprezentanta krajské kandidátky hnutí ANO 2011 Richarda Brabce, který měl na kandidátce až číslo 13. Tento případ rozebereme v Závěrech.

V úvodním bloku otázek „na tělo“ se moderátorka ptala hostů většinou na různé okolnosti jejich kandidatury, ale zaznamenali jsme také prvek, který se objevil již např. v první krajské debatě z Libereckého kraje, kterým byla určitá nesourodost dotazů a různá míra defavorizačního podtextu těchto dotazů „na tělo“. Zejména dotaz položený Vítu Rousovi (Piráti), jenž byl dotázán na názor na problémy s digitalizací stavebního řízení spadajícího do vládního resortu ministra pro místní rozvoj, kterým v té době byl reprezentant Pirátů, měl defavorizační podtón a zároveň neosobní ráz, když nesouvisel s kandidaturou respondenta. Oslím můstkem pro položení dotazu nesouvisejícího s kandidaturou V. Rouse byl poukaz moderátorky na to, že start digitalizace stavebního řízení osobně vítal na sociálních sítích. V. Rous se nicméně v odpovědi nepokusil promluvit jako kandidát v krajských volbách, což už odráželo jeho rozhodnutí a jeho řečnickou dovednost.

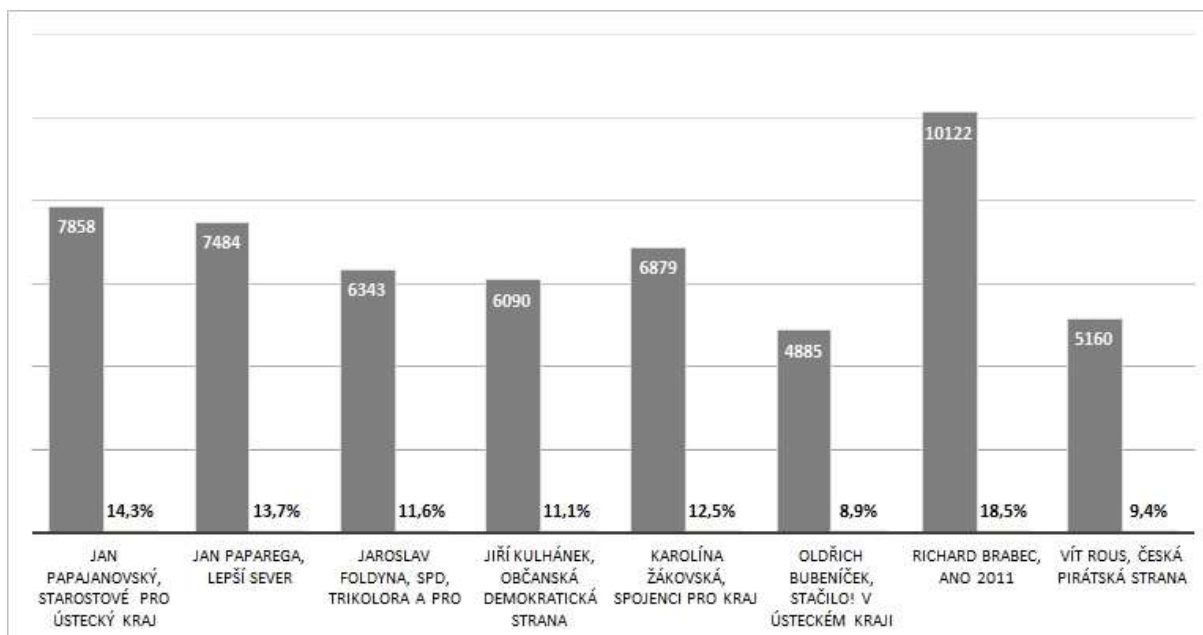
Hlavní část debaty měla deklarovanou strukturu, tj. byla v ní probrána postupně tři témata, což bylo téma nezaměstnanosti, téma dostupnosti zdravotní péče a téma dopravy, respektive vysokorychlostního vlakového spojení s Německem. Témata korespondovala s aktuálními problémy kraje, jak to dokumentovaly vložené předem natočené ankety s názory místních občanů. Debata měla zřetelnou cyklickou strukturu – byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo různě obměňované. Kromě postupného odpovídání všech v jednotlivých kolech odpovědí umožňovala moderátorka následně i věcné poznámky k tomu, co bylo řečeno, nebo reakce na adresná kritická vyjádření, která zazněla během skončeného kola vyjádření hostů. Poměrně vysoký počet osmi hostů debaty limitoval probrání každého ze tří témat na jen jedno kolo odpovědí všech hostů, po kterém proběhla různě dlouhá následná diskuse reagující na to, co bylo předtím řečeno. Ze standardního průběhu diskutování vybočila epizoda z diskuse k prvnímu tématu nezaměstnanosti. Poznámky přihlášených v jednu chvíli přerostly v nemoderovanou verbální přestřelku mezi R. Brabcem a V. Rousem o tom, kdo přinesl či nepřinesl do kraje investice. Přestřelku inicioval R. Brabec invektivami proti Pirátům, na které se V. Rous snažil bezprostředně reagovat. Moderátorka sice tuto epizodu svým velice zdvořilým zásahem ukončila, ale poněkud opožděně. Moderátor předvolební debaty by neměl připustit v té míře přímou výměnu replik hostů a měl by být schopen zasáhnout i doplněním věcných informací k předmětu kontroverze nebo vyzvat hosty k jejich doplnění, což se v tomto případě moderátorce nepodařilo (ač to jinak mnohdy dělala). Je ovšem nutné říci, že za účasti osmi hostů byly časové možnosti debaty napjaté a moderátorka se i z těchto důvodů snažila o úspornost svých promluv.

V předcházejících krajských debatách na CNN Prima News jsme zaznamenali určitou disproportion v podílu hostů na debatě, zejména pokud byl účastníkem debaty úřadující hejtman, který opět kandidoval v krajských volbách. Takový host býval pak častěji než jiní hosté terčem kritických poznámek ostatních, na které dostával možnost reagovat, nebo uplatňoval věcné poznámky z pozice informované osoby, a mohl tak získat celkově poněkud větší prostor v diskusi než ostatní. V Ústeckém kraji úřadující hejtman Jan Schiller (ANO 2011) kandidoval ve volbách do Senátu a na kandidátce pro krajské volby nebyl, takže nebyl ani hostem krajské debaty. Přesto to byl reprezentant hnutí ANO, kdo si získal v debatě poněkud větší prostor než ostatní účastníci. Podíly hostů na debatě dokumentujeme v Grafu 4.

---

²⁰ Lídry kandidátních listin a soulad mezi okruhem pozvaných a výsledkem krajských voleb 2020 jsme zde a dále kontrolovali podle internetových stránek ČSÚ <https://www.volby.cz/>.

Graf 4:
Podíl hostů na debatě: Debaty s lídry z Ústeckého kraje

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv moderátorky a promluv občanů a reportérů ve vložených předtočených reportážních anketách.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).²¹

Ve srovnání s jinými krajskými debatami byly podíly hostů na debatě z Ústeckého kraje relativně vyrovnané. Poněkud větší uplatnění reprezentanta hnutí ANO 2011 R. Brabce v debatě sice nemohlo mít souvislost s tím, že by on osobně byl v minulém období hejtmanem kraje, protože jím nebyl on, ale jiný politik hnutí ANO, ale přesto to hodnotíme jako částečný důsledek silného postavení hnutí ANO ve vedení kraje v končícím volebním období – k fungování vedení kraje s hejtmanem z hnutí ANO v debatě směřovaly různé kritické poznámky ostatních hostů, na které R. Brabec jako zástupce hnutí reagoval. Jeho vyšší podíl na debatě tak zčásti vyplynul z transparentních a neutrálních pravidel debaty a nehodnotíme ho jako narušení její vyváženosti z hlediska zákona.

Druhým faktorem, který ovlivnil poněkud vyšší podíl R. Brabce na debatě, byly kromě dobré připravenosti k debatě po věcné stránce hlavně jeho rétorické a diskutérské schopnosti, kterými ostatní účastníci debaty jasně převyšoval. Relativně nižší podíl O. Bubeníčka na debatě podle kritéria množství jazykového materiálu prezentovaného v debatě ovlivnila jeho pomalejší mluva daná i věkem. Z hlediska délky promluv by jeho podíl na debatě byl podobný jako u jiných hostů.

Moderátorka vedla debatu klidným a nekonfliktním způsobem. Důsledně dbala na to, aby každý host dostal slovo v každém kole odpovídání na položené dotazy. Základní dotaz moderátorky vždy obsahoval faktické uvedení do příslušné problematiky.

Hosté dostávali stejnou příležitost k vystupování v debatě a je možné říci, že jejich uplatnění v debatě bylo dáno hlavně jejich vlastní aktivní snahou či schopností se v debatě prosadit. Zvýhodňování či znevýhodňování některého hosta ze strany moderátorky se v debatě jako celku neprojevovalo. Vyjádření hostů tvořila v souhrnu naprostou většinu obsahu debaty a jejich názory tím byly objektivně dokumentovány. Průběh debaty byl většinou hladký, k čemuž přispělo vedení debaty moderátorkou. Momenty, které je možné považovat za dílčí chyby v moderování debaty, byly výjimečné.

Je možné konstatovat, že z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů akceptovatelný.

²¹ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

3.5 Debata s lídry z Moravskoslezského kraje (5. krajská debata)

Pátá krajská debata s lídry z Moravskoslezského kraje měla být na CNN Prima News vysílána podle plánu v pátek 13. září 2024 od 14:30 hodin a reprízována téhož dne večer od 20:00 hodin. Odpolední vysílání bylo sice zahájeno podle plánu, ale podobně jako vysílání čtvrté debaty o den dříve bylo přibližně v polovině (v 15:12:22 hodin) ukončeno odstřížením a ve vysílání dostalo přednost aktuální povodňové zpravodajství. Premiéra debaty zůstala nedovysílána. Večerní odvysílání pořadu od 20:00 h (20:01:19-21:30:29) proběhlo podle plánu. Toto odvysílání bylo přerušeno reklamou (20:47:50-20:54:55). Čistá délka pořadu byla 1:22:05 h. Sledovanost večerního vysílání debaty se pohybovala mezi 25 000 až 27 000 diváků.²²

Moderátorka Markéta Fialová na úvod informovala diváky o klíči pro pozvání hostů a představila je v abecedním pořadí včetně uvedení toho, za jaký politický subjekt nebo koalici kandidují. Hosty debaty byli:

Josef Bělíca, ANO 2011
Radek Kaňa, SPOLU MSK
Zuzana Klusová, Česká pirátská strana
Svatopluk Němeček, Sociální demokracie
Jan Síla, SPD, Trikolora a PRO
Ivan Strachoň, STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS
Ivo Vondrák, STAROST. A OSOBNOSTI PRO KRAJ

Hosté většinou reprezentovali strany, hnutí a koalice zastoupené v krajském zastupitelstvu v předcházejícím období, byť v některých případech v poněkud jiném aliančním spojení, nebo v případě I. Vondráka se jednalo o bývalého hejtmana kraje. Všichni hosté byli na prvním místě kandidátní listiny v krajských volbách 2024.

Dále moderátorka seznámila hosty a diváky se strukturou debaty, která byla stejná jako u ostatních krajských debat.

V první části debaty dostali hosté individualizované otázky „na tělo“ neboli každý jinou, na které odpovídali v abecedním pořadí. Odpovídání nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem. Přehled základních dotazů „na tělo“:

- J. Bělíca „...vy jste v pořadí už třetím hejtmánem kraje v tomto volebním období. Vedle toho jste poslancem ve Sněmovně, jste i členem Výboru pro obranu a stále jste také primátorem města Havířov. Jak se vám daří to všechno stíhat? Já se vás ptám proto, že to byl svého času předseda vaší strany Andrej Babiš, který kritizoval kumulaci funkcí a vyzýval přímo ty, kteří jsou poslanci a zároveň hejtmány, aby se jednoho z postů vzdali, pokud vy se stanete i na další volební období hejtmánem, opustíte některou z těch funkcí?“
- R. Kaňa „...říkáte o sobě, že budete chtít, cituji – být hejtmán, který nastartuje kraj – máte za to, že Moravskoslezský kraj v tuhle chvíli startuje, jak byste ho konkrétně a v čem chtěl – stagnuje, promiňte – v čem byste ho chtěl nastartovat?“²³
- Z. Klusová „...máte za sebou i neúspěšnou kandidaturu do Evropského parlamentu, kde jste byla pirátskou trojkou na kandidátce. Promiňte, ale nikoho možná leckoho může napadnout. Nevyšlo to tam, tak to zkouší jinde. Předpokládám, že jste o sobě někde slyšela, možná četla, co byste takovým lidem odpověděla?“
- S. Němeček „...vy jste v jednom z rozhovorů řekl, že po volbách nevyklučujete spolupráci s žádným uskupením, chci se zeptat, jestli to platí i pro hnutí ANO a vy jistě víte, na co se ptám, protože svého času vás ministr ANO Vojtěch odvolával z funkce ředitele Fakultní

²² Zdroj údajů o sledovanosti: Newton Media, a. s.

²³ Dotaz moderátorky, která se přeřekla a pak přeřeknutí opravila, by zněl bez přeřeknutí takto: *...říkáte o sobě, že budete chtít, cituji – být hejtmán, který nastartuje kraj – máte za to, že Moravskoslezský kraj v tuhle chvíli stagnuje, jak byste ho konkrétně a v čem chtěl nastartovat?* Host dotazu zjevně porozuměl.

nemocnice v Ostravě. Bylo to dost vyhocené. Andrej Babiš na vás tehdy podával trestní oznámení kvůli nákupu, tuším, technologií. Tak byl byste ochoten teď s odstupem času jít do koalice s ANO?“

- J. Síla „...vy jste lékař specializací, neurochirurg. Toho já nemůžu nevyužít. Zajímá mě váš názor na plakát hnutí SPD, kterého jste členem, na kterém je, jak všichni asi víme, muž tmavé pleti se zkrvaveným nožem a košilí s heslem: Nedostatky ve zdravotnictví nevyřeší v uvozovkách chirurgové z dovozu. Jak byste mi vysvětlil hlavní myšlenku toho plakátu?“
- I. Strachoně „...vy říkáte, že pro tohle volební období se držíte programu z let 2016–2020. Od té doby ale jsme zažili, jak všichni víme, pandemii Covidu, energetickou krizi, i ta migrační situace se značně změnila. Řekněte mi, nestálo přece jenom komunistům za to aktualizovat nějak ten program?“
- I. Vondrák „...Stal jste se hejtmanem za ANO 2011. Pak ale přišly prezidentské volby, ve kterých jste otevřeně podpořil protikandidáta šéfa vašeho hnutí Andreje Babiše, tedy Petra Pavla. A tím vlastně angažmá v hnutí vaše skončilo, byl byste vy v případě zvolení ochoten jít po volbách do koalice s ANO?“

Položení prvního dotazu využila moderátorka ke krátkému doplnění představení hosta. Dotazy „na tělo“ se týkaly kandidatury, záměrů či preferencí konkrétního hosta, nebo volební kampaně či volebního programu subjektu, který reprezentuje. Nehledě na individuální obsahové rozdíly v dotazech jejich modalita a zaměření byly velmi podobné.

Hlavní část debaty se skládala ze tří částí, ve kterých byla diskutována tři témata – nezaměstnanost, zdravotnictví a životní prostředí. Každé ze tří témat bylo uvedeno předem natočenou reportážní anketou, která mapovala názory občanů kraje na příslušné téma. Po vystřídání všech hostů v jednom nebo dvou kolech odpovědí k tématu následovala diskuse přihlášených s poznámkami k řečenému nebo s reakcemi na kritiku.

Po odpovědích hostů na otázky „na tělo“ následovala první vložená anketa názorů občanů na první **téma nezaměstnanosti** v Moravskoslezském kraji, které byly silně kritické. Dotaz moderátorky směřoval k tomu, co by budoucí hejtman mohl udělat pro nezaměstnané v kraji, včetně zaměstnanců z krachující huti Liberty, nad rámec dosavadních kroků. Rušný průběh debaty si vyžádal aktivní způsob moderování. V prvním kole odpovědí hosté hovořili v zásadě v obráceném abecedním pořadí, ovšem s ohledem na obsah promluv J. Síly a R. Kani moderátorka vyzvala k bezprostřednímu reagování hejtmana J. Bělícu, jehož příspěvek do debaty tak proběhl jakoby mimo pořadí a ve více částech. Moderátorka energicky zasahovala proti skákání do řeči odpovídajících zejména ze strany R. Kani a S. Němečka. Moderátorka opakovaně nabádala odpovídající hosty, aby se neuchylovali jen k popisování problémů, ale hovořili také o svých plánech na řešení nezaměstnanosti. Po vystřídání všech hostů v prvním kole odpovídání měli prostor pro své poznámky k tomu, co zaznělo, ti z hostů, kteří se přihlásili o slovo, což byli Z. Klusová a I. Vondrák, a J. Bělíca byl moderátorkou vyzván k reagování na vyslovenou výtku. S ohledem na časové možnosti pořadu moderátorka další výměnu názorů jednotlivců ukončila a v rámci tématu nezaměstnanosti položila všem ještě druhý dotaz na postoj k uvažované Gigafactory v Dolní Lutyni, která by mohla být novým zaměstnavatelem v kraji. Ve změněném pořadí se vyjádřili postupně všichni hosté bez následné diskuse, kterou s ohledem na čas moderátorka neotevřela. Debata na první téma vyplnila přibližně polovinu pořadu, což limitovalo možnosti debatování na další témata.

Také druhé **téma zdravotnictví** a zejména dostupnosti lékařské péče uvedla nejprve předem natočená anketa názorů lidí z Moravskoslezského kraje, kteří dostupnost lékařské péče a zejména nedostatek stomatologů vesměs kritizovali. K tomu také směřoval dotaz moderátorky k hostům. Debata k tématu neměla tentokrát tak polemický charakter a v jednom kole odpovědí všech hostů zaznívaly do značné míry obdobné názory lišící se spíše v akcentech na dílčí možnosti stimulace dostupnosti stomatologické a další lékařské péče z pozice kraje. V následné diskusi se přihlášení hosté, kterých byla většina, vyjádřili hlavně k využívání stomatologů z Ukrajiny k řešení nedostatku zubařů v kraji.

Anketa názorů místních občanů ke třetímu tématu debaty – k **tématu životního prostředí** v Moravskoslezském kraji – přinesla překvapivě názory pochvalné i kritické. Dotaz moderátorky do debaty směřoval ke konkrétním plánům, které by hosté v pozici hejtmana udělali pro ještě lepší životní prostředí lidí v kraji. Hosté prezentovali své názory v jednom kole odpovědí bez následné diskuse.

Posledním bodem debaty bylo monologické oslovení diváků každým hostem bez položené otázky. Na své oslovení diváků měli hosté po měřených 30 sekundách. Hosté hovořili v abecedním pořadí.

Shrnutí

Ve shodě s deklarovaným klíčem pro pozvání hostů byl každý ze sedmi hostů lídrem své kandidátní listiny a rovněž okruh pozvaných subjektů odpovídal klíči. Ivo Vondrák, jenž kandidoval na kandidátní listině koalice Starostů a osobnosti pro kraj, která by nesplnila podmínky klíče pro pozvání hostů na základě zastoupení v radě kraje v minulém období, byl pozván na základě toho, že dříve byl hejtmanem Moravskoslezského kraje, čímž splnil jedno z kritérií pro pozvání do debaty.

Bez sporných aspektů byla úvodní pasáž s dotazy moderátorky „na tělo“. Dotazy se týkaly kandidatury, záměrů či preferencí konkrétního hosta, nebo volební kampaně či volebního programu subjektu, který reprezentuje a nehledě na individuální obsahové rozdíly v dotazech jejich modalita a zaměření byly velmi podobné. Tento blok nepřinesl žádné jevy, které by si vyžadovaly pozornost z hlediska objektivity nebo vyváženosti.

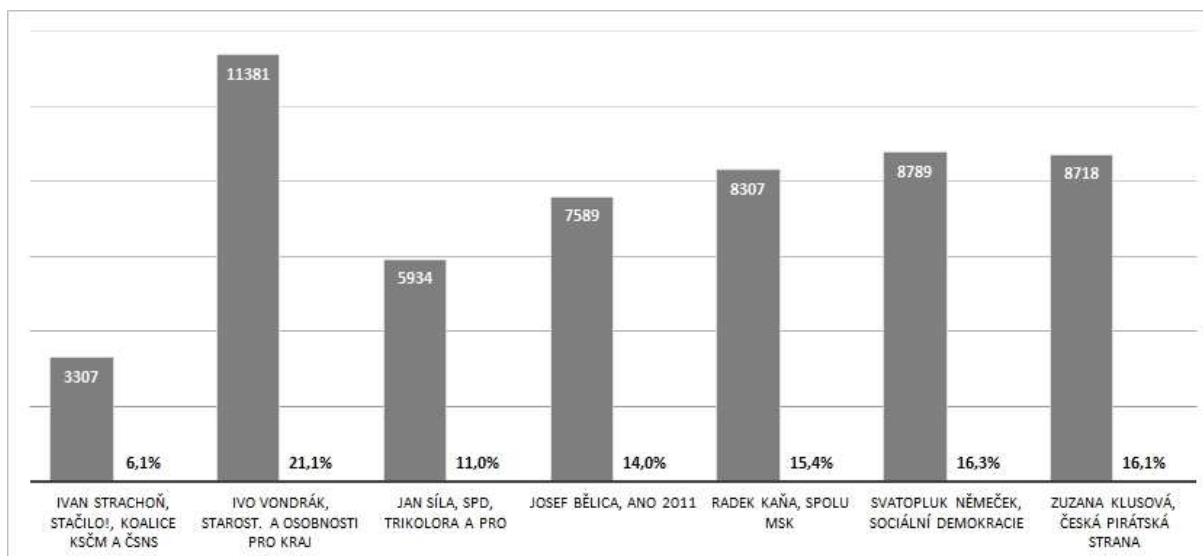
Hlavní část debaty se držela deklarované struktury, tj. probírána byla postupně tři témata, kterými byla nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji, dostupnost zdravotní, zejména stomatologické péče, a životní prostředí v Moravskoslezském kraji. Každé téma bylo uvedeno vloženou anketou s názory občanů, které byly touto formou objektivně dokumentovány. Největší prostor byl věnován prvnímu tématu nezaměstnanosti, na které se zaměřila celá první polovina debaty. Volba a způsob probírání témat vyplývaly z pravomocí krajů a ze situace v Moravskoslezském kraji. Závěrečný bod struktury debaty tvořila půlminutová oslovení diváků a voličů každým hostem, kde se mohli vyjádřit podle vlastní úvahy bez položené otázky.

Je možné říci, že debata lídrů z Moravskoslezského kraje měla z hlediska průběhu dvě nestejně poloviny. Rušný průběh první poloviny debaty, kdy bylo probíráno téma nezaměstnanosti, si v některých chvílích vyžádal aktivní způsob moderování. Moderátorka energicky zasahovala proti projevům diskutérské nekázně, zejména proti skákání do řeči odpovídajících, a to především ze strany R. Kani a S. Němečka, a dbala na to, aby jeden host nehovořil neúnosně dlouho. Moderátorka opakovaně nabádala odpovídající hosty, aby se neuchylovali jen k popisování problémů, ale hovořili také o svých plánech na řešení problémů. S moderátorský náročnější částí debaty se M. Fialová vypořádala úspěšně. Druhá polovina debaty, ve které bylo probíráno téma dostupnosti zdravotní, zejména stomatologické péče a téma životního prostředí, proběhla mnohem klidněji.

Debata měla zřetelnou cyklickou strukturu v tom smyslu, že byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo různě obměňované. Kromě postupného odpovídání všech v jednotlivých kolech odpovědí umožňovala moderátorka i věcné poznámky k tomu, co bylo řečeno, nebo reakce na adresná kritická vyjádření, která zazněla během skončeného kola vyjádření hostů. Hosté se o poznámky či reakce hlásili, nebo je oslovila sama moderátorka. Podíly hostů na debatě dokumentujeme v Grafu 5.

Graf 5:

Podíl hostů na debatě: Debaty s lídry z Moravskoslezského kraje

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv moderátorky a promluv občanů a reportérů ve vložených předtočených reportážních anketách.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).²⁴

Kvantitativní vyjádření podílu hostů na debatě dokumentuje dva extrémy, kterými je na jedné straně výrazně nadprůměrný podíl I. Vondráka, a na druhé straně výrazně podprůměrný podíl I. Strachoně. Velký podíl I. Vondráka souvisí se dvěma faktory. V době debaty byl sice už bývalým hejtmanem Moravskoslezského kraje, ale byl to on, kdo zastával tuto pozici po většinu z minulých osmi let, a v průběhu debaty z pozice dobře informovaného člověka opakovaně aktivně vysvětloval různé probírané aspekty. Druhým faktorem byly pak jeho výrazné rétorické schopnosti, které předčily dispozice ostatních. I. Strachoně naproti tomu projevoval v debatě pasivitu, která se projevila zejména v tom, že hovořil vždy jen v rámci kola odpovídání všech hostů, ale nikdy se nepřihlásil o slovo v následné diskusi. Přesto je možné konstatovat, že i on projevoval připravenost při odpovídání na dotazy a jeho názory v debatě nechyběly. Jestliže se menší diskutérská aktivita účastníka debaty projeví na jeho menším podílu na debatě, nepovažujeme to za nedostatek ze strany moderátora či provozovatele vysílání. Podíl ostatních hostů na debatě byl jinak vcelku vyrovnaný. Hosté dostávali stejnou příležitost k vystupování v debatě a jejich uplatnění bylo dáno hlavně jejich vlastní aktivní snahou či schopností se v debatě prosadit. Vyjádření hostů tvořila v souhrnu naprostou většinu obsahu debaty a jejich názory tím byly objektivně dokumentovány.

Moderátorka vedla debatu klidným a nekonfliktním způsobem, ale s přehledem si udržovala kontrolu nad řízením debaty i v rušných momentech, kdy někteří hosté nerespektovali pravidla debaty. V případě potřeby neváhala energicky vystupovat proti skákání do řeči nebo jiným pokusům o promluvu hosta bez výzvy a mimo pořadí, přerušovat kteréhokoliv hosta při odbíhání od tématu nebo připomínat položenou otázku, když promluva hosta odpověď neobsahovala. Základní dotaz moderátorky vždy obsahoval faktické uvedení do příslušné problematiky. Podle konkrétní situace používala kromě základních dotazů také doplňující dotazy, když odpověď hosta byla příliš krátká nebo když si žádala nějaké věcné doplnění. Zvýchodňování či znevýchodňování některého hosta ze strany moderátorky se v debatě jako celku neprojevilo.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů bezproblémový.

²⁴ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

3.6 Debata s lídry z Karlovarského kraje (6. krajská debata)

Poslední šestá krajská debata s lídry z Karlovarského kraje měla být na CNN Prima News vysílána podle plánu v pondělí 16. září 2024 od 14:30 hodin a reprízována téhož dne večer od 20:00 hodin. V té době však program CNN Prima News vysílal aktuální povodňové zpravodajství a poslední krajská debata byla vysílána až den před volbami ve čtvrtek 19. září 2024, a to jen večer od 20:00 hodin (v úseku 19:59:42-21:27:52 hodin). Odvysílání bylo přerušeno reklamou (20:39:44-20:46:40). Čistá délka pořadu byla 1:21:14 h. Odpolední premiéra od 14:30 hodin v tomto případě vysílána nebyla. Sledovanost debaty se pohybovala mezi 25 000 až 27 000 diváků.²⁵

Moderátorka Markéta Fialová na úvod informovala diváky o klíči pro pozvání hostů a představila je v abecedním pořadí včetně uvedení toho, za jaký politický subjekt nebo koalici kandidují. Hosty debaty byli:

Dalibor Blažek, MÍSTNÍ HNUTÍ ZA HARM. ROZVOJ
Oľga Haláková, Koalice SNK 1 - SNK a KDU-ČSL
Petr Kulhánek, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ
Martin Maleček, Volba pro kraj
Karla Maříková, SPD a Trikolóra
Markéta Monsportová, Česká pirátská strana
Jana Mračková Vildumetzová, ANO 2011
Jiří Vaněček, Občanská demokratická strana

Hosté vesměs reprezentovali strany, hnutí a koalice zastoupené v krajském zastupitelstvu v předcházejícím období, byť v některých případech v poněkud jiném aliančním spojení. Všichni hosté byli na prvním místě kandidátní listiny v krajských volbách 2024.

Dále moderátorka seznámila hosty a diváky se strukturou debaty, která byla stejná jako u ostatních krajských debat.

V první části debaty dostali hosté individualizované otázky „na tělo“ neboli každý jinou, na které odpovídali v abecedním pořadí. Odpovídání nemělo podobu monologu, ale rozmluvy moderátorky s hostem. Přehled základních dotazů „na tělo“:

- D. Blažek „...ve vašem programu mimo jiné říkáte, že, cituji, je třeba předejít vylidňování okrajových částí a mě zajímá, jak nebo čím konkrétně byste tomu z pozice hejtmana předcházel.“
- O. Haláková „...vy jste výtvarnice, i v kraji máte na starosti oblast kultury. Řekněte mi, jste připravena řešit další čtyři roky z pozice hejtmana úplně jinou agendu? Jak přesvědčíte voliče, že i to je vaše parketa?“
- P. Kulhánek „...když vezmu platy, porodnost, rozvodovost, vzdělání v tom, v čem je Karlovarský kraj, bohužel podle měřitelných jednotek dlouhodobě, na tom je špatně. (...) Vy chcete svůj post obhájit a je na místě se ptát, pane hejtmane, proč se to tedy nepovedlo vyřešit anebo alespoň zmírnit ten stav?..“
- M. Maleček „...poprvé jdete do voleb jako kandidát Volby pro kraj, tedy VOK jde samostatně. A mě zajímá, co nefungovalo s vašimi koaličními partnery, kterým byli tedy Karlovaráci a v čem se váš program nyní od jejich liší? A co vás vlastně odlišuje od dalších kandidujících subjektů?“
- K. Maříková „...teď se obracím na paní Karlu Maříkovou, členku SPD, která kandiduje za SPD a Trikolóru. Vy jste tedy krajská zastupitelka, poslankyně, nyní kandidátka na hejtmanku na stejný post ve vašem kraji kandiduje i vaše jmenovkyně Pavlína Maříková, členka Trikolóry, ale kandiduje za PRO 2022. Řekněte mi, nepřekvapilo vás to, když jste se to dozvěděla? Mluvila jste o tom se svými koaličními partnery?“

²⁵ Zdroj údajů o sledovanosti: Newton Media, a. s.

- M. Monsportová „...Piráti neprožívají zrovna lehké období, Jednak máte za sebou debakl v evropských volbách, jednak vaši voliči, občané slyší už řadu týdnů velké stesky nad zaváděním digitalizace stavebního řízení, která jde za vašim předsedou a ministrem Bartošem. Cítíte to jako velký handicap?“
- J. Mračková Vildumetzová „...vy jste poslankyně, nyní kandidujete i do Senátu, vy už jste si zkusila souběh funkcí, když jste byla hejtmankou tohoto kraje a zároveň poslankyní, a tehdy v roce 2018 jste řekla, cituji vás: Obě funkce se naplno dělat nedají, zkrátka nemůžete je vykonávat na 100 procent. Já předpokládám, že chcete uspět nyní v kandidatuře i do Senátu i na hejtmanku, takže byste se zřejmě nechtěla vzdát žádného postu, kolikaprocentní by tedy ve vás měli občané Karlovarského kraje hejtmanku?“
- J. Vaněček „...vy jste předsedou ODS v kraji. Já se vás nemůžu nezeptat na aktuální kauzu kolem bývalého člena ODS Petra Bursíka, tedy pro diváky: Bývalý radní Karlových Varů byl obviněn v souvislosti s údajnými machinacemi s veřejnými zakázkami v Ústeckém kraji, ale právě tedy v Karlových Varech. Řekněte mi, nezmění to podle vás ochotu vašich koaličních partnerů ke spolupráci a vůbec nesníží to vaše šance na zvolení?“

Položení prvního dotazu využila moderátorka ke krátkému doplnění představení hosta. Dotazy „na tělo“ se většinou týkaly kandidatury či záměrů konkrétního hosta, ovšem se dvěma výjimkami dotazů k M. Monsportové a k J. Vaněčkovi, ke kterým se vrátíme ve Shrnutí. Ti byli dotázáni na věci týkající se jejich politické strany v širším pohledu a bez přímé vazby na kandidaturu v kraji. Nehledě na obsahové rozdíly v dotazech byla jejich modalita podobná v tom smyslu, že šlo o dotazy poněkud nepřijemné.

Hlavní část debaty se skládala ze tří částí, ve kterých byla diskutována tři témata – doprava, školství a zdravotnictví. Každé ze tří témat bylo uvedeno předem natočenou reportážní anketou, která mapovala názory občanů kraje na příslušné téma. Po vystřídání všech hostů v jednom nebo dvou kolech odpovědí k tématu následovala diskuse přihlášených s poznámkami k řečenému nebo s reakcemi na kritiku.

Debatě na první **téma dopravy** předcházela vložená anketa s názory občanů, kteří tentokrát hlavně kritizovali nedostavěnou dálnici D6 mezi Prahou a Chebem. Stavba dálnice byla předmětem prvního dotazu moderátorky, která se ptala na to, jestli hosté z pozice hejtmana mohou zaručit včasné dokončení dálnice, a jaký přínos pro lidi v kraji bude mít. Hosté se k této otázce vyjádřili v jednom kole odpovědí. Zatímco na první otázku „na tělo“ hosté odpovídali v abecedním pořadí, tentokrát odpovídali v pořadí obráceném, ale když došla řada na hejtmana P. Kulhána, rozhodla se ho moderátorka v pořadí přeskočit a zařadit až na konec: „Pane Kulhána, vás v tuhle chvíli přeskočím, abysme si poslechli případné všechny výtky a připomínky, a dostanete na závěr prostor“. Tak se také v debatě stalo a v rámci uděleného slova hejtmán P. Kulhánec reagoval také na připomínky, které zazněly od některých ostatních hostů. Moderátorka pak namísto otevírání diskuse k dálnici D6 přešla k druhému problému v rámci tématu dopravy, a to ke karlovarskému letišti. Její dotaz směřoval k perspektivě letiště, které je ztrátové. Proběhlo druhé úplné kolo odpovídání hostů v rámci širšího tématu dopravy. Vzhledem k poměrně úzkému dotazu mělo toto kolo odpovědí v podstatě anketní charakter. Následnou diskusi moderátorka neotevřela a přešla k druhému tématu.

Druhé **téma školství** jako obvykle uvedla vložená anketa s názory místních občanů, kteří jako problém viděli zejména chybějící vysokou školu v kraji. Moderátorka k tomu doplnila nepříznivé informace o vzdělanostní struktuře obyvatel Karlovarského kraje ve srovnání s jinými kraji a položila hostům dotaz, jestli za velký úkol pro hejtmana považují to, jak udržet v kraji vzdělané lidi, jestliže bude v kraji existovat vysoká škola. V jednom kole odpovědí se vystřídali všichni hosté. V následné diskusi se o slovo přihlásila J. Mračková Vildumetzová a na její kritiku reagoval hejtmán P. Kulhánec.

Třetím tématem debaty bylo **téma zdravotnictví** v Karlovarském kraji. V úvodní vložené anketě byli lidé z Karlovarského kraje kritičtí hlavně k nedostatku lékařů, zejména praktických, stomatologů a pediatrů. Moderátorka pak stručně zrekapitulovala problémy zdravotnictví v Karlovarském kraji a její dotaz navázal na skutečnost, že kraj vypsala dotační program pro lékaře na 65 let, aby je udržel ve službě – zeptala se hostů, jestli je to správná cesta k řešení nedostatku lékařů v kraji. Podle tradice v krajských

debatách CNN Prima News hosté v posledním kole odpovědí před závěrečným oslovením voličů odpovídali v obráceném abecedním pořadí a stejně jako na začátku debaty moderátorka udělala výjimku u hejtmana P. Kulhánka, a udělila mu slovo jako poslednímu (jinak by měl odpovídat jako šestý z osmi), aby mohl reagovat na kritické připomínky ostatních hostů. Před otevřením následné diskuse moderátorka upozornila na nedostatek času. Přihlásila se do ní J. Mračková Vildumetzová, která byla posledním debatujícím, neboť hejtman P. Kulhánek se reagování vzdal.

Posledním bodem pořadu bylo monologické oslovení diváků každým hostem bez položené otázky. Na své oslovení diváků měli hosté po měřených 30 sekundách. Hosté hovořili v abecedním pořadí.

Shrnutí

Ve shodě s deklarovaným klíčem pro pozvání hostů byl každý z osmi hostů lídrem své kandidátní listiny a rovněž okruh pozvaných subjektů odpovídal klíči. Hosté vesměs reprezentovali strany, hnutí a koalice zastoupené v krajském zastupitelstvu v předcházejícím období, byť v některých případech v poněkud jiném aliančním spojení. Mezi hosty měli dva zkušenosti s hejtmánstvím kraje – hejtmánem v končícím volebním období byl P. Kulhánek a J. Mračková Vildumetzová byla hejtmankou v letech 2016-2019.

Položení prvního dotazu využila moderátorka ke krátkému doplnění představení hosta. Dotazy „na tělo“ se většinou týkaly kandidatury či záměrů konkrétního hosta, ovšem se dvěma výjimkami dotazů k M. Monsportové a k J. Vaněčkovi, kteří byli dotázáni na věci týkající se jejich politické strany v širším pohledu a bez přímé vazby na kandidaturu v kraji. Potřetí v šestidílném cyklu krajských debat²⁶ moderátorka v debatě s lídry z Karlovarského kraje použila jako otázku „na tělo“ k zástupci či zde k zástupkyni Pirátů v debatě dotaz na neúspěchy či údajné neúspěchy Pirátů v politice na celostátní úrovni, zejména na názor na problémy s digitalizací stavebního řízení ve vládním resortu v té době ministra za Piráty I. Bartoše. Taková kauza jistě mohla mít dopad na volební výsledek Pirátů v krajských volbách, takže o nulové souvislosti s krajskými volbami nelze hovořit, nicméně dotaz na tuto kauzu v debatě kandidátů v krajských volbách postrádal slibovaný charakter dotazu „na tělo“, a také přímý vztah k obsahu krajské politiky. Respondentka tak neměla na rozdíl od hostů, kterým byl položen skutečně dotaz s osobním prvkem, možnost hovořit o své kandidatuře a musela reagovat na dotaz s její osobou související jen zprostředkovaně. Je možné hovořit o určitém znevýhodnění hosta, který dostal takovýto dotaz. Zčásti podobný jev se ukázal v dotazu položeném J. Vaněčkovi, který byl dotázán na možný vliv aktuální kauzy kolem bývalého člena ODS Petra Bursíka na volební výsledek ODS v kraji a na ochotu koaličních partnerů ke spolupráci. I v tomto dotazu chyběl osobní prvek a přímá souvislost s kandidaturou a záměry konkrétně tohoto hosta v krajských či po krajských volbách, ale dotaz měl alespoň vazbu na kauzu politika stejné strany z daného kraje. Nehledě na obsahové rozdíly v dotazech byla jejich modalita podobná v tom smyslu, že šlo o dotazy poněkud nepříjemné. Na úrovni jednoho 80minutového pořadu považujeme dílčí sporný prvek v pasáži s dotazy „na tělo“ za zanedbatelný, ale vrátíme se k němu v Závěrech.

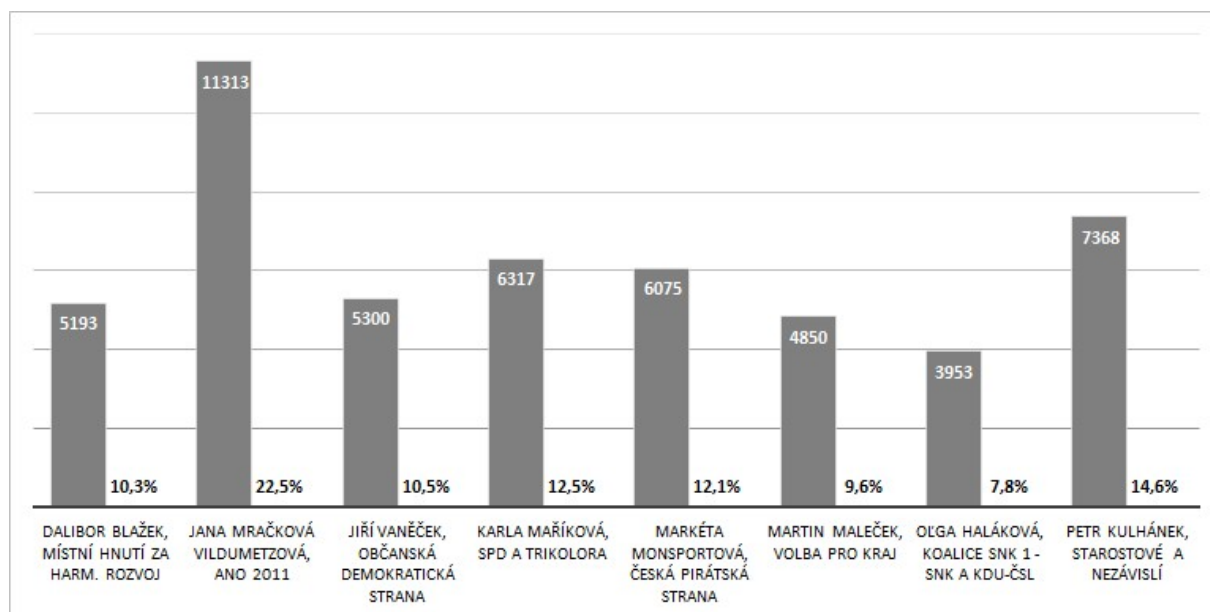
Hlavní část debaty měla deklarovanou strukturu, tj. byla v ní probrána postupně tři témata, což bylo téma dopravy, téma školství a téma zdravotnictví. Témata korespondovala s aktuálními problémy kraje, jak to dokumentovaly vložené předem natočené ankety s názory místních občanů. Debata měla zřetelnou cyklickou strukturu – byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo různě obměňované. K prvnímu tématu proběhla dvě kola odpovídání hostů, ke druhému a třetímu tématu jedno kolo. V debatě s lídry z Karlovarského kraje moderátorka uplatnila při udělování slova kreativní přístup. Součástí struktury krajských debat byla možnost přihlásit se o slovo po skončení každého kola debaty s reakcí na kritiku nebo s věcnou poznámkou, případně moderátorka sama vyzvala hosta k reakci na kritickou připomínku, která zazněla. V minulých debatách, pokud mezi hosty byl úřadující hejtman, který byl častěji než jiní hosté terčem kritických poznámek ostatních hostů, to opakovaně vedlo k tomu, že hejtman získal v celkovém souhrnu o poznání větší podíl na debatě než ostatní. Patrně po těchto zkušenostech z předcházejících krajských debat

---

²⁶ Stejný jev se vyskytl v první krajské debatě s lídry z Libereckého kraje a ve čtvrté krajské debatě s lídry z Ústeckého kraje.

přistoupila moderátorka během debaty z Karlovarského kraje dvakrát k tomu, že udělila hejtmanovi P. Kulhánkovi slovo v kole odpovídání všech hostů jako poslednímu, ačkoliv by při stanovení pořadí odpovídání hostů podle abecedy (respektive v obráceném abecedním pořadí) měl hovořit dříve. P. Kulhánek tak mohl v těchto případech spojit svůj debatní příspěvek s reagováním na kritické poznámky ostatních. Jak dokumentujeme v grafu níže, skutečně se podařilo dosáhnout větší vyrovnanosti podílu hejtmana na debatě s ostatními hosty. Částečně i díky dvojitmu přesunutí udělení slova hejtmanu P. Kulhánkovi na konec debatního kola moderátorka s ohledem na průběh debaty neotevřela následnou diskusi k prvnímu tématu dopravy a diskuse přihlášených ke druhému a třetímu tématu byla poměrně krátká. V minulých krajských debatách se tyto následné diskuse přihlášených rovněž stávaly faktorem nevyrovnanosti podílů hostů na debatě. Podíly hostů na debatě karlovarských lídrů dokumentujeme v Grafu 6.

Graf 6:
Podíl hostů na debatě: Debata s lídry z Karlovarského kraje

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv moderátorky a promluv občanů a reportérů ve vložených předtočených reportážních anketách.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).²⁷

Karlovarská krajská debata byla jediná z těch debat, kterých se jako jeden z hostů účastnil úřadující hejtman kraje, kde v celkovém souhrnu neměl hejtman nejvyšší podíl na debatě. Předčila ho bývalá hejtmanka J. Mračková Vildumetzová, která prokázala dobrou připravenost k debatě po věcné stránce, dobré rétorické schopnosti, a především velkou aktivitu při debatě – na rozdíl od ostatních hostů využívala všech možností přihlásit se o slovo, kdykoli to bylo možné. S určitým odstupem byl za ní hejtman P. Kulhánek, u kterého poněkud vyšší podíl na debatě korespondoval i s tím, že kromě odpovědí na dotazy moderátorky reagoval na kritické poznámky ostatních. Podíl ostatních hostů na debatě byl vcelku vyrovnaný. Hosté dostávali stejnou příležitost k vystupování v debatě a jejich uplatnění bylo dáno hlavně jejich vlastní aktivní snahou či schopností se v debatě prosadit. Je možné konstatovat, že vyšší podíl dvou výše zmíněných hostů na debatě vyplynul z transparentních pravidel debaty, která mohli svou vyšší aktivitou pro sebe zhodnotit i ostatní hosté. Vyjádření hostů tvořila v souhrnu naprostou většinu obsahu debaty a jejich názory tím byly objektivně dokumentovány.

Moderátorka vedla debatu klidným a nekonfliktním způsobem a s přehledem si udržovala kontrolu nad řízením debaty. Důsledně dbala na to, aby každý host dostal slovo v každém kole odpovídání na položené dotazy. Základní dotaz moderátorky vždy obsahoval faktické uvedení do příslušné

²⁷ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

problematiky. Podle konkrétní situace používala kromě základních dotazů také doplňující dotazy, když odpověď hosta byla příliš krátká nebo když si žádala nějaké věcné doplnění. Přes klidný styl moderování neváhala přerušovat kteréhokoliv hosta při odbíhání od tématu nebo připomínat položenou otázku, když promluva hosta odpověď neobsahovala. Zvýhodňování či znevýhodňování některého hosta ze strany moderátorky se v debatě jako celku neprojevovalo.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů bezproblémový.

3.7 Krajské debaty: závěry

Po rozboru obsahu jednotlivých krajských debat se pokusíme shrnout poznatky o celém cyklu v aspektech, kde je takovéto shrnutí možné.

3.7.1 Koncepce cyklu

Provozovatel vysílání zvolil koncepci krajských debat tak, že se rozhodl nevysílat debaty s lídry všech krajů, ale jen **debaty s lídry ze šesti vybraných krajů** z těch, ve kterých se konaly volby do krajských zastupitelstev. Nezaznamenali jsme nějaké vysvětlení provozovatele k výběru šesti krajů z celkových třinácti (nepočítaje Prahu, které se krajské volby netýkaly) pro krajské debaty.

Nekompletnost sady krajských debat působí zvláště a například u provozovatele vysílání ze zákona, kterým ovšem provozovatel vysílání programu CNN Prima News není, by mohla bezprostředně vést k pochybnostem o řádném plnění úkolů veřejné služby. Úkolem držitele licence není ovšem poskytovat všestrannou veřejnou službu (ač veřejnou službou v širším smyslu je každé televizní vysílání, i když nejde o vysílání veřejnoprávního subjektu se stanovenými specifickými úkoly), ale dodržovat zákon č. 231/2001 Sb. a podmínky licence.

Vysíláním krajských debat jen z části krajů provozovatel vysílání nepřímo vyjádřil názor, že toto řešení je v souladu se zákonem. Pro akceptovatelnost tohoto názoru hovoří některé argumenty. Krajské volby probíhají sice ve stejném termínu, ale odděleně v každém kraji. Kandidátní listiny jsou pro každý kraj jiné a reflektují vždy krajské politické spektrum, které je v jednotlivých krajích specifické, voliči hlasují jen pro kandidáty ze svého kraje a volí krajské zastupitelstvo svého kraje. Volebním okrskem není celá republika, jako např. při sněmovních volbách, ale každý kraj samostatně. Každý pořad z cyklu krajských debat měl tudíž specifickou sestavu hostů reprezentujících specifické politické spektrum jednoho kraje. Krajské debaty byly jedním celkem jako programový projekt, ale z obsahového hlediska fungovaly jako jeden celek jen v omezené míře, ale spíše fungovaly jako samostatné pořady. V obsahu jednotlivých krajských debat nebyly zaznamenány prvky, které by bylo možné hodnotit jako porušení zákona č. 231/2001 Sb. Je tedy možné učinit závěr, že vysílání krajských debat jen z několika vybraných krajů ČR bylo možné, aniž by tím došlo k porušení zákona č. 231/2001 Sb.? Domníváme se, že tento závěr není možné automaticky učinit, a to s přihlédnutím k tomu, že provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. nevysílal jen krajské debaty, ale u příležitosti nadcházejících krajských a senátních voleb vysílal také sérii superdebat celostátních předáků politických stran a hnutí. K této otázce se vrátíme po analýze superdebat.

Záměrem provozovatele vysílání deklarovaným v tiskové zprávě z 2. září 2024 bylo vysílat krajské debaty ve všedních dnech v rozmezí 9.-16. září 2024 od 14:30 hodin s reprízou od 20:00 hodin. Do tohoto záměru výrazně zasáhly mimořádné okolnosti v podobě povodní. Pět z krajských debat bylo vysíláno v předpokládaných dnech 9.-13. září 2024, ovšem odpolední vysílání (od 14:30) čtvrté a páté debaty bylo přerušeno aktuálním povodňovým zpravodajstvím a zůstalo nedokončené. Celé debaty pak byly vysílány v plánovaných časech od 20:00 hodin. Poslední šestá debata byla vysílána až ve čtvrtek 19. září 2024 od 20:00 hodin a odpolední odvysílání vůbec neproběhlo.

Snímání krajských debat působilo kontinuálně a je možné mít za to, že odpolední premiéry debat, pokud byly vysílány, tak byly vysílány živě. Večerní vysílání probíhalo ze záznamu i v případě, kdy odpolední premiéra byla ve vysílání nahrazena aktuálním povodňovým zpravodajstvím. Usuzujeme tak ze slov moderátorky při rozloučení na konci poslední debaty z Karlovarského kraje, ze kterých vyplývá, že natáčení této debaty, která byla odvysílána až večer 19. září 2024, proběhlo v době její původně naplánované premiéry v pondělí 16. září 2024 odpoledne: „*My jsme v Karlovarském kraji de facto završili seriál našich debat s kandidáty na hejtmány, ale už zítra otevřeme debaty se stranickými lídry.*“ Poslední krajská debata byla ovšem odvysílána až den po kompletní trojici superdebat celostátních lídrů (o kterých bude dále řeč), které byly vysílány oproti původnímu plánu všechny tři po sobě v průběhu večera 18. září 2024. To, že natáčení poslední krajské debaty proběhlo v době její předpokládané premiéry 16. září 2024 odpoledne, znamená, že cyklus krajských debat byl povodněmi

ovlivněn při odvysílání, ale ne při natáčení – natáčení všech šesti krajských proběhlo v době původně předpokládaných odpoledních premiér.

Může být otázka, jestli takového narušení vysílání cyklu krajských debat na CNN Prima News mohlo ovlivnit dodržování zásad objektivního a vyváženého informování. Z důvodů výše rozebraných je možné mít za to, že tento vliv nedodržení původních vysílacích časů části krajských debat mít nemohlo.

Protože k vysílání krajských debat zvolil provozovatel vysílání vzorek šesti krajů, může být otázkou, nakolik byl tento vzorek reprezentativní ve vztahu k celku všech 13 krajů (respektive politických spekter 13 krajů), ve kterých proběhly krajské volby. Politické spektrum krajů má své specifické fenomény, které se projevují ve volbách. Na základě monitoringu krajských debat na CNN Prima News můžeme konstatovat, že provozovatelem vybraný vzorek krajů specifika krajských politických spekter určitým způsobem reflektoval. Když to vyjádříme zjednodušeně prostřednictvím parametru následného volebního výsledku, ve vzorku krajů pokrytých krajskými debatami byly zastoupeny většinou kraje, které volební výsledek zařadil k té většině krajů, kde vítězem voleb bylo hnutí ANO 2011 (Karlovarský, Ústecký, Středočeský, Moravskoslezský kraj), jakož i z menší části také kraje, kde se vítězem stal jiný dominantní subjekt krajského politického spektra (Liberecký, Jihomoravský kraj). Pokud by tomu bylo jinak, mohla by vzniknout pochybnost, jestli výběr krajů, potažmo prezentace lídrů krajských kandidátních listin z omezeného okruhu krajů, v sobě neskrýval rozpor se zákonným požadavkem přihlížet při informování v rámci zpravodajství a politické publicistiky k reálnému postavení politických stran nebo hnutí v politickém a společenském životě. Takováto pochybnost nenastala. Výběr šesti krajů pro krajské debaty na programu CNN Prima News se jeví jako akceptovatelný z hlediska zákona.

Způsob vizuální prezentace hostů krajských debat byl promyšlený, jednotný ve všech krajských debatách, působil logicky a nikoho z hostů neznevýhodňoval nebo neznevýhodňoval. Debaty krajských lídrů probíhaly bez diváků a až na jednu výjimku²⁸ také bez interakce s aktuálními událostmi mimo studio (nepočítáme běžící titulek s aktuálními zprávami, který je součástí vysílání programu CNN Prima News). Je možné říci, že tím bylo omezeno ovlivňování průběhu debat vnějšími faktory a potenciální rizika z toho plynoucí.

Použitý jednotný způsob představování hostů titulkem se jeví jako vyhovující a neutrální, pouze mohl být vzhledem k délce debat a k tomu, že řečnické pultíky, za kterými hosté debaty stáli, byly bez jmenovky, poněkud častější pro lepší průběžnou orientaci diváků.

3.7.2 Struktura krajských debat

O struktuře debaty informovala moderátorka diváky na začátku každé debaty, což dokumentujeme citací z úvodu debaty s lídry Karlovarského kraje: „...je na místě naznačit i strukturu naší debaty, aby diváci věděli, co mohou čekat. Nejdříve tu pro vás mám připravený takový okruh otázek, řekněme, na tělo, tedy pro každého z vás jinou. Potom společně otevřeme tři velké okruhy. Problematická témata, která nejčastěji zmiňují naši diváci právě v Karlovarském kraji a jejichž hlasy tady také uslyšíme. A věřím, že na závěr se podaří vyšetřit pár minut, kdy dostanete prostor pro vaše vzkazy voličům, kdy jim budete moct říct, co máte na srdci a na co se vás možná doted' nikdo nezeptal.“²⁹

Základní struktura krajských debat byla stabilní a měla pět částí. Nejprve dostal každý host jednu specifickou otázku jinou než ostatní hosté, tzv. otázku „na tělo“, což moderátorka využila i ke krátkému doplnění představení hosta. Následovaly tři okruhy témat významných pro daný kraj, ke kterým se po řadě vyjádřili všichni hosté. V první a druhé krajské debatě, které měly nejméně (pět) hostů, zbyl prostor pro krátké probrání ještě čtvrtého tématu. Na závěr debaty dostal každý z hostů prostor k oslovení voličů na 30 sekund, které byly měřeny odpočtem času v obraze, a konec úseku byl signalizován akusticky.

²⁸ Ve třetí krajské debatě z Jihomoravského kraje vyzvala moderátorka přítomného hejtmana J. Grolicha, aby promluvil o připravenosti kraje na inzerované extrémní srážky.

²⁹ CNN Prima News – Speciál: Debata kandidátů na hejtmana, 19. září 2024 od 20:00 hodin

Tři témata debaty byla uvedena krátkými bloky předem natočených anket, ve kterých se náhodně oslovení občané vyjádřili k aktuálním problémům kraje. Ankety sloužily jako podnět pro další debatu a byly v debatách dílčím způsobem přínosné jako objektivní dokumentace názorů občanů krajů na aktuální problémy jejich kraje.

Po skončení jednoho nebo dvou kol debaty k jednomu tématu zpravidla dostávali hosté na základě svého přihlášení nebo na přímou výzvu moderátorky možnost se jednorázově vyjádřit k podnětům z předchozí debaty, zejména v případech, kdy zazněla kritika na jejich adresu, respektive na adresu jejich politické strany, hnutí či koalice. Jen výjimečně moderátorka umožnila reakci na řečené již v průběhu nedokončeného kola odpovídání všech hostů.

Struktura debat byla předem připravená, promyšlená a transparentní. Je možné říci, že byla dobrým předpokladem pro objektivní a vyvážené informování diváků bez favorizace či defavorizace některého z pozvaných subjektů.

Na základě monitoringu a rozboru obsahu krajských debat se nicméně potenciálně problematickými prvky struktury debat ukázal být jednak blok individualizovaných otázek v úvodu debat, a dále také možnost promluvit v debatě na základě přihlášení nebo výzvy moderátorky po skončení cyklu odpovědí všech hostů k probíranému tématu, nebo výjimečně i ve vsuvce do neskončeného kola odpovídání všech. Tyto prvky debat potenciálně umožňovaly různý přístup k hostům a nestejný rozsah uplatnění hostů v debatě a věnujeme se jim v dalším rozboru.

3.7.3 Klíč k pozvání hostů do krajských debat

Podstatným předpokladem vyváženosti předvolebních debat je předem stanovený klíč pro pozvání hostů.

Klíč k pozvání hostů do krajských debat představil provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. v tiskové zprávě z 2. září 2024 takto: „*Účastníci debat kandidátů na hejtmany byli vybráni z politických uskupení, která v daném kraji uspěla a v minulých volbách měla své zástupce v krajských zastupitelstvech. Při výběru byly zohledněny změny ve složení koalic i případné změny názvů kandidátek v jednotlivých krajích.*“³⁰ Doplnující informace ke klíči pro pozvání hostů uváděla moderátorka podobnými slovy v úvodu každé debaty a citujeme je podle úvodu poslední debaty s kandidáty na hejtmany Karlovarského kraje: „*pozvání k nám do studia... dostali lídři těch uskupení, která jsou aktuálně v krajském zastupitelstvu, a pak také lídři kandidátek, kteří odsloužili minimálně čtyři roky na pozici hejtmana nebo primátora krajského města a měli tak výraznou možnost ovlivnit dění v regionu*“³¹.

Základem klíče pro pozvání hostů do krajských debat byla reflexe objektivního obrazu krajské politické scény v první řadě ve formě výsledku minulých voleb do krajských zastupitelstev v roce 2020, a zčásti i voleb do zastupitelstev obcí, od jejichž výsledku se odvíjí volba primátorů krajských měst. Protože politické spektrum, koaliční spolupráce i třeba politická příslušnost jednotlivců v krajích se vyvíjí, nebylo možné při pozvání hostů do debat jen zkopírovat výsledky minulých voleb, což provozovatel vysílání vzal v úvahu a aplikaci klíče tomu přizpůsobil. Takto stanovený klíč se jeví jako velmi robustní a jako jeden z možných způsobů objektivní reflexe reálného postavení politických stran, hnutí a koalic v politickém životě krajů. Jak uvidíme při rozboru naplnění klíče pro pozvání hostů v odvysílaných krajských debatách, i klíč zdánlivě robustní může obsahovat nedořešené aspekty.

Jak je patrné z popisu klíče pro pozvání hostů, krajské debaty neměly jednotně stanovený konkrétní počet účastníků a vzhledem k různé situaci v krajích nebyl počet hostů stejný – pět až osm. Vzhledem k tomu, že okruh pozvaných hostů byl stanoven podle obecnějších objektivních a transparentních zásad, máme za to, že různý počet pozvaných hostů v jednotlivých krajských debatách nijak neohrozil plnění zákonných povinností provozovatele vysílání.

³⁰ Zdroj: <https://cnn.iprima.cz/krajske-a-senatni-volby-na-cnn-prima-news-vysledky-se-u-nas-dozvite-jako-prvni-446504>

³¹ CNN Prima News – Speciál: Debata kandidátů na hejtmana, 19. září 2024 od 20:00 hodin

3.7.4 Dodržení klíče pro pozvání hostů

Nejen formulace klíče pro pozvání hostů, ale především jeho dodržení v debatách má význam pro hodnocení korektnosti sestav hostů v krajských debatách z hlediska dbání zásad objektivit a vyváženosti.

Do všech šesti krajských debat byli pozváni zástupci těch politických stran, hnutí a koalic, které byly v minulém období zastoupeny v krajském zastupitelstvu, nebo jejichž kandidát odsloužil minimálně čtyři roky na pozici hejtmana nebo primátora krajského města. Tato podmínka klíče pro pozvání hostů do krajských debat byla v cyklu debat dodržena. Splnění této podmínky je možné považovat za výraz reflexe reálného postavení politických stran, hnutí a koalic v politickém životě krajů.

Součástí klíče pro pozvání hostů do krajských debat byla i zásada pozvat lídry neboli kandidáty z prvního místa relevantních kandidátních listin pro krajské volby. Tuto zásadu je možné považovat za projev rovného, jinak řečeno vyváženého přístupu provozovatele vysílání k subjektům pozvaným do debat. Při monitoringu obsahu debat jsme kontrolovali mj. to, jestli přítomní hosté byli opravdu kandidáty z prvního místa své kandidátní listiny z okruhu kandidujících subjektů určených v klíči pro pozvání hostů.

V šesti krajských debatách na CNN Prima News došlo ke dvěma případům, kdy sestava hostů neodpovídala proklamovanému klíči pro pozvání hostů.

Třetí krajské debaty s lídry z Jihomoravského kraje, která byla vysílána ve středu 11. září 2024 se nezúčastnil host, jehož nepřítomnost vysvětlila moderátorka takto: „*Ve studiu s námi měl být ještě osmý kandidát Zdeněk Koudelka kandidující za koalici SPD, Trikolóru, PRO a Svobodní, nicméně ten se omluvil na poslední chvíli. Z důvodu dopravních komplikací nedorazí.*“ Nepřítomnost hosta z důvodů, které nebyly na straně provozovatele vysílání, nehodnotíme jako problém pro vyváženost pořadu.

Složitější je případ, který nastal ve čtvrté krajské debatě s lídry z Ústeckého kraje, která byla vysílána ve čtvrtek 12. září 2024. Za hnutí ANO 2011 se krajské debaty zúčastnil Richard Brabec, který měl na kandidátní listině číslo 13. Původní lídr ústecké krajské kandidátky hnutí ANO Marek Hrabáč byl z důvodu obvinění z trestné činnosti a vzetí do vazby z již podané kandidátní listiny hnutím ANO odvolán a za nového lídra kandidátky byl označen Richard Brabec³². To vše se odehrálo s odstupem před příslušnou debatou i před veřejným oznámením klíče pro pozvání hostů do cyklu krajských debat na CNN Prima News, takže o chybě ze strany provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o. při akceptaci náhradníka v debatě za původního lídra kandidátky nelze automaticky hovořit. Není však také možné jednoduše konstatovat, že byl precizně dodržěn předem stanovený klíč pro pozvání hostů.

Provozovatel vysílání se se situací v ústecké debatě vyrovnal tím, že moderátorka na změnu lídra kandidátky ANO upozornila v rámci úvodního dotazu „na tělo“, který položila Richardu Brabcovi: „...*jste de facto náhradníkem. A to po vazebně stíhaném Marku Hrabáčovi, který byl a stále je uvedený na kandidátce hnutí ANO jako jednička...*“. R. Brabec se následně musel v odpovědi vyjádřit k odvolání původního lídra kandidátní listiny, kterého nahradil.

Zatímco podle zákona může politická strana, hnutí či koalice kandidaturu kandidáta figurujícího na kandidátní listině odvolat, po uplynutí lhůty 66 dnů přede dnem voleb, což byl daný případ, už nemůže dodatečně kandidátní listinu měnit, takže nemůže měnit ani pořadí kandidátů na kandidátní listině. Pokud by Richard Brabec měl na kandidátní listině číslo 2 za odvolaným původním lídrem, nebylo by pochyb o dodržení klíče pro pozvání hostů do televizní debaty v objektivně existujících mezích. Richard Brabec neměl ale na kandidátní listině místo bezprostředně za odvolaným původním lídrem kandidátky, ale až č. 13. Stanovení pořadí kandidátů na kandidátní listině je náležitostí kandidátních

---

³² Viz např. <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/babis-chce-skrtnout-obvineneho-hrabace-z-kandidatky-i-ano-351860> (datace 7. 8. 2024), <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/ano-vyloucil-o-hrabace-lidrem-kampane-v-usteckem-kraji-bude-brabec-352026> (datace 13. 8. 2024)

listin podávaných v zákonem stanovené lhůtě, určuje ho příslušná strana, hnutí či koalice, a jde o informaci s významem pro voliče v demokratických volbách.

Hnutí ANO sice veřejně R. Brabce prohlásilo za nového lídra kandidátky, ale oficiální punc srovnatelný s kandidátní listinou pro volby toto prohlášení nemělo. Nominací známého a relativně populárního³³ politika s dlouholetou ministerskou kariérou řešilo hnutí ANO překerní situaci, kdy muselo odvolat původního lídra kandidátky, který byl obviněn z trestné činnosti a vzat do vazby. S nominací R. Brabce za lídra kandidátky a za kandidáta na hejtmana hnutí ANO původně nepočítalo – měl na kandidátní listině až číslo 13 – a může být např. otázka, jestli R. Brabec, pokud jako deklarovaný lídr kandidátky ANO případně získá post hejtmana (což se následně stalo), v této funkci vytrvá po celé volební období, což je možné považovat za legitimní očekávání voličů v demokratických volbách. Akceptace kandidáta s č. 13 na kandidátní listině v ústecké krajské debatě bez jednoznačné opory v deklarovaném klíči pro pozvání hostů za daných okolností vyznívá jako ne zcela neutrální krok provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o. vůči hnutí ANO 2011. Situaci je možné hodnotit také tak, že provozovatel přijal omluvu hosta, který se podle klíče pro pozvání hostů měl předvolební debaty zúčastnit, a akceptoval účast náhradníka podle vlastní volby hnutí ANO, která neměla oporu v platné kandidátní listině. První pořadí na kandidátní listině bylo stanoveno jako kritérium pro pozvání hosta do krajské předvolební debaty.

Skutečnost, že deklarovaný klíč pro pozvání hostů do krajských debat na CNN Prima News nemohl být po odvolání lídra kandidátní listiny hnutí ANO 2011 jednoznačným způsobem aplikován, hodnotíme jako nedostatek klíče pro pozvání hostů. Je zarážející, že klíč nebyl stanoven a zveřejněn v podobě, která by řešila situaci po odvolání původního lídra kandidátky hnutí ANO 2011, k němuž došlo v průběhu srpna 2024. Nasvědčuje to tomu, že klíč pro pozvání hostů byl připraven dříve a začátkem září byl zveřejněn v nezměněné podobě, aniž by bylo přihlédnuto k tomu, že nastala situace, kterou klíč plně neřeší.

Domníváme se ovšem, že v situaci, která odvoláním původního lídra kandidátky nastala, bylo akceptování hosta, jenž byl hnutím ANO veřejně označen za nového lídra kandidátky a kandidáta na hejtmana, možné označit za nejlepší řešení z těch, o kterých se za daných okolností dalo uvažovat. Teoreticky by provozovatel vysílání alternativně mohl trvat např. na tom, že pozvání platí jen pro odvolaného lídra stále formálně figurujícího na prvním pořadí kandidátní listiny, ze které nemůže být po uzávěrce změn na listině odstraněn ani po odvolání, nebo případně na účasti kandidáta na druhém pořadí kandidátky za odvolaným původním lídrem kandidátky. Ani takové řešení by však nemělo jednoznačnou oporu ve zveřejněném klíči pro pozvání hostů. V situaci, kdy hnutí ANO 2011 oficiálně odvolalo původního lídra a veřejně deklarovalo jiného lídra pro krajské volby v Ústeckém kraji a kandidáta na post hejtmana, by případné rozhodnutí provozovatele vysílání trvat s odvoláním na klíč pro pozvání hostů na jiném hostu, než kterého hnutí ANO vyslalo do debaty, jako sporné.

Je vhodné poznamenat, že vyváženost diskuse v konkrétním jednotlivém pořadu takovýto problém v rovině klíče pro pozvání hostů do cyklu krajských debat bezprostředně neovlivňuje. Účast R. Brabce v debatě také ostatní hosté akceptovali bez připomínek.

Celkově je možné konstatovat, že klíč pro pozvání hostů do krajských debat, který uplatnil provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o., nevyvolal problémy z hlediska dodržování zásad objektivního a vyváženého informování diváků. Klíč měl dílčí nedokonalost v tom, že jednoznačně neřešil situaci, kdy dojde k odvolání lídra z prvního místa na již podané kandidátní listině pro krajské volby a příslušná politická strana, hnutí či koalice s nárokem na účast v debatě veřejně oznámí jiného lídra a kandidáta na hejtmana a vyšle ho jako svého reprezentanta do debaty, ačkoliv formálně nesplnil kritérium klíče být číslem jedna na oficiální kandidátní listině. Akceptování tohoto hosta v debatě se jeví jako přijatelné řešení teoreticky málo pravděpodobné situace, která ovšem ve čtvrté krajské debatě s lídry z Ústeckého kraje nastala.

---

³³ Viz např. <https://www.stem.cz/popularita-stranicky-ch-osobnosti-v-cervnu-2019/>

Účast R. Brabce ve čtvrté krajské debatě s lídry z Ústeckého kraje po zvážení okolností nehodnotíme jako problém pro vyváženost pořadu či cyklu krajských debat ve smyslu zákona.

3.7.5 Moderování cyklu krajských debat

Rozhodnutím svěřit moderování krajských debat jediné moderátorce Markétě Fialové se provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. vyvaroval možných rizik plynoucích ze střídání více moderátorů s různými zkušenostmi a stylem.

Moderátorce M. Fialové je vlastní neutrální, klidný a nekonfliktní styl moderování a stabilně zdvořilé vystupování vůči hostům. S přehledem zvládá moderování v podmínkách živého vysílání. To prokazovala v průběhu všech krajských debat na CNN Prima News.

Krajské předvolební debaty na CNN Prima News byly moderátorkou Markétou Fialovou vedeny ve stylu přirozené konverzace. Vlastností tohoto méně formálního způsobu debatování mj. bylo, že moderátorka přistupovala k pokládání doplňujících dotazů podle konkrétních okolností: pokud host vyčerpávajícím způsobem odpověděl na položený základní dotaz, moderátorka doplňující dotazy pokládala v omezené míře, ale v jiných případech následovala výměna často kratších až jednoslovných replik a sérií replik mezi moderátorkou a hostem. Samotný počet dotazů či počet replik jednotlivých hostů debaty nemá v případě předvolebních debat na CNN Prima News téměř žádnou výpovědní hodnotu a nebyl proto analyzován. Variabilní přístup k hostům při kladení dotazů podle konkrétních okolností nepovažujeme za problém z hlediska vyváženosti.

Přes mírný způsob moderování si M. Fialová dokázala udržovat kontrolu nad průběhem debat a být tím, kdo udílí slovo a rozhoduje o tom, jaké otázky budou v debatě probírány. Neztrácela přehled o tom, kdo již k probíranému aspektu promluvil a kdo ještě nehovořil, a dbala na to, aby prostor k vyjádření dostali vždy všichni hosté. Neváhala zasahovat, když jeden host hovořil příliš dlouho na úkor prostoru pro všechny, nebo když odbočoval od přímé odpovědi na položený dotaz. Základní dotaz moderátorky vždy obsahoval faktické uvedení do příslušné problematiky. Jen zřídka docházelo při debatách k výměně replik mezi hosty bez pokynu moderátorky nebo ke skákání do řeči hosta jiným hostem, proti čemuž se moderátorka vždy snažila zasahovat. Kromě individualizovaného prvního dotazu „na tělo“ hosté odpovídali v podstatě na stejné dotazy, respektive vyjadřovali se k tomu, co by z pozice hejtmana udělali pro kraj v diskutované oblasti.

Moderátorka také dbala na to, aby se pořadí odpovídání hostů měnilo, v čemž jí pomáhal jednoduchý systém kladení otázek: na první dotaz hosté odpovídali v abecedním pořadí, na druhý dotaz v obráceném pořadí, na poslední dotaz v obráceném abecedním pořadí a při závěrečném monologickém oslovení diváků a voličů hovořili hosté v abecedním pořadí. Na dotazy ve střední části pořadu hosté odpovídali v obměňovaném pořadí. Při debatách byla dokončena všechna kola postupného odpovídání všech hostů a na závěr každého pořadu proběhlo úplné kolo oslovení diváků a voličů postupně všemi hosty bez položené otázky.

Označení krajských debat na CNN Prima News za debaty je spíše tradiční než výstižné, protože neměly charakter společného debatování hostů a moderátorky, ale debaty, ve které kladla dotazy a udílela slovo hostům moderátorka a po dobu uděleného slova – pokud nešlo o jednorázové vyjádření – s hostem vedla rozhovor jen ona. Debata se tak spíše podobala řetězu interview moderátorky vždy s jedním hostem. M. Fialová pojala svou moderátorskou roli především jako roli organizátora debaty a toho, kdo klade otázky, zatímco její vlastní přínos do debaty byl velmi střídmý a spočíval hlavně v rekapitulování věcných informací ve vztahu k hostu nebo k probíranému tématu při otevírání témat a kladení dotazů – nesnažila se plnit roli moderátora jako jednoho z účastníků debaty, který uplatňuje vlastní názory, argumenty či úvahy podobným způsobem jako pozvaní hosté.

Dílčím chybám se nevyhne žádný moderátor a v šestidílném cyklu krajských debat na CNN Prima News se dají takové příklady jistě najít. Jako chybu a vybočení z rámce předvolebních debat hodnotíme např. moment, kdy ve třetí krajské debatě, která byla z Jihomoravského kraje, moderátorka vyzvala přítomného hejtmana J. Grolicha, aby promluvil o připravenosti kraje na inzerované extrémní srážky.

Šlo o prvek, který se do cyklu předvolebních debat typově nehodil a zároveň vnášel do předvolební debaty riziko nevyváženosti. Moderátorce by bylo možné také vytknout určitou pasivitu související se snahou o hladký průběh debat. Můžeme to dokumentovat např. na tom, že v debatě z Ústeckého kraje nepoložila R. Brabcovi jako mj. dlouholetému bývalému ministru a současnému poslanci otázku, jak by se zachoval v případě zvolení za hejtmana kraje ke svému souběhu funkcí, ačkoliv některých jiných hostů debat se na názor na jejich případný souběh funkcí dotazovala (např. v téže ústecké debatě senátora J. Paparegy). Dílčí jednotlivosti ovšem nemohly mít vliv na celkové hodnocení pořadů nebo cyklu.

Při monitoringu a obsahovém rozboru jednotlivých krajských debat jsme naráželi jen v minimální míře na momenty, které by bylo možné označit za chyby v moderování, a vliv těchto momentů na objektivitu a vyváženost informování ve smyslu zákona je možné vyloučit.

Celkově výkon moderátorky hodnotíme jako faktor, který přispěl k objektivnímu a vyváženému informování diváků bez favorizace či defavorizace některého ze subjektů pozvaných do krajských debat.

Do moderování se kromě faktorů na straně moderátora promítá dramaturgická příprava pořadu po obsahové a formální stránce. Naplňování těchto předem připravených prvků se sice v moderované debatě děje prostřednictvím moderátora, ale v tomto případě nejde ani tak o jeho moderátorskou profesionalitu, jako spíše o výsledek redakční přípravné práce. Základní struktura krajských debat nebyla improvizací a jejím prvním bodem po představení hostů bylo položení individualizované otázky „na tělo“, jak to s nadsázkou označovala moderátorka, neboli otázky tematicky různorodé, související nějak s minulostí, kandidaturou nebo záměry hosta. Z charakteru dotazů soudíme, že možná mělo jít o jakési grilování hostů položením dotazu s nějakým ostnem, např. s připomínkou dřívějšího slibu znovu nekandidovat, s otázkou na postoj k souběžnému zastávání více veřejných funkcí v případě zvolení hejtmánem, s poukazem na opakované kandidování v různých volbách, s poukazem na změnu koaliční nebo partijské příslušnosti hosta oproti dřívějším volbám, případně na nějaký zvláštní bod z předvolební kampaně apod. Hostů debat ale bylo mnoho a byli značně různí, a tak příprava dotazů na jedné straně variabilních, a přitom s podobnou modalitou, mohla být složitá. V rámci jednotlivého pořadu není možné význam krátké epizody, ve které se v některých případech projevila různá míra vstřícnosti obsahu dotazu k respondentům, přeceňovat, ale když se stejný prvek v cyklu debat opakuje vícekrát, jeho význam roste.

Třikrát v šestidílném cyklu krajských debat na CNN Prima News moderátorka položila v rámci dotazů „na tělo“ hostu debaty, který reprezentoval Českou pirátskou stranu, různě formulovaný, ale obsahově obdobný dotaz na jeho názor na neúspěch Pirátů v podobě vážnoucí digitalizace stavebního řízení ve vládním resortu tehdejšího pirátského předsedy I. Bartoše:

1. debata, Liberecký kraj	„...máme za sebou jednak pirátský debakl v těch eurovolbách a pak taky už mnoho týdnů občané slyší stesky nad zaváděním digitalizace stavebního řízení, které jde za vaším předsedou a také ministrem Ivanem Bartošem. Jak tento handicap vnímáte?“
4. debata, Ústecký kraj	„...Vy jste na svých sociálních stránkách jako mnozí piráti 1. července radostně sdílel, sdílel tu zprávu o spuštění digitalizace stavebního řízení, kdy jste říkal, jedenadvacáté století klepe na dveře (...) Řekněte mi, když se na to díváte teď s odstupem dvou měsíců, máte z toho stejnou radost, jako jste měl toho 1. července?“
6. debata, Karlovarský kraj	„...Piráti neprožívají zrovna lehké období, Jednak máte za sebou debakl v evropských volbách, jednak vaši voliči, občané slyší už řadu týdnů velké stesky nad zaváděním digitalizace stavebního řízení, která jde za vaším předsedou a ministrem Bartošem. Cítíte to jako velký handicap?“

Tento typ dotazů by byl vhodný např. v interview na aktuální témata, ale v předvolební debatě s více hosty, kde dotazy vstupují kromě jiného do vzájemných korelací z hlediska vyváženosti přístupu

k hostům, může být položení takového dotazu problematické, tím spíše, když v tomto případě dotaz neexplicitním způsobem bez argumentace přisuzoval Pirátům odpovědnost za vážnoucí digitalizaci stavebního řízení. Např. volební neúspěch Pirátů v eurovolbách byl objektivním faktem a jeho připomenutí v rámci dotazu nelze nic zásadního vytýkat. Naproti tomu digitalizace stavebního řízení je komplexní věc a naznačování neúspěchu Pirátů v této věci v rámci dotazu moderátorky bez věcné argumentace nezbytné k tomu, aby si recipient mohl na věc svobodně vytvořit vlastní názor, je nežádoucím nálepkováním. Digitalizace stavebního řízení nebyla tématem krajských debat a v rámci cyklu krajských debat k ní nezazněly další faktické informace, argumenty či různé názory kromě tří zmíněných pasáží v rámci dotazů „na tělo“ a odpovědí reprezentantů Pirátů.

Jiný případ se srovnatelnými parametry jsme v rámci dotazů „na tělo“ pokládáných v úvodu krajských debat nezaznamenali. Opakovanými dotazy v cyklu krajských debat na názor reprezentantů Pirátů na neúspěch digitalizace stavebního řízení v resortu pirátského ministra byl v cyklu jako celku z redakční pozice druhoplánově tematizován obraz Pirátů jako neúspěšné politické strany, aniž by divák současně dostal objektivní informace a argumenty, na základě kterých by si mohl sám svobodně vytvořit na věc vlastní názor. Zároveň šlo o dotaz na věc bez přímé vazby na kandidaturu v daném kraji, zatímco ostatní hosté debat převážně dostávali úvodní dotazy „na tělo“, které se týkaly jejich kandidatury. Odpovídáním na dotaz netýkající se přímo jejich kandidatury opakovaně v rámci úvodních dotazů „na tělo“ v cyklu krajských debat byli hosté krajských debat reprezentující Českou pirátskou stranu částečně znevýhodněni oproti ostatním.

Příčina zařazení obsahového prvku problémů kolem stavebního řízení do dotazů kandidátům Pirátů v krajských debatách není samozřejmě neznámá, protože se jednalo o součást nejvýraznější vnitropolitické kauzy ve stejné době. Tato interference tématu aktuálního zpravodajství a publicistiky do žánru předvolebních debat je ale z principu problematická, a ještě problematičtější je, když charakter aktuální kauzy nemá organickou obsahovou vazbu na druh voleb, kterým jsou debaty věnovány. To byl právě daný případ, když celostátní téma vážnoucí digitalizace stavebního řízení bylo předmětem dotazů kladených kandidátům Pirátů v krajských volbách, kteří se tak měli v odpovědi vyjadřovat k tématu celostátní, nikoliv krajské politiky. Použití motivu vážnoucí digitalizace stavebního řízení v dotazech pokládáných zástupcům Pirátů v krajských debatách je možné v kontextu mediálního ohlasu kauzy v téže době považovat za bulvární prvek. Principiální problematičnost průniku aktuálního tématu do dotazů kladených účastníkům předvolební debaty je pak v tom, že je sotva možné nachystat úplnou sadu sice různých, ale srovnatelných dotazů s vazbou na aktuální kauzy pro všechny hosty debaty, a je tak potenciálně ohrožen princip vyváženosti debaty. V krajských debatách CNN Prima News se o to provozovatel vysílání ani nesnažil, tj. nesnažil se v dotazech „na tělo“ konfrontovat všechny hosty s kauzou z celostátní politiky.

V uzavřeném kontextu krajských debat jde o určitý nedostatek. Kauza spojená s problémy při digitalizaci stavebního řízení byla nicméně ve stejné době, respektive již od 1. července 2024, kdy se se zahájením digitalizace stavebního řízení začaly projevovat problémy s ní, široce probírána prakticky ve všech médiích včetně programů skupiny Prima. Při hodnocení dílčího jevu v krajských debatách není možné tento širší programový kontext nebrat v úvahu. Vzhledem k relativně marginálnímu místu dotčených pasáží v celkovém obsahu pořadů, kde se vyskytly, a vzhledem k tomu, že podrobnější informace, které nebyly uvedeny v bezprostředním kontextu tří dotčených pořadů, byly pro diváky snadno dostupné v širším programovém kontextu vysílání programů skupiny Prima, je možné vyloučit, že by v daném případě došlo k porušení zákona.

3.7.6 Podíly hostů na debatování

Jedním z ukazatelů dodržení zásad objektivnosti a vyváženosti poskytování informací v předvolebních debatách politiků je to, jakým způsobem provozovatel vysílání poskytl v těchto pořadech prostor přítomným reprezentantům politického spektra.

V krajských debatách na programu CNN Prima News se prezentovali především přímo sami hosté a objektivní informování provozovatele vysílání spočívalo hlavně v samotném vysílání vyjádření hostů.

Pokud jde o vyváženost v uplatnění účastníků debat, je třeba rozlišovat mezi tím, jaké podmínky vytvořil provozovatel vysílání pro vyvážené uplatnění účastníků debat, a tím, jak byli sami hosté schopni tyto podmínky využít. Za vytvoření objektivních podmínek pro vyváženost debat nese odpovědnost provozovatel vysílání, zatímco za subjektivní faktory při využití prostoru v debatách na straně samotných účastníků debat nesou odpovědnost sami hosté.

Provozovatel vysílání v krajských debatách s ohledem na jejich vyváženost uplatnil zásadu, že odpovídání hostů probíhalo v cyklech – v každém kole odpovídání hostů dostali slovo všichni hosté debaty. Tento princip byl v průběhu krajských debat na CNN Prima News vždy dodržen, tj. ve všech debatách proběhla úplná kola vyjádření všech hostů. To je možné považovat za vytvoření základního předpokladu pro vyváženost debat ze strany provozovatele vysílání.

Kromě cyklického odpovídání hostů byla v krajských debatách uplatňována zásada, že se hosté mohou přihlásit o slovo, nebo je může moderátorka k vyjádření vyzvat, a to po skončení celého kola odpovědí všech hostů (až na ojedinělé výjimky, které pomíjíme). Hosté takto měli možnost reagovat na adresnou kritiku nebo něco doplnit k tomu, co bylo předtím řečeno. Na tuto možnost byli hosté debat v úvodu upozorněni. V průběhu debat se ukázalo, že praktické uplatňování této transparentní a jakoby neutrální zásady debatování často vedlo k tomu, že na kritické připomínky reagoval nebo chybějící informace doplnil zejména hejtman kraje, který byl mezi hosty, nebo host v podobném postavení. V tomto prodloužení debaty na téma, ke kterému předtím promluvili všichni hosté debaty, nikdy nehovořili všichni hosté, ať již proto, že se přihlásili nebo byli moderátorkou osloveni jen někteří, nebo v některých případech také proto, že moderátorka další debatování ukončila pro nedostatek času. Ve skutečnosti tedy všichni nedostávali stejnou příležitost hovořit v tomto prodloužení debaty k tématu, a to nejen ze subjektivních důvodů na straně hostů. Tento prvek v organizaci debaty byl potenciálním zdrojem nevyváženosti.

Podíl uplatnění hostů v cyklu krajských debat není možné sumarizovat, protože sestava hostů byla v každé debatě poněkud jiná. Jestliže se na podíly hostů na šesti krajských debatách podíváme z obecnějšího pohledu, je zřejmé, že nebyly vyrovnané zejména v tom smyslu, že výrazně největší podíl na debatování si získal zpravidla jeden host, pouze v jedné debatě (středočeské) to byla dvojice hostů. Tito držitelé nejvyššího podílu na debatování vždy zaznamenali minimálně dvojnásobný podíl na debatě oproti těm, kteří ve stejné debatě získali nejnižší podíl.

Na této disproporci se jistě do určité míry podílely subjektivní faktory na straně hostů, které není možné přičítat k odpovědnosti provozovatele vysílání.

Když se blíže podíváme na to, kdo jsou ti úspěšnější hosté krajských debat, vidíme, že to byli ve čtyřech případech hejtmani kraje, kteří znovu kandidovali v krajských volbách, v jednom případě lídr (R. Brabec) hnutí, jež v minulém období mělo hejtmana kraje (Ústeckého), který už tentokrát nekandidoval, a v jednom případě bývalá hejtmanka kraje (Karlovarského – J. Mračková Vildumetzová). Poslední případ je jediný, kdy přítomný aktuální hejtman nezískal největší podíl na debatě, ale byl až druhý. To bylo částečně ovlivněno tím, že moderátorka dvakrát v této debatě, která byla poslední v cyklu, změnila pořadí odpovídání hostů tak, že zařadila hejtmana až na konec celého kola odpovídání všech, takže kromě toho, co měl sám na srdci, ve svém vystoupení zároveň také reagoval na podněty předřečníků, které k němu mířily. Takto v debatě moderátorka svůj zásah do pořadí, v jakém hostům udělovala slovo, sama vysvětlila. V těchto případech nevznikla příležitost k tomu, aby se hejtman přihlásil nebo byl vyzván k reagování v následné diskusi po skončení celého kola odpovídání všech hostů. Svědčí to o tom, že moderátorka si po zkušenostech z předchozích debat uvědomovala, že nastavení pravidel debatování vede k příliš častému vystupování hejtmana v debatě a že je třeba tento jev poněkud regulovat. Mezi premianty krajských debat z hlediska vysokého podílu na debatě byl jediný host (J. Skopeček, těsně druhý ve středočeské debatě), který nebyl hejtmanem, bývalým hejtmanem či reprezentantem subjektu, který měl v končícím volebním období hejtmana. V jeho případě k vysokému podílu na debatování přispěla jeho připravenost na debatu, rétorická dispozice a

aktivní snaha o uplatnění v debatě, jakož i zkušenosti z nejvyšší politiky na celostátní úrovni (místopředseda Poslanecké sněmovny).

Na úrovni jednotlivých pořadů jsme zjištěné rozdíly v uplatnění hostů v krajských debatách s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem nehodnotili jako problém z hlediska dodržení zákona.

Vysoká míra uplatnění hejtmanů a hostů v podobném postavení v krajských debatách většinou korespondovala s obecnějším jevem, který je označován jako mocenský či vládní bonus, kdy zástupci vlády v obecnějším smyslu slova na jakékoliv úrovni dostávají v médiích poněkud více prostoru než opozice v podstatě z toho důvodu, že při výkonu volené funkce nebo jiné veřejné funkce obsazované na základě výsledků voleb vykonávají veřejnou službu a informují o tom, a nejen reprezentují svůj politický názor. Zvýšenou pozornost médií je možné považovat za přihlížení k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Přesto se jeví jako vhodné, aby provozovatel vysílání při koncipování právě předvolebních debat měl na paměti tento jev, aby ve výsledku nedocházelo z tohoto důvodu k nezdravě výrazným rozdílům v uplatnění kandidátů v debatě, kteří jsou před demokratickými volbami vůči voličům na jedné pomyslné startovní čáře. V případě cyklu krajských debat na CNN Prima News provozovatel vysílání klíč k řešení tohoto problému nenašel a je možné to považovat za částečný nedostatek nastavených pravidel debatování v krajských debatách z hlediska vytvoření předpokladů pro vyváženost debat. Cesta k řešení vede pravděpodobně jen přes poněkud větší formalizaci průběhu debat. Moderátor nemůže takovýto potenciální problém improvizací při vedení debat zásadním způsobem eliminovat.

3.7.7 Dodržování zákona v cyklu krajských debat

Analýza obsahu cyklu krajských debat na CNN Prima News přinesla poznatky o dílčích obsahových závadách, které neměly takový dopad, aby bylo možné hovořit o porušení zákona. Vysílání cyklu celkově proběhlo bez problémů z hlediska § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.

Krajské debaty byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Chybovost titulků nebyla vysoká, ale jejich vlastností bylo mj. to, že nečlenily mluvený text na repliky různých mluvčích, které se tak při změně mluvčích často objevovaly v titulcích v navazujícím textu. Důsledkem bylo obtížné rozlišování konce jedné a začátku další promluvy. V kombinaci se zpožděním titulků to do určité míry komplikovalo srozumitelnost přepisu zejména v pasážích s výměnami kratších replik různých mluvčích. Nejlepší výsledky měl přepis delších replik jednoho mluvčího. Mluvčí byli identifikováni jen nepřímo v případech, kdy je moderátorka před replikou oslovila jménem, což se nedělo vždy. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou. Zpřístupnění krajských debat pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy.

4. Superdebaty

Kromě krajských debat vysílal provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. před volbami do krajských zastupitelstev a do jedné třetiny Senátu na programu CNN Prima News sérii tří superdebat „...šéfů a šéfků nejsilnějších politických stran a hnutí, které kandidují do nadcházejících voleb“.³⁴ Superdebaty byly stejně jako krajské debaty vysílány na programu CNN Prima News.

Podle tiskové zprávy z 2. září 2024 hodlal provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. vysílat dvě superdebaty v úterý 17. září 2024 od 16:55 a od 21:00 hodin a třetí 18. září 2024 od 21:00 hodin. Délka každé debaty měla být 1:30 hodiny. Do původního záměru provozovatele ale zasáhly povodně a vysílání aktuálního povodňového zpravodajství a všechny tři superdebaty byly vysílány ve středu 18. září 2024 večer za sebou a byly zkráceny na hodinu. Superdebaty byly vysílány přímým přenosem. Začátky vysílání byly přibližně od 20:00, od 21:00 a od 22:00 hodin.

Tab. 2: Superdebaty na CNN Prima News

Debata	Hosté	Datum	Vysílací čas	Délka pořadu
Superdebata 1	Markéta Pekarová Adamová /TOP 09/ Marian Jurečka /KDU-ČSL/ Róbert Šlachta /Přísaha/ Michal Šmarda /SOCDEM/	středa 18. září 2024	20:00:05-20:56:06	56:01
Superdebata 2	Vít Rakušan /STAN/ Ivan Bartoš /Piráti/ Tomio Okamura /SPD/ Kateřina Konečná /KSČM/	středa 18. září 2024	21:04:17-22:01:01	56:44
Superdebata 3	Martin Kupka /ODS/ Karel Havlíček /ANO/	středa 18. září 2024	22:08:52-23:05:59	57:07

Provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. inzeroval superdebaty v přehledu programu, který uveřejňuje na své internetové stránce a který reflektoval i operativní programové změny, jako tři pořady se stejnými tituly **Superdebata: Krajské volby po povodních**. Ve vysílání byly superdebaty uvedeny stejnou znělkou jako krajské debaty, která upomínala na Krajské volby, což byl také jediný text, který se ve znělce objevil. Znělka byla v období kolem voleb ve vysílání programů televize Prima využívána i při jiných příležitostech než v souvislosti s krajskými debatami a superdebatami na CNN Prima News. Moderátoři během vysílání superdebat o nich hovořili střídavě jako o jednotlivých superdebatách nebo jako o jednom superdebatním večeru. Fakticky se jednalo o tři samostatné pořady s kompletní strukturou a ambaláží, přičemž jako úvodní znělka každé superdebaty posloužila obecná znělka televize Prima ke krajským volbám.

Moderátorkou všech superdebat byla Terezie Tománková, která řídila debatu. Spolumerátorem byl Petr Suchoň, který ve svých vstupech prezentoval připravené informace a na řízení debaty se nepodílel.

Programové změny, které provedl provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. s ohledem na povodně a povodňové zpravodajství, se nedotkly toho základního v koncepci superdebat, což byl okruh pozvaných stran, hnutí a koalic a rozdělení hostů do tří superdebat. O této koncepci informoval provozovatel rovněž v již zmiňované tiskové zprávě 2. září 2024: „Účastníci debat šéfů politických stran byli vybráni z politických stran a hnutí, které mají celorepublikové zastoupení a skládají pro volby do krajských zastupitelstev a Senátu kandidátky napříč celou republikou. Rozdělení do tří debat odpovídá zastoupení názorů ve společnosti, které udávají zprůměrované výsledky aktuálních předvolebních průzkumů pro volby do Poslanecké sněmovny tak, aby v každé debatě bylo zastoupeno stejné množství

³⁴ Zdroj: <https://cnn.iprima.cz/krajske-a-senatni-volby-na-cnn-prima-news-vysledky-se-u-nas-dozvite-jako-prvni-446504>

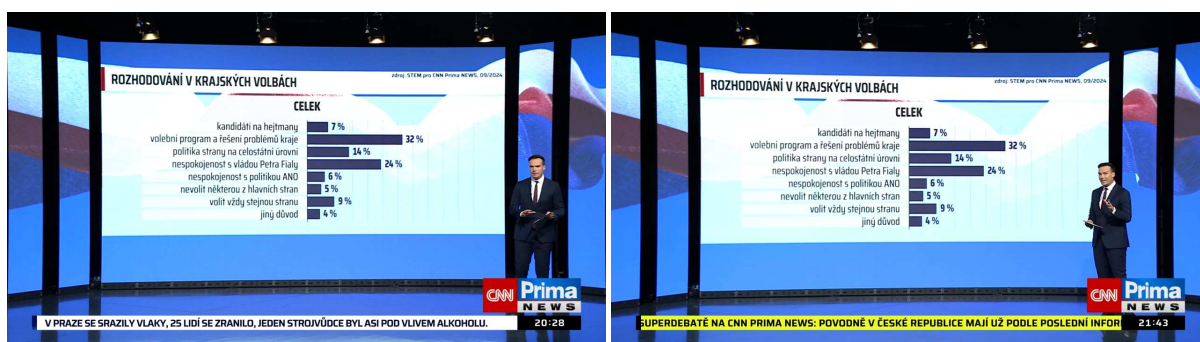
vládních a opozičních politických stran.“³⁵ To, že citované sdělení zmiňuje jen strany a hnutí, ale nikoliv koalice, není náhoda, protože hosté debat byli představeni skutečně jako reprezentanti své strany či hnutí, ač bylo případně zmíněno, že jejich strana či hnutí ve volbách kandiduje na koaliční kandidátce.

V úvodu každé superdebaty moderátorka Terezie Tománková informovala, že debata se koná bez diváků s ohledem na probíhající povodně, a záběr kamery dokumentoval prázdná sedadla pro diváky v hledišti studia, kde probíhala debata. Je tedy možné předpokládat, že podle původního záměru měly superdebaty probíhat s publikem ve studiu, od čehož provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. upustil. Spoludemérátor vysvětlil klíč pro pozvání hostů do superdebat – účastníci byli vybráni tak, aby v každé z diskusí byl vyrovnaný počet zástupců koalice a opozice. Na podrobnější informace o klíči pro pozvání hostů odkázal na web CNN Prima News.

Po představení a přivítání hostů moderátorka poukázala na to, že superdebaty se konají v době ničivých povodní a opět předala slovo spoludemérátorovi, který prezentoval krátké shrnutí aktuálních informací o probíhajících povodních včetně zmínky o dosud nepostavené přehradě Nové Heřminovy, která mohla zmírnit následky povodně v nejhůře zasaženém povodí řeky Opavy. Jeho prezentaci doprovázely záběry z povodní a z vizualizovaného projektu přehrady Nové Heřminovy na velkoplošné obrazovce v pozadí studia, které pak pokračovaly i po skončení jeho vstupu během následující debaty přibližně do poloviny pořadu, dokud debata reagovala na téma povodní.

Vlastní debatu zahájila moderátorka dotazem navazujícím na její poukaz na probíhající povodně, který byl obdobný ve všech třech superdebatách – citujeme podle té poslední: „Krajské volby voliče moc netáhnou, mají nízkou volební účast. Pojdte prosím vysvětlit divákům, proč mají jít volit, proč je to důležité, a to i pro ty voliče, kteří to letos budou mít velmi těžké, protože budou volit v zaplavených oblastech.“ Druhý dotaz moderátorky navázal na ten první a týkal se názoru hostů na dodržení plánovaného termínu voleb nebo jejich odložení z důvodu povodní. Další otázky moderátorky směřovaly k tomu, jaký názor mají hosté na vypořádání se s následky povodní, přičemž v rámci debaty věnované zejména postupu při odstraňování povodňových škod a způsobu jeho financování tvořilo spojnici s předvolebním charakterem debaty to, že byl mj. probírán aspekt zabezpečení regulérního průběhu voleb v místech zasažených povodní.

Zhruba v polovině superdebat moderátorka posunula téma debaty novým směrem, který předznamenal vstup spoludemérátora. Ten v první a druhé superdebatě prezentoval výsledky výzkumu veřejného mínění STEM pro CNN Prima News na téma Rozhodování v krajských volbách vyjádřené grafem, který byl zobrazen na velkoplošném panelu ve studiu a byl v obou superdebatách stejný:

Pro lepší čitelnost uvádíme detail grafu:

³⁵ Zdroj: <https://cnn.iprima.cz/krajske-a-senatni-volby-na-cnn-prima-news-vysledky-se-u-nas-dozvite-jako-prvni-446504>

V obdobném bodě třetí superdebaty byla prezentována jiná grafika, a sice ukázky poutačů z předvolební kampaně ANO a ODS:

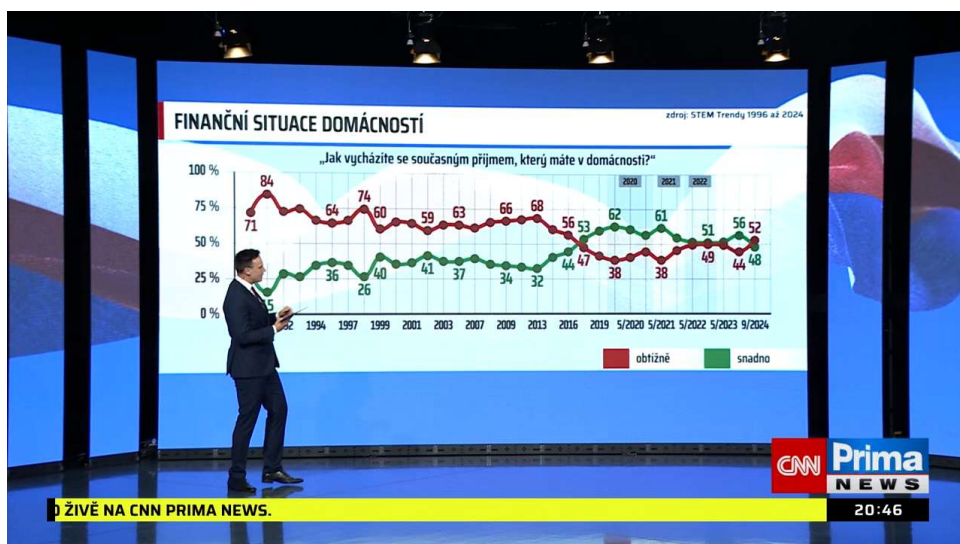
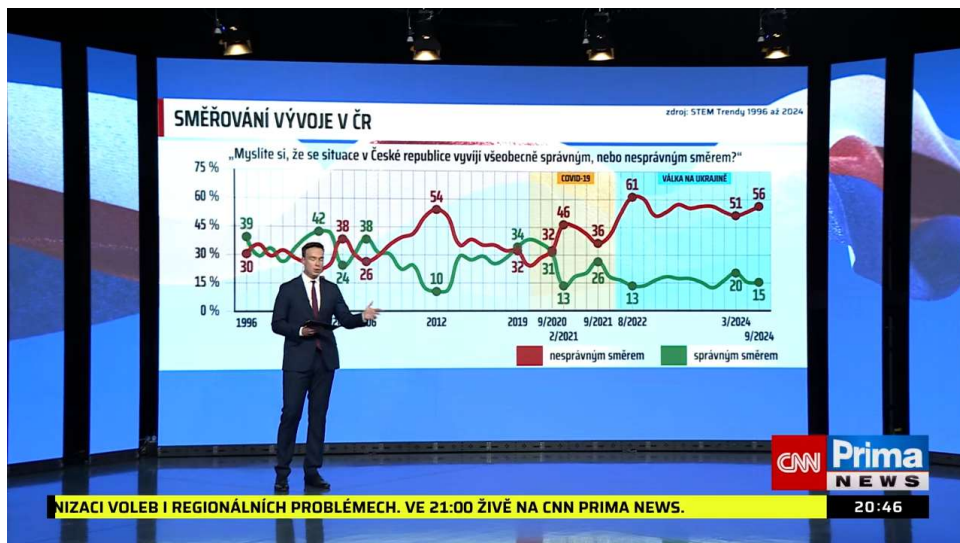

Nehledě na odlišnou grafiku uplatněnou ve třetí superdebatě oproti té z první a druhé superdebaty, význam zařazení byl podobný, a sice posunout debatu k tématům uplatňovaným stranami a hnutími v předvolební kampani, a dále také ke koaliční spolupráci při vedení krajů, k čemuž směřovaly další dotazy moderátorky a odpovědi hostů.

Ve druhé superdebatě potom už na další změnu tématu debaty a na další vstup spolumoderátora s prezentací infografiky nezbyl čas. V první a třetí superdebatě se před závěrem dostalo ještě na jednu grafickou vsuvku jako podnět pro změnu diskutovaných témat.

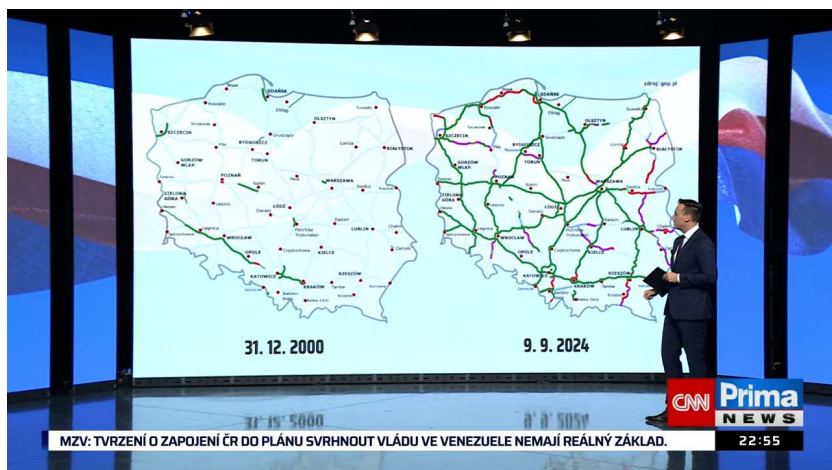
V první superdebatě to byl vstup spolumoderátora, který prezentoval dvojici grafů čerpajících rovněž z výzkumů STEM, tentokrát na témata Směřování vývoje v ČR (poměr odpovědí na dotaz „Myslíte si, že

se situace v České republice vyvíjí všeobecně správným, nebo nesprávným směrem?“) a Finanční situace domácností (poměr odpovědí „obtížně“ a „snadno“ na dotaz „Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?“). V obou případech graf zachycoval trend za více let až do roku 2024:

Po této grafické vsuvce byla závěrečným tématem první superdebaty životní úroveň a sociální situace lidí a záměry, které politické strany či hnutí v této oblasti mají. Vzhledem k podobnosti struktury první a druhé superdebaty i k tomu, že měly stejný počet hostů, je pravděpodobné, že se stejným tématem provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. počítal i pro druhou superdebatu, kde se ovšem intenzivní debatování o otázkách souvisejících s povodněmi více protáhlo a na další téma nezbyl čas.

Ve třetí superdebatě provozovatel využil situace, že hosty debaty byli shodou okolností současný a bývalý ministr dopravy, a za závěrečné téma debaty zvolil téma dopravy. Jako impuls pro debatu posloužil graf vývoje dálniční sítě v Polsku, který dokumentoval mnohem rychlejší vývoj, než jak se vyvíjí dálniční síť v ČR:

Téma dopravy, respektive budování dálniční sítě a budování vysokorychlostní železnice, bylo posledním tématem třetí superdebaty.

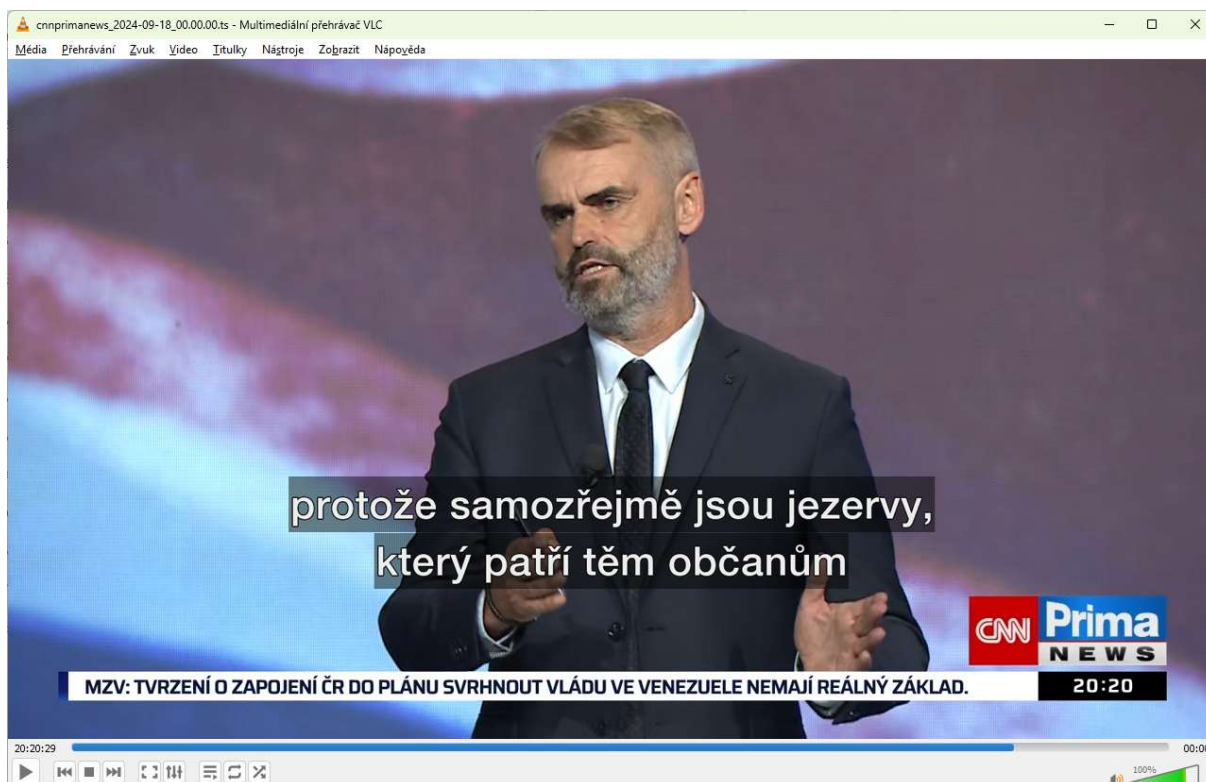
Hosté byli v úvodu každé superdebaty v úplnosti představeni slovně moderátorkou a v průběhu pořadu byli občas představováni poněkud stručněji titulkem, který obsahoval jméno, politickou příslušnost a funkci, případně také volenou či ministerskou funkci. Hosty průběžně oslovovala jménem také moderátorka, která nejčastěji používala oslovení paní / pane plus příjmení.

Všechny superdebaty probíhaly ve stejném studiu bez diváků. Celé pozadí studia tvořily velkoplošné zobrazovací panely, na kterých byly většinou stejně jako při krajských debatách zobrazeny neutrální pohyblivé grafické variace na motivy trikolory. Méně často byly na části panelů zobrazovány portréty hostů superdebat nebo připravené vizuální materiály jako již zmíněné záběry z povodní v první polovině superdebat nebo později infografika. Hosté stáli v levé části studia vedle sebe za stejnými pultíky bez jmenovky, takže měli výhled na videozáběry nebo infografiku, které byly uváděny na velkoplošných obrazovkách v pozadí studia více vpravo (ukázka je ze třetí superdebaty).

Místo moderátorky bylo u pultíku ve středu studia zády k hlavní kameře a čelem k hostům. Hosté i moderátorka však byli nejčastěji zabíráni dalšími kamerami zřepředu přibližně do pasu nebo pololcelkovými záběry z různých úhlů.

Superdebaty byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením, což dokumentujeme ukázkou z první superdebaty:

Ukázka dokumentuje, že pořad byl vysílán s převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Základní poznatky o způsobu titulkování superdebat pro sluchově postižené jsou obdobné jako u titulkování krajských debat a odkazujeme na ně. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou.

Zpřístupnění krajských debat pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy. Na rozdíl od krajských debat obsahovaly superdebaty infografiku, která byla slovně komentována moderátorem jen částečně – část informací obsažených v obrazové složce nebyla součástí mluveného textu. Část informací z infografiky tak nebyla zpřístupněna pro osoby se zrakovým postižením.

Tyto poznatky o společných rysech všech superdebat nebudeme v rozboru jednotlivých debat stále opakovat.

4.1 První superdebata

Základní společné rysy a obsahové prvky superdebat jsou popsány výše. Nyní se zaměříme na specifický obsah první superdebaty.

První ze tří superdebat byla vysílána na CNN Prima News ve středu 18. září 2024 od 20:00 hodin (20:00:05-20:56:06) přibližně v hodinové délce (56:01 minut). Hosty byli:

Markéta Pekarová Adamová /TOP 09/

Marian Jurečka /KDU-ČSL/

Róbert Šlachta /Přísaha/

Michal Šmarda /SOCDEM/

Debatu moderovala Terezie Tománková, která vedla debatu s hosty. Spolymoderátorem byl Petr Suchoň, který ve svých vstupech prezentoval různé věcné informace a který nijak nezasahoval do vedení debaty. Ten v úvodu seznámil diváky s klíčem pro pozvání hostů.

Po představení hostů moderátorkou byl dán prostor vstupu spolymoderátora, který uvedl aktuální informace o probíhajících povodních, jež byly doprovázeny záběry z povodní na velkoplošném panelu. První dotaz moderátorky spojil téma voleb a povodní a směřoval k tomu, proč mají občané jít volit v krajských a senátních volbách, a to i ti, pro které to bude vzhledem k povodni extrémně složité. Po vyjádření všech hostů pokračovala moderátorka otázkou, jestli nebudou mít občané a samosprávy v místech zasažených povodní problém volby zvládnout. Kromě poskytnutí prostoru pro vyjádření postupně všech hostům moderátorka umožnila M. Jurečkovi – tj. přítomnému členu a zároveň místopředsedovi vlády – reagovat na výzvu R. Šlachty, aby se jménem vlády zaručil, že všem voličům budou zabezpečeny podmínky, aby se mohli zúčastnit voleb. Třetí dotaz moderátorky se zcela vzdálil tématu voleb a týkal se způsobů financování povodňových škod. Kromě postupného reagování všech hostů na dotaz moderátorky zazněly v této rušné pasáži debaty dvě poznámky M. Jurečky – první k aspektu pomoci lidem z oblastí zasažených povodní, kteří žijí v nepojistitelných domech, na který poukázala M. Pekarová Adamová, a druhou k váznoucímu budování protipovodňových opatření v Troubkách, které byly zasaženy povodní v roce 1997, což byl aspekt, na který poukázal M. Šmarda. M. Šmarda si také v této fázi debaty vysloužil svým útočným vystoupením, které mělo nedostatky v přesnosti a vzdalovalo se od probíraného financování odstraňování nynějších povodňových škod, nejen nesouhlasné vstupy M. Jurečky a M. Pekarové Adamové, na které ihned reagoval, ale také vstupy moderátorky, kterými se snažila uvést nepřesnosti ve vyjádření hosta na pravou míru a nasměrovat ho k odpovědi na položenou otázku. Vystoupením M. Šmardy debata související s povodní skončila a moderátorka posunula debatu k nadcházejícím volbám. Nejprve předala slovo P. Suchoňovi, který prezentoval výsledky výzkumu veřejného mínění STEM na téma Rozhodování v krajských volbách, který ukázal, jakou důležitost lidé přisuzují různým faktorům při jejich volbě v krajských volbách. Na velkoplošném panelu ve studiu byl uveden graf s výsledky výzkumu. Dotazy moderátorky k hostům pak směřovaly k předvolební kampani, ať již k tématům jejich strany či hnutí v kampani, nebo k jevům, které se v rámci kampaně obecně vyskytly. Po vyjádření všech hostů moderátorka pokračovala dotazem směřujícím k vysvětlení specifických záměrů a rozdílů v postupu stran a hnutí při kandidatuře v různých krajích. Do struktury debaty zasáhl moment, když si R. Šlachta po udělení slova vymínil, že se ještě vrátí k povodním, a promluvil o podle něj nedostatečné podpoře dobrovolných hasičů ze strany státu. Své výhrady směřoval na M. Jurečku jako přítomného člena vlády, který se snažil bezprostředně reagovat. V této pasáži debaty převládla emocionalita nad věcností a moderátorka se opakovaně snažila přivést R. Šlachtu zpátky k probíranému tématu a k odpovědi na položenou otázku, což se jí posléze podařilo. Při odpovědi M. Šmardy, která byla opět útočná, přinesl zase vzruch moment, kdy tento host nekonkrétně poukázal na přeběhlíky ze Sociální demokracie, kteří neměli čistý štít, k jiným stranám či hnutím: „*kdysi dávno tam [tj. v Ústeckém kraji] mezi zloději byli i tehdejší sociální demokraté, kteří našťěstí od té doby už dávno přišli někam do ANO, do Přísahy a do takových stran*“. Proti tomuto tvrzení se R. Šlachta, předseda Přísahy, okamžitě ohradil a požadoval, aby M. Šmarda uvedl konkrétní jména, což ten nedokázal. Po vyjádření všech účastníků debaty přešla moderátorka k poslednímu tématu peněz a životní úrovně, jež opět uvedl vstup P. Suchoně, který prezentoval dvojici grafů

čerpajících opět z výzkumů STEM, tentokrát na témata Směrování vývoje v ČR (poměr odpovědí na dotaz „*Myslíte si, že se situace v České republice vyvíjí všeobecně správným, nebo nesprávným směrem?*“) a Finanční situace domácností (poměr odpovědí „*obtížně*“ a „*snadno*“ na dotaz „*Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?*“). Dotazy moderátorky v rámci tématu ekonomické situace lidí byly přizpůsobeny jednotlivým hostům – např. v dotazu R. Šlachtovi zmínila jeho kandidaturu do Senátu: „*...kandidujete do Senátu s textem, že chcete zabránit ožebračování lidí. Jak to chcete ze Senátu udělat?*“ Tento moment ze závěru první superdebaty zmiňujeme jako jeden z mála, kdy byly v debatě kromě krajských voleb tematizovány také volby do Senátu.

Shrnutí

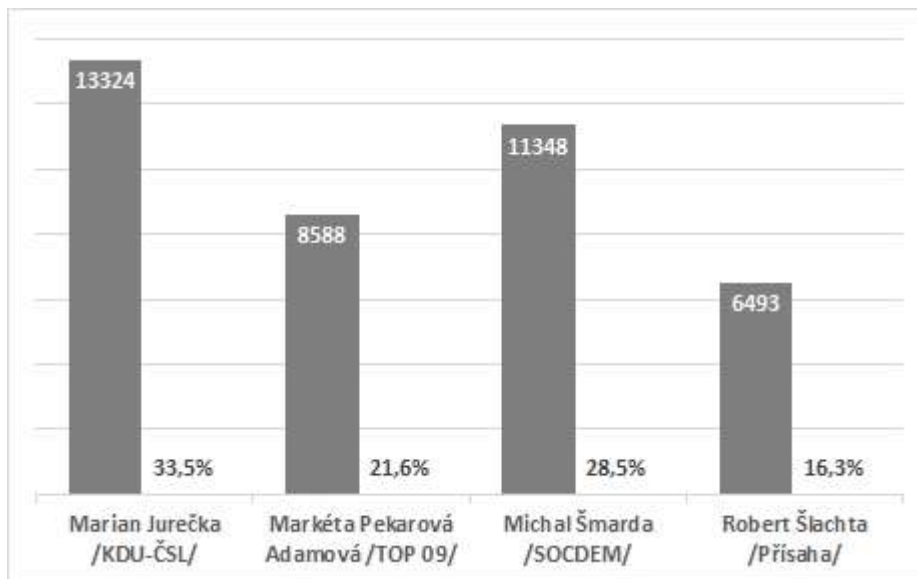
Všichni hosté první superdebaty byli v době superdebaty předsedy své politické strany či hnutí. Dva hosté reprezentovali vládní strany, respektive strany vládní koalice, a dva hosté reprezentovali opoziční strany či hnutí. Sestava hostů odpovídala klíči pro pozvání hostů do superdebat. Sestavu hostů je možné považovat za dobrý předpoklad vyváženosti pořadu.

Ve shodě s inzerovaným titulem pořadu Superdebata: Krajské volby po povodních se do tematického zaměření debaty ve větší první části pořadu promítly kromě voleb také povodně. Hosté se na dotazy moderátorky vyjadřovali k tomu, proč by měli jít lidé volit, včetně těch lidí, pro které to bude po povodních obtížné, k tomu, jestli volby neměly být odloženy, k regulérnosti voleb v místech zasažených povodní a k odstraňování škod po povodních, zejména k jeho financování. Blíže k tématu voleb mělo zaměření následující části debaty, ve které hosté odpovídali na dotazy moderátorky směřující k předvolební kampani a k záměrům a rozdílům v postupu stran a hnutí při kandidatuře v různých krajích. V závěrečné části debaty bylo diskutováno téma ekonomické situace lidí. První superdebata byla do značné míry koncipována místy jako debata před krajskými volbami a místy jako debata na vnitropolitická témata bez přímé návaznosti na nadcházející volby. Senátní volby byly tematizovány jen zcela okrajově. Přínosné pro fakticitu pořadu bylo úvodní shrnutí aktuálních informací o probíhajících povodních doprovázené záběry ze zasažených míst a dva vstupy s prezentací výsledků výzkumu veřejného mínění STEM na téma Rozhodování v krajských volbách a na témata Směrování vývoje v ČR a Finanční situace domácností. Tyto předem připravené informativní vstupy poskytly podněty pro debatu a posloužily jako předěly při tematickém členění debaty.

Debata měla zřetelnou cyklickou strukturu v tom smyslu, že byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo obměňované. Dokončena byla všechna kola odpovídání hostů. Kromě postupného odpovídání všech hostů v jednotlivých kolech odpovědí umožňovala moderátorka i reagování hostů na podněty z diskuse, a to ihned po takovém podnětu, ale tento prvek byl spíše výjimečný. Naprostá většina promluv hostů zazněla v průběhu kol odpovědí postupně všech hostů. V průběhu debaty se vyskytlo několik momentů, kdy hosté nerespektovali moderování diskuse a vyměňovali si repliky nebo jednorázově skočili někomu do řeči bez udílení slova moderátorkou. Tyto emocionální momenty ale tvořily jen malou část debaty a měly zanedbatelný vliv na celkový korektní ráz debatování hostů. Moderátorka se v těchto případech vždy snažila o to, aby se hosté vrátili k debatování podle pravidel. Moderátorka také neváhala zasahovat, aby přiměla hosty k větší konkrétnosti a k tomu, aby odpověděli na položenou otázku. Dotazy moderátorky měly charakter zjišťovacích nebo doplňujících otázek, případně doplnila relevantní věcné informace. Moderátorka nezasahovala do debaty jako její účastník s vlastními názory. Přístup moderátorky ke všem hostům byl stejný a vždy zdvořilý. Následující graf dokumentuje podíly hostů na debatě.

Graf 7:

Podíl hostů na debatě: První superdebata

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv redaktorů.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).³⁶

Hosté dostávali stejnou příležitost k vystupování v debatě, kterou však využili různě. Z monitoringu superdebaty vyplynulo, že míru uplatnění hostů v debatě v rozhodující míře ovlivnily subjektivní faktory na straně hostů. M. Jurečka a M. Šmarda projevovali při debatování výrazně větší aktivitu než M. Pekarová Adamová a R. Šlachta. M. Jurečka se projevil jako nejlépe disponovaný rétor i jako respondent nejlépe připravený na debatu po věcné stránce, což souviselo i s tím, že jako člen vlády byl dobře informován o všech probíraných tématech. Jen z menší části k jeho vysokému podílu na debatě přispěl její formát, tedy naplňování zásady, že host dotčený kritickou připomínkou nebo se hlásící o poznámku může dostat slovo nad rámec postupného odpovídání všech hostů v jednotlivých kolech odpovídání na otázky moderátorky. R. Šlachta se v debatě projevil jako nejméně zdatný rétor a jeho nejnižší podíl na debatě koresponduje s tím, jak se uplatnil v jiných debatách s více hosty v minulosti. Zvýhodňování nebo znevýhodňování některého hosta ze strany moderátorky se v debatě neprojevovalo.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů bezproblémový.

³⁶ Měření bylo rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

4.2 Druhá superdebata

Základní společné rysy a obsahové prvky superdebat jsou popsány výše a zde se zaměříme na specifický obsah druhé superdebaty.

Prostřední ze tří superdebat byla vysílána na CNN Prima News ve středu 18. září 2024 přibližně od 21:00 hodin (21:04:17-22:01:01) přibližně v hodinové délce (56:44 minut). Hosty byli:

Vít Rakušan /STAN/

Ivan Bartoš /Piráti/

Tomio Okamura /SPD/

Kateřina Konečná /KSČM/

Debatu moderovala Terezie Tománková, která vedla debatu s hosty. Spolumoderátorem byl Petr Suchoň, který ve svých vstupech prezentoval různé věcné informace a který nijak nezasahoval do vedení debaty. Ten v úvodu seznámil diváky s klíčem pro pozvání hostů.

Po představení hostů moderátorkou byl dán prostor vstupu P. Suchoně, který uvedl aktuální informace o probíhajících povodních, jež byly doprovázeny záběry z povodní na velkoplošném panelu. První dotaz moderátorky byl podobný jako v první superdebatě a směřoval k tomu, proč mají občané jít volit v krajských volbách, a to i ti, pro které to bude vzhledem k povodni extrémně složité. Po vyjádření všech hostů pokračovala moderátorka otázkou, jestli nebudou mít občané a samosprávy v místech zasažených povodní problém volby zvládnout a jestli volby neměly být odloženy, která byla rovněž stejná jako v první superdebatě. Kromě odpovědí všech hostů dostal v této pasáži slovo V. Rakušan k reagování na připomínky K. Konečné a T. Okamury, které k němu mířily. Třetí dotaz moderátorky se týkal pomoci lidem a místům zasaženým povodní a financování povodňových škod. Po vyjádření všech hostů se o možnost reagování na kritiku vlády přihlásil I. Bartoš a dostal prostor. I když v úvodní části debaty na témata související s povodněmi proběhla jen tři kola odpovědí hostů, jejich vyjádření byla v souhrnu obsáhlejší než v první superdebatě a debata pokročila k tématu nadcházejících voleb až téměř ve třech čtvrtinách pořadu. Moderátorka nejprve předala slovo P. Suchoňovi, který tak jako v první superdebatě prezentoval výsledky výzkumu veřejného mínění STEM na téma Rozhodování v krajských volbách, jenž ukázal, jakou důležitost lidé přisuzují různým faktorům při jejich volbě v krajských volbách. Na velkoplošném panelu ve studiu byl uveden graf s výsledky výzkumu. Dotazy moderátorky navazovaly na dění v období předvolební kampaně a byly individualizované pro jednotlivé hosty. K. Konečná odpovídala na otázku na případ zpochybňování blízkosti a existence nynějších povodní kandidátů na senátora i kandidujícím v krajských volbách za koalici Stačilo! J. Skalickým, T. Okamura odpovídal na otázku, proč až do pondělí 16. září 2024 veřejně nereagoval na povodně, V. Rakušan odpovídal na otázku, proč nedošlo od 1. září 2024 ke zvýšení platů policistů a hasičů, o kterém se jednalo, a I. Bartoš odpovídal na otázku, jestli bude po povodních fungovat digitalizace stavebního řízení. Zmínění kandidatury J. Skalického do Senátu v otázce moderátorky bylo mimochodem jediným případem v pořadu, kdy byly z redakční pozice zmíněny kromě krajských voleb také volby do Senátu. Kolo odpovídání hostů proběhlo bez přerušení, ale k následným poznámkám se přihlásili a dostali prostor postupně všichni hosté. Čas pořadu byl tím vyčerpán.

Shrnutí

Všichni hosté druhé superdebaty byli v době superdebaty předsedy své politické strany či hnutí. Dva hosté reprezentovali vládní strany, respektive strany vládní koalice, a dva hosté reprezentovali opoziční strany či hnutí. Sestava hostů odpovídala klíči pro pozvání hostů do superdebat. Sestavu hostů je možné považovat za dobrý předpoklad vyváženosti pořadu.

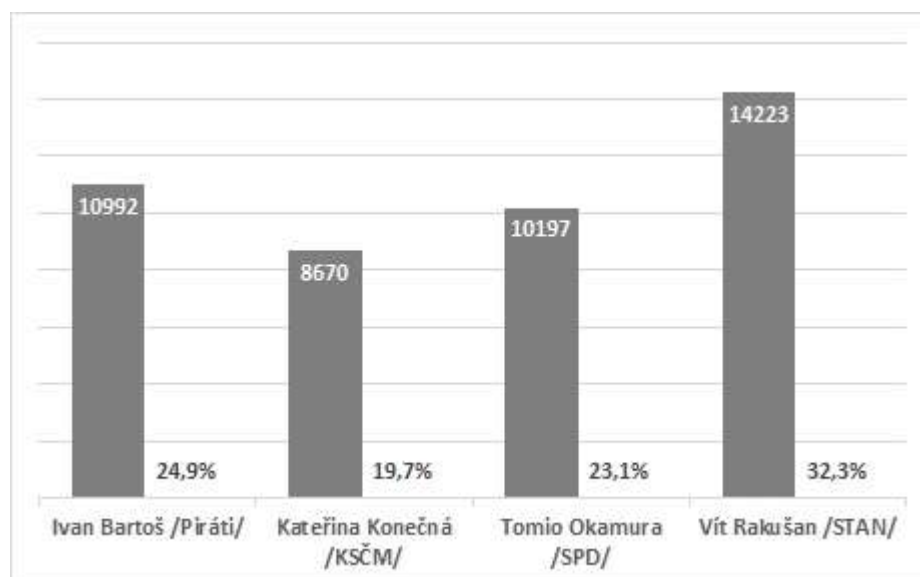
Ve shodě s inzerovaným titulem pořadu Superdebata: Krajské volby po povodních se do tematického zaměření debaty větší části pořadu promítly kromě voleb také povodně. Hosté se na dotazy moderátorky vyjadřovali k tomu, proč by měli jít lidé volit, včetně těch lidí, pro které to bude po povodních obtížné, k regulérnosti voleb v místech zasažených povodní a k odstraňování škod po povodních, zejména k jeho financování. Debata o těchto otázkách byla obsáhlejší než v první

superdebatě, a tak ke změně tématu pořad dospěl až přibližně ve třech čtvrtinách. Blíže k tématu voleb mělo zaměření následující části debaty, ve které hosté odpovídali na dotazy moderátorky navazující na dění v době předvolební kampaně, které byly individualizované pro každého hosta. Všechny tyto individualizované dotazy reflektovaly nějaký nepříjemný moment ve vztahu k respondentovi nebo jeho politické straně, hnutí či koalici a je možné označit za podobně kousavé. Na další téma se v druhé superdebatě na rozdíl od první superdebaty z časových důvodů nedostalo. Druhá superdebata byla do značné míry koncipována místy jako debata před krajskými volbami a místy jako debata na vnitropolitická témata bez přímé návaznosti na nadcházející volby. Senátní volby byly tematizovány jen zcela ojediněle. Přínosné pro fakticitu pořadu bylo úvodní shrnutí aktuálních informací o probíhajících povodních doprovázené záběry ze zasažených míst a vstup s prezentací výsledků výzkumu veřejného mínění STEM na téma Rozhodování v krajských volbách. Tyto předem připravené informativní vstupy poskytly podněty pro debatu a posloužily při tematickém členění debaty.

Debata měla zřetelnou cyklickou strukturu v tom smyslu, že byla tvořena koly odpovědí postupně všech hostů. Pořadí odpovídání určovala moderátorka a bylo obměňované. Dokončena byla všechna kola odpovídání hostů. Kromě postupného odpovídání všech hostů v jednotlivých kolech odpovědí umožňovala moderátorka i reagování hostů na podněty z diskuse, a to buď ihned po takovém podnětu, nebo po skončení kola odpovídání všech hostů, ale tento prvek nebyl příliš častý. Většina promluv hostů zazněla v průběhu kol odpovědí postupně všech hostů. Až na několik jednotlivých krátkých vět se v debatě nevyskytovaly případy skákání do řeči a promluvy hostů bez udělení slova moderátorkou. Debatování hostů mělo bez ohledu na názorové rozepře korektní ráz. Moderátorka neváhala zasahovat, aby přiměla hosty k větší konkrétnosti a k tomu, aby odpověděli na položenou otázku. Vysloužila si z tohoto důvodu i výtka T. Okamury za skočení do jeho řeči, ale z monitoringu nevyplývalo, že by upřesnění dotazu moderátorky, které vyvolalo tuto kritickou poznámku hosta, vybočilo z mezí profesionálního moderování debaty. Dotazy moderátorky měly charakter zjišťovacích nebo doplňujících otázek, případně doplnila relevantní věcné informace. Moderátorka nezasahovala do debaty jako její účastník s vlastními názory. Přístup moderátorky ke všem hostům byl stejný a vždy zdvořilý. Následující graf dokumentuje podíly hostů na debatě.

Graf 8:

Podíl hostů na debatě: Druhá superdebata

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv redaktorů.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).³⁷

³⁷ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluvy.

Hosté dostávali stejnou příležitost k vystupování v debatě a kvantifikace jejich podílu na debatě také ukazuje, že jejich uplatnění v debatě bylo poměrně vyrovnané. Mezi hosty druhé superdebaty se neprojevily takové rozdíly v rétorických dispozicích jako mezi hosty první debaty, a rovněž jejich aktivita v diskusi se výrazně nelišila. Poněkud vyšší podíl V. Rakušana na debatě vcelku organicky vyplynul z jeho role ministra vnitra při zvládnání povodňové situace a při přípravě voleb, což byla diskutovaná témata. Byl proto adresátem různých kritických vyjádření obou hostů z řad opozice, na které v rámci pravidel debaty reagoval. O dobrých rétorických schopnostech i dobré připravenosti hostů svědčí to, že podstatně častěji než hosté první superdebaty se vyjadřovali v delších souvislých promluvách. Tato skutečnost přispěla k tomu, že debata na horké téma přípravy voleb v povodňové situaci bylo diskutováno déle než v první superdebatě, což patrně bylo důvodem toho, že v debatě se na rozdíl od první superdebaty nedostalo na téma ekonomické situace lidí. Zvýhodňování nebo znevýhodňování některého hosta ze strany moderátorky se v debatě neprojevilo.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů bezproblémový.

4.3 Třetí superdebata

Základní společné rysy a obsahové prvky superdebat jsou popsány výše a zde se zaměříme na specifický obsah třetí superdebaty.

Poslední ze tří superdebat byla vysílána na CNN Prima News ve středu 18. září 2024 přibližně od 22:00 hodin (22:08:52-23:05:59) přibližně v hodinové délce (57:07 minut). Hosty byli místopředsedové nejsilnější vládní strany a nejsilnějšího opozičního hnutí:

Martin Kupka /ODS/

Karel Havlíček /ANO/

Debatu moderovala Terezie Tománková, která vedla debatu s hosty. Spolumerátorem byl Petr Suchoň, který ve svých vstupech prezentoval různé věcné informace a který nijak nezasahoval do vedení debaty. Ten v úvodu seznámil diváky s klíčem pro pozvání hostů.

Po představení hostů moderátorkou byl dán prostor vstupu spolumerátora, který uvedl aktuální informace o probíhajících povodních, jež byly doprovázeny záběry z povodní na velkoplošném panelu. První dotaz moderátorky spojil téma voleb a povodní a směřoval k tomu, proč mají občané jít volit v krajských volbách, a to i ti, pro které to bude vzhledem k povodni extrémně složité. Po vyjádření hostů pokračovala moderátorka otázkou, jestli nebudou mít občané a samosprávy v místech zasažených povodní problém volby zvládnout a jestli volby neměly být odloženy. V rámci své odpovědi K. Havlíček vyslovil mj. spekulativní názor, že při rozhodování vlády, zda odložit či neodložit volby, hrálo roli i doporučení marketingových odborníků, že pro vládu je o něco výhodnější, aby volby byly, na který dostal M. Kupka prostor reagovat. Krátkou přímou kontroverzi mezi hosty, při které nedbali snahy moderátorky o řízení debaty, vyvolalo tvrzení K. Havlíčka, že odložení či neodložení voleb premiér předem nekonzultoval s hejtmanem Moravskoslezského kraje Josefem Bělicou /ANO/. Další dotaz moderátorky směřoval k financování odstraňování povodňových škod. Zatímco M. Kupka se v odpovědi zaměřil na to, co již bylo vykonáno, a jaký bude další postup, K. Havlíček pojal svou odpověď konfrontačně a poukázal na to, že minulá vláda po tornádu na jižní Moravě realizovala pomoc rychleji a všestranněji, uvedl způsoby této pomoci, a zmínil i podobný příklad z Polska. M. Kupka pak dostal prostor pro reagování na kritiku, načež nastal další krátký moment přímé výměny názorů mezi hosty na téma toho, jestli vyjádření K. Havlíčka bylo či nebylo kopancem. Moderátorka pak posunula debatu k tématu, které označila za konsensuální – k usnadnění budování důležitých staveb po zkušenosti, že nevybudování přehrady Nové Heřminovy po vážnoucím schvalování stavby nyní způsobilo velké povodňové škody. Odpovědi hostů tentokrát nebyly konfrontační. Následně se o poznámku přihlásil K. Havlíček a neočekávaně mimo probíraný kontext vyjádřil výhrady proti kritice hejtmana J. Bělci ze strany M. Pekarové Adamové v předcházející debatě, kterou sledoval. Následovala další přímá výměna názorů mezi hosty, ve které se M. Kupka ohradil proti vyjádření K. Havlíčka s argumentem, že kritika pocházela od generálního ředitele Hasičského záchranného sboru. Moderátorka pak posunula debatu k dalšímu tématu. Nejprve byl zařazen vstup spolumerátora P. Suchoně, který na velkoplošném panelu ve studiu demonstroval ukázky volebního plakátu ANO a volebního plakátu ODS (viz ukázky výše). Dotaz moderátorky pak směřoval ke konfrontačnosti volebních kampaní. Po vyjádření obou hostů proběhl další moment přímé výměny názorů mezi oběma hosty tentokrát na téma, kdo vede a kdo nevede antikampaň. Další dotaz moderátorky se týkal toho, s kým by ANO a ODS spolupracovali při vedení krajů. Poté co se oba hosté vyjádřili, vyzvala moderátorka M. Kupku k reakci na závěrečné tvrzení K. Havlíčka, že zatímco ODS k povolebnímu vyjednávání v krajích hodlá přistupovat s matematickým kalkulem, ANO bude hledat programovou shodu v daném regionu. Když M. Kupka dokončoval své vyjádření názorem, že pro ODS bude obtížné spolupracovat v krajích s ANO kvůli jeho rétorice a populistickému programu, skočil mu K. Havlíček do řeči poznámkou, že ANO neláká ODS do společné koalice. M. Kupka reagoval podobným vyjádřením a uvedl, že podle něj bude vhodnější řešení v krajích poskládat koalice s demokratickými stranami. K. Havlíček ihned reagoval otázkou, co je to dnes demokratická strana. Následující pasáž vypadala tak, že vždy po několika slovech M. Kupky, kterými neodpovídal přímo na otázku K. Havlíčka, ho K. Havlíček opakovaně přerušoval a požadoval od něj odpověď, jestli je ANO nedemokratickou stranou. K. Havlíček posléze nechal M. Kupku dokončit

vyjádření, ve kterém připomněl změnu názoru ANO na důchodovou reformu po návratu předsedy A. Babiše z dovolené. Moderátorka se pak pokusila pasáž uzavřít tím, že sama položila M. Kupkovi otázku, která strana je nedemokratická a jestli jde o hnutí ANO nebo jinou stranu. M. Kupka odpověděl na první část otázky obecně a na druhou částečně, načež následovala další přímá výměna replik mezi K. Havlíčkem a M. Kupkou, ve které stačili útržkovitě zmínit svobodu projevu, boj s dezinformacemi, vzájemné výhrady nejmenovaných prvků a to, kdo koho označil či neoznačil za nedemokrata. Moderátorka ukončila tuto neurovnanou pasáž dotazem, s kým by ODS a ANO určitě vedení kraje nevytvořily, na kterou hosté odpověděli bez další kontroverze. Debata na témata s vazbou na krajské volby tím byla uzavřena a moderátorka otevřela poslední téma – téma dopravy, respektive budování dálniční sítě a budování vysokorychlostní železnice. Toto téma bylo zvoleno s ohledem na skutečnost, že hosty debaty byli současný a bývalý ministr dopravy. Spolumoderátor P. Suchoň nejprve prezentoval graf vývoje dálniční sítě v Polsku, který dokumentoval mnohem rychlejší vývoj, než jak se vyvíjí dálniční síť v ČR a posloužil jako impuls pro debatu. Krátká debata na poslední téma byla věcná a proběhla bez rušivých prvků.

Shrnutí

Oba hosté třetí a poslední superdebaty byli místopředsedy své politické strany či hnutí. Jeden host reprezentoval nejsilnější vládní stranu a druhý nejsilnější opoziční hnutí. Sestava hostů odpovídala klíči pro pozvání hostů do superdebat. Sestavu hostů je možné považovat za dobrý předpoklad vyváženosti pořadu.

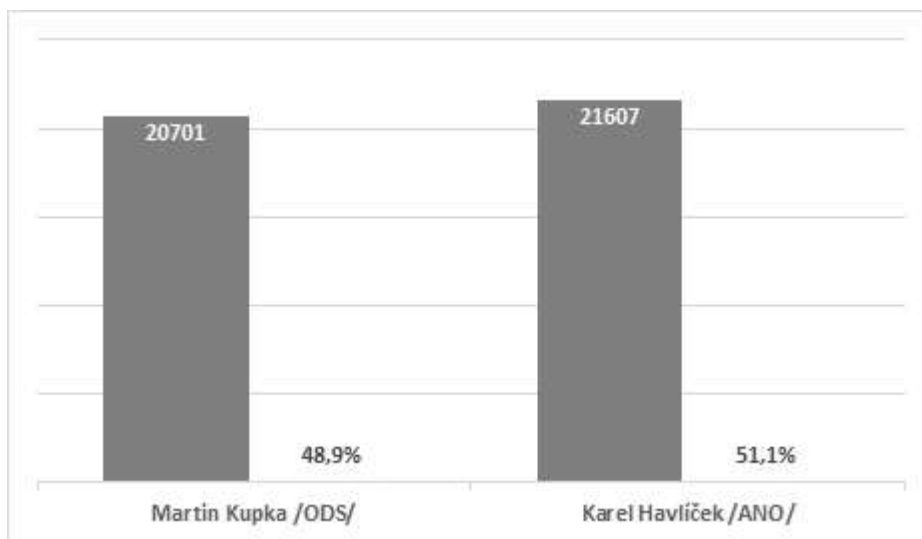
Ve shodě s inzerovaným titulem pořadu Superdebata: Krajské volby po povodních se do tematického zaměření debaty větší části pořadu promítly kromě voleb také povodně. Hosté se na dotazy moderátorky vyjadřovali k tomu, proč by měli jít lidé volit, včetně těch lidí, pro které to bude po povodních obtížné, k regulérnosti voleb v místech zasažených povodní a k odstraňování škod po povodních, zejména k jeho financování. Od tématu voleb se na chvíli vzdálila pasáž debaty věnovaná usnadnění budování důležitých staveb, aby nedocházelo k jejich zdržení a případným škodám, jak se to stalo v případě dosud nepostavené přehrady Nové Heřminovy, která mohla zabránit nejhorším následkům nynější povodně. Velmi rušnou částí debaty byla pasáž věnovaná volební kampani ANO a ODS a jejich otevřenosti ke spolupráci s jinými stranami či hnutími při vedení krajů. Zklidnění debaty přinesla její závěrečná část na téma dopravy, respektive budování dálniční sítě a budování vysokorychlostní železnice, které nesouviselo s volbami ani povodněmi a bylo zvoleno proto, že hosty debaty byli současný a bývalý ministr dopravy. Senátní volby nebyly v pořadu tematizovány – nebyly v pořadu ani jednou explicitně zmíněny.

Třetí superdebata se z celku předvolebních debat na CNN Prima News – superdebat a krajských debat – vymykala tím, že měla jen dva hosty. Moderátorka přistupovala k oběma hostům stejně zdvořile, dbala na to, aby se hosté při udělování slova střídali, aby se měnilo pořadí jejich odpovídání, aby oba dostali prostor k vyjádření ke všem probíraným otázkám, ale také se v této debatě projevil cosi, co by mohlo být označeno jako větší zdrženlivost moderátorky v zasahování při projevech diskutérské nekázně hostů než v jiných předvolebních debatách na CNN Prima News. V žádné jiné předvolební debatě na CNN Prima News se nevyskytly tak dlouhé pasáže, kdy spolu hosté diskutovali přímo bez udělení slova moderátorkou. I když určitou pasivitu moderátorky těchto pasáží nepovažujeme za její přednost, zejména vzhledem k tomu, že debata měla jen dva hosty, měly tyto pasáže na vyváženost debaty zanedbatelný vliv. I v pasážích, kdy oba hosté debatovali přímo bez udělení slova moderátorkou, se jejich repliky střídaly a nedocházelo k tomu, že by některý host získával prostor na úkor druhého. Iniciátorem momentů, kdy debata probíhala bez řízení moderátorkou, byl K. Havlíček, ale M. Kupka vždy pohotově reagoval a diskutoval rovněž bez udělení slova. Jako dostatečně zkušený diskutér nezůstával v těchto pasážích za svým sokem v debatě pozadu ani v rozsahu promluv. Určitým problémem bylo, že v situaci, kdy to byl vždy K. Havlíček, kdo inicioval tyto momenty diskutérské nekázně, byl to vždy on, kdo v těchto pasážích udával téma hovoru, a výchozí pozice M. Kupky byla vždy defenzivní. Proto by obecně neměl moderátor takovými momenty nechávat volný průběh a měl by trvat na tom, že je to on, kdo řídí diskusi, nepřenechávat moderování diskuse hostům a

nespoléhat se na to, že se oponenti v diskusi s takovým jevem sami vyrovnají. Za porušování pravidel debaty ovšem nese v první řadě odpovědnost ten, kdo to činí, a odpovědnost nelze automaticky přenášet na moderátora. Moderátor debaty vedené ve stylu blízkém přirozené konverzaci, bez přísné formalizace debaty, z principu nemůže porušování pravidel diskutování ze strany hostů zcela eliminovat, protože k němu dochází nečekaně. Je třeba také poznamenat, že pasáže s přímým diskutováním hostů bez zasahování moderátorky byly sice jevem v třetí superdebatě nápadným, který se ale vyskytoval jen v menší části debaty. Většinu debaty řídila moderátorka s přehledem, projevovala dobrou připravenost a schopnost vést oba hosty ke konkrétnosti a k tomu, aby odpověděli na položenou otázku. Následující graf dokumentuje podíly hostů na debatě.

Graf 9:

Podíl hostů na debatě: Třetí superdebata

100 % = souhrnný podíl všech hostů na debatě bez promluv redaktorů.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).³⁸

Kvantifikace podílů M. Kupky a K. Havlíčka na debatě ukázala, že závěrečná superdebata byla ze všech předvolebních debat na CNN Prima News nejvyváženější, pokud jde o vyrovnanost podílů hostů na debatě. Rozdíl je v tomto případě možné považovat za zanedbatelný. Svědčí to o vyrovnanosti výkonu obou hostů v debatě i o dobré práci moderátorky T. Tománkové. Z hlediska zákona o vysílání byl obsah debaty i výběr hostů bezproblémový.

³⁸ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

4.4 Superdebaty: závěry

Po rozboru obsahu jednotlivých superdebat shrneme poznatky o celém trojdílném cyklu.

4.4.1 Koncepce cyklu

Cyklus superdebat byl kompaktní a na rozdíl od cyklu krajských debat byl ucelený.

Koncepci cyklu tří superdebat provozovatel představil v tiskové zprávě z 2. září 2024. Provozovatel vysílání se rozhodl vysílat „*tři superdebaty šéfů a šéfků nejsilnějších politických stran a hnutí, které kandidují do nadcházejících voleb... Účastníci debat šéfů politických stran byli vybráni z politických stran a hnutí, které mají celorepublikové zastoupení a skládají pro volby do krajských zastupitelstev a Senátu kandidátky napříč celou republikou. Rozdělení do tří debat odpovídá zastoupení názorů ve společnosti, které udávají zprůměrované výsledky aktuálních předvolebních průzkumů pro volby do Poslanecké sněmovny tak, aby v každé debatě bylo zastoupeno stejné množství vládních a opozičních politických stran.*“³⁹

Po programových změnách reagujících na potřeby aktuálního povodňového zpravodajství byl stanoven den vysílání všech tří superdebat na středu 18. září 2024. Superdebaty byly vysílány přímým přenosem přibližně v hodinové délce. Začátky vysílání byly přibližně od 20:00, od 21:00 a od 22:00 hodin.

Provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. inzeroval superdebaty v přehledu programu, který uveřejňuje na své internetové stránce a který reflektoval i operativní programové změny, jako tři pořady se stejnými tituly Superdebata: Krajské volby po povodních. V superdebatách byly tematizovány krajské volby, povodně a některá vnitropolitická témata bez přímé vazby na krajské volby či povodně. V cyklu superdebat jako celku nebyly tematizovány senátní volby.

Podle již zmíněné tiskové zprávy byli pozvanými stranami a hnutími do první superdebaty „*TOP 09, KDU-ČSL, SOCDEM, Přísaha*“, pozvanými druhé superdebaty byli „*Piráti, STAN, SPD, KSČM*“ a do třetí superdebaty „*ODS, ANO*“. Toto rozdělení hostů do superdebat bylo dodrženo. Klíč pro pozvání hostů a jeho dodržení rozebereme dále.

Způsob vizuální prezentace hostů superdebat byl promyšlený, jednotný ve všech superdebatách, působil logicky a nikoho z hostů nezvýhodňoval nebo neznevýhodňoval. Superdebaty šéfů politických stran a hnutí probíhaly bez diváků. Tím bylo eliminováno riziko ovlivňování průběhu debat publikem ve studiu.

Použitý jednotný způsob představování hostů moderátorkou a titulkem se jeví jako vyhovující a neutrální.

4.4.2 Struktura superdebat

Podoba a průběh tří superdebat byly do značné míry unifikované a poněkud více formalizované, než tomu bylo u krajských debat, kde např. v každé krajské debatě byla diskutována jiná trojice témat, kde byly uplatněny během každé debaty jiné vložené ankety s názory občanů, kde byla vždy pasáž s individualizovanými dotazy „na tělo“ pro každého hosta, nebo kde kromě kol debaty s postupnými vyjádřeními všech hostů byly někdy i úseky s volně koncipovanou následnou debatou s různým uplatněním hostů atd. Takovéto rozdíly mezi třemi superdebatami nebyly a tři superdebaty působily do určité míry jako stejný pořad, pouze s jinými hosty. Opakování stejných prvků v superdebatách vysílaných bezprostředně po sobě působilo poněkud až obřadným dojmem. Zároveň tím byly ovšem vyrovnány podmínky pro účastníky všech superdebat.

Shodnými prvky ve struktuře superdebat bylo úvodní představení hostů, informování o klíči pro pozvání hostů, vstup s prezentací aktuálních informací o povodních, první otázka pro hosty, proč by měli jít lidé volit, a to i ve ztížených podmínkách po povodních, druhý dotaz na názor hostů na dodržení

---

³⁹ Zdroj: <https://cnn.iprima.cz/krajske-a-senatni-volby-na-cnn-prima-news-vysledky-se-u-nas-dozvite-jako-prvni-446504>

plánovaného termínu voleb nebo jejich odložení z důvodu povodní, a dále probírání tématu postupu při odstraňování povodňových škod, způsobu jeho financování a zabezpečení regulérního průběhu voleb v místech zasažených povodní. Také následující téma – téma volební kampaně a koaliční spolupráce při vedení krajů – bylo společně všem třem superdebatám, pouze v prvních dvou byla jako startovní bod této části debaty použita infografika s výsledky výzkumu veřejného mínění STEM na téma Rozhodování v krajských volbách, tj. faktorů ovlivňujících rozhodování lidí, zatímco ve třetí superdebatě byly použity k nastartování další debaty ukázky poutačů z předvolební kampaně ANO a ODS. V závěrečné části se struktura tří superdebat odlišila s ohledem na různou délku dosavadního debatování, což se týkalo dvou prvních superdebat, a na specifický rys sestavy hostů třetí superdebaty, kterým bylo to, že se jednalo o bývalého a současného ministra dopravy, čemuž bylo přizpůsobeno poslední probírané téma. V první superdebatě zbyl před závěrem čas na vstup s prezentací grafů čerpajících rovněž z výzkumů STEM, tentokrát na témata Směrování vývoje v ČR a Finanční situace domácností, a na následnou kratší debatu na takto naznačené téma.

Debatování hostů v superdebatách probíhalo zpravidla na základě udělení slova moderátorkou postupně všem, respektive oběma hostům. Pořadí odpovídání hostů moderátorka měnila. Na základě přihlášení nebo výzvy moderátorky mohli hosté reagovat na obsah předcházející debaty, zejména na kritickou poznámku k nim mířící. Na rozdíl od krajských debat, kde většina takovýchto udělení slova následovala po dokončení celého kola odpovídání všech hostů, v superdebatách se moderátorka snažila dát příslušnému hostu slovo ihned poté, co zazněl podnět pro jeho reakci, a pak pokračovat v pozastaveném kole odpovědí hostů. Zpravidla tak nevznikala následná diskuse po dokončení kola odpovědí všech hostů a průběh debaty byl sevřenější než v krajských debatách.

Struktura superdebat byla předem připravená, promyšlená a transparentní. Je možné říci, že byla dobrým předpokladem pro objektivní a vyvážené informování diváků bez favorizace či defavorizace některého z pozvaných subjektů.

4.4.3 Klíč k pozvání hostů do superdebat a jeho dodržení

Podstatným předpokladem vyváženosti předvolebních debat je předem stanovený klíč pro pozvání hostů a jeho dodržení.

Hosty superdebat měli být podle výše již citované tiskové zprávy z 2. září 2024 šéfové a šéfky nejsilnějších politických stran a hnutí, které kandidují do nadcházejících voleb, které mají celorepublikové zastoupení a skládají pro volby do krajských zastupitelstev a Senátu kandidátky napříč celou republikou. Rozdělení do tří debat bylo stanoveno tak, aby odpovídalo zastoupení názorů ve společnosti, které udávají zprůměrované výsledky aktuálních předvolebních průzkumů pro volby do Poslanecké sněmovny tak, aby v každé debatě bylo zastoupeno stejné množství vládních a opozičních politických stran.

Konkrétní sestavu pozvaných stran, hnutí a koalic do tří superdebat představila provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. v rámci již zmiňované tiskové zprávy 2. září 2024 a tento záměr byl při vysílání superdebat dodržen. Jde o tuto sestavu stran a hnutí, kterou uvádíme včetně jejich reprezentantů v superdebatách:

Superdebata 1	Markéta Pekarová Adamová /TOP 09/ Marian Jurečka /KDU-ČSL/ Róbert Šlachta /Přísaha/ Michal Šmarda /SOCDEM/	vládní koalice vládní koalice opozice opozice
Superdebata 2	Vít Rakušan /STAN/ Ivan Bartoš /Piráti/ Tomio Okamura /SPD/ Kateřina Konečná /KSČM/	vládní koalice vládní koalice opozice opozice
Superdebata 3	Martin Kupka /ODS/ Karel Havlíček /ANO/	vládní koalice opozice

Provozovatel vysílání se rozhodl do superdebat pozvat jen strany a hnutí, nikoliv koalice. Hosté superdebat také byli představeni jako reprezentanti své strany či hnutí, ač bylo případně zmíněno, že jejich strana či hnutí ve volbách kandiduje na koaliční kandidátce. Je třeba poznamenat, že jiné řešení klíče pro pozvání celostátních předáků do superdebat před volbami do krajských zastupitelstev, ve kterých se koaliční aliance či samostatné kandidování stran a hnutí kraj od kraje liší, prakticky neexistovalo. Vzhledem k tomu, že výzkumy volebních preferencí běžně obsahují údaje o jednotlivých politických stranách a hnutích, a nejen o momentálních koalicích, bylo možné pro potřeby klíče pro pozvání hostů do superdebat tyto údaje získat a s jejich použitím přihlídnout k reálnému postavení politických stran a hnutí v politickém a společenském životě.

Nezaznamenali jsme informaci, ze kterých konkrétních zprůměrovaných předvolebních průzkumů pro volby do Poslanecké sněmovny provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. při zvaní hostů do superdebat vycházela. Zprůměrované předvolební průzkumy několika agentur pro volby do Poslanecké sněmovny jsou nicméně např. na internetu běžně dostupné.⁴⁰ Na základě srovnání sestavy stran a hnutí pozvaných do superdebat na CNN Prima News a dostupných zprůměrovaných předvolebních průzkumů více agentur je možné konstatovat, že sestava pozvaných skutečně koresponduje s dostupnými agregovanými výsledky výzkumů volebních preferencí.

Nezaznamenali jsme informaci o tom, proč některý subjekt, který se objevil v předvolebních průzkumech v relevantním pásmu, nebyl do superdebat pozván, konkrétně zejména Motoristé. V případě Motoristů provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. ovšem mohl uplatnit další kritéria klíče pro pozvání hostů do superdebat, tj. kritérium celorepublikového zastoupení a kritérium skládání kandidátek napříč celou republikou. Nepozvání Motoristů bylo proto v souladu s klíčem pro pozvání hostů.

Do superdebat bylo pozváno celkem deset politických stran a hnutí, které byly rozděleny po čtyřech do první a druhé superdebaty a dvě do třetí superdebaty, vždy v poměru jedna ku jedné strany či hnutí z vládního tábora a strany či hnutí z opozice. Pozvání stejného počtu vládních stran či hnutí a opozičních stran či hnutí do jednotlivých superdebat je v souladu se zásadou poskytování vyvážených informací. Pozvání nejsilnější vládní strany a nejsilnější opoziční strany do třetí superdebaty, kde tak jejich reprezentanti měli větší prostor než účastníci první a druhé superdebaty, v nichž se dvojnásobný počet hostů dělil o stejný rozsah pořadu, je možné považovat za přihlídnutí k reálnému postavení ANO a ODS v politickém a společenském životě. V první a druhé superdebatě se o stejný prostor dělili vždy hosté ze čtyř stran či hnutí a měli tak vyrovnanou příležitost k debatování. Způsob rozdělení hostů do superdebat byl z hlediska zákona bezproblémový.

Stanovení klíče pro pozvání hostů do superdebat podle výsledků zprůměrovaných předvolebních průzkumů pro volby do Poslanecké sněmovny a způsob rozdělení hostů do tří superdebat považujeme za jeden z možných způsobů přihlídnutí k reálnému postavení stran a hnutí v politickém a společenském životě.

Je možné konstatovat, že klíč pro pozvání hostů do superdebat na CNN Prima News byl transparentní, nediskriminační a byl stanoven s přihlídnutím k reálnému postavení politických stran a hnutí v politickém a společenském životě. Tento klíč byl při vysílání superdebat dodržen.

4.4.4 Moderování cyklu superdebat

Rozhodnutím svěřit moderování superdebat jediné moderátorce Terezii Tománkové se provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. vyvaroval možných rizik plynoucích ze střídání více moderátorů s různými zkušenostmi a stylem.

Spolumoderátorem byl stabilně Petr Suchoň, který hovořil v informativních vstupech a nepodílel se na řízení debaty.

---

⁴⁰ Viz např. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-unikatni-model-kdo-vyhraje-snemovni-volby-210722>

Moderátorce T. Tománkové je vlastní neutrální, klidný, rozhodný a zároveň nekonfliktní styl moderování a stabilně zdvořilé vystupování vůči hostům. S přehledem zvládá moderování v podmínkách živého vysílání. To prokazovala v průběhu superdebat na CNN Prima News.

Superdebaty na CNN Prima News byly moderátorkou Terezií Tománkovou vedeny ve stylu blízkém přirozené konverzaci. Vlastností tohoto méně formálního způsobu debatování mj. bylo, že moderátorka přistupovala k pokládání doplňujících dotazů podle konkrétních okolností: pokud host vyčerpávajícím způsobem odpověděl na položený základní dotaz, moderátorka doplňující dotazy pokládala v omezené míře. Samotný počet dotazů či počet replik jednotlivých hostů debaty nemá v případě předvolebních debat na CNN Prima News téměř žádnou výpovědní hodnotu a nebyl proto analyzován. Variabilní přístup k hostům při kladení dotazů podle konkrétních okolností nepovažujeme za problém z hlediska vyváženosti.

T. Tománková si zpravidla dokázala udržovat kontrolu nad průběhem debat a být tím, kdo udílí slovo a rozhoduje o tom, jaké otázky budou v debatě probírány. Neztrácela přehled o tom, kdo již k probíranému aspektu promluvil a kdo ještě nehovořil, a dbala na to, aby prostor k vyjádření dostali vždy všichni, respektive oba hosté. Neváhala zasahovat, když jeden host hovořil příliš dlouho na úkor prostoru pro ostatní, nebo když odbočoval od přímé odpovědi na položený dotaz. Základní dotaz moderátorky vždy obsahoval faktické uvedení do příslušné problematiky. Jen zřídka docházelo při superdebatách k výměně replik mezi hosty bez pokynu moderátorky nebo ke skákání do řeči hosta jiným hostem, proti čemuž se moderátorka vždy snažila zasahovat. Výjimkou byly dvě pasáže v poslední superdebatě, kdy hosté déle než v jiných předvolebních debatách CNN Prima News diskutovali přímo bez udělení slova moderátorkou. I když určitou pasivitu moderátorky v těchto pasážích nepovažujeme za její přednost, měly tyto pasáže na vyváženost debaty zanedbatelný vliv. I v pasážích, kdy oba hosté debatovali přímo bez udělení slova moderátorkou, se jejich repliky střídaly a nedocházelo k tomu, že by některý host získával prostor na úkor druhého. Iniciátorem momentů, kdy debata probíhala bez řízení moderátorkou, byl K. Havlíček, ale M. Kupka vždy pohotově reagoval a diskutoval rovněž bez udělení slova. Jako dostatečně zkušený diskutér nezůstával v těchto pasážích za svým sokem v debatě pozadu ani v rozsahu promluv. Za porušování pravidel debaty nese v první řadě odpovědnost ten, kdo to činí, a odpovědnost nelze automaticky přenášet na moderátora. Moderátor debaty vedené ve stylu blízkém přirozené konverzaci, bez přísné formalizace debaty, z principu nemůže porušování pravidel diskutování ze strany hostů zcela eliminovat, protože k němu dochází nečekaně. Pasáže s přímým diskutováním hostů bez zasahování moderátorky byly sice jevem v třetí superdebatě nápadným, který se ale vyskytoval jen v menší části debaty, a třetí superdebata jako celek např. byla v rámci všech předvolebních debat na CNN Prima News pořadem, v němž byly podíly hostů na debatě nejvyrovnanější. Celkově bylo moderování superdebat T. Tománkovou faktorem, který výrazně přispěl ke korektnosti a vyváženosti superdebat.

4.4.5 Podíly hostů na debatování

Jedním z ukazatelů dodržení zásad objektivit a vyváženosti poskytování informací v předvolebních debatách politiků je to, jakým způsobem provozovatel vysílání poskytl v těchto pořadech prostor přítomným reprezentantům politického spektra.

V superdebatách na programu CNN Prima News se prezentovali především přímo sami hosté a objektivní informování provozovatele vysílání spočívalo hlavně v samotném vysílání vyjádření hostů.

Pokud jde o vyváženost v uplatnění účastníků debat, ovlivňuje ho na jedné straně to, jaké podmínky vytvořil provozovatel vysílání pro vyvážené uplatnění účastníků debat, a na druhé straně to, jak byli sami hosté schopni tyto podmínky využít. Za vytvoření objektivních podmínek pro vyváženost debat nese odpovědnost provozovatel vysílání, zatímco za subjektivní faktory při využití prostoru v debatách na straně samotných účastníků nesou odpovědnost oni sami.

Provozovatel vysílání v superdebatách podobně jako v krajských debatách s ohledem na jejich vyváženost uplatnil zásadu, že odpovídání hostů probíhalo v cyklech – v každém kole odpovídání hostů dostali slovo všichni či oba hosté debaty. Tento princip byl v průběhu superdebat na CNN Prima News

vždy dodržen, tj. ve všech superdebatách proběhla úplná kola vyjádření všech hostů. To je možné považovat za vytvoření základního předpokladu pro vyváženost debat ze strany provozovatele vysílání.

V superdebatách na rozdíl od krajských debat byl větší důraz kladen na to, aby se debata odehrála pokud možno v rámci cyklů postupného odpovídání všech hostů a nevznikala následná další diskuse na základě přihlášení hostů nebo výzvy moderátorky k vyjádření hosta k podnětu z debaty. V superdebatách se moderátorka snažila dát příslušnému hostu slovo ihned poté, co zazněl podnět pro jeho reakci, a pak pokračovat v pozastaveném kole odpovědí hostů. Tyto vsuvky do cyklického odpovídání všech hostů ovlivnily vyrovnanost podílů hostů na superdebatách méně než následná diskuse po dokončení kola odpovědí všech hostů v krajských debatách a průběh debaty byl sevřenější.

Podíly uplatnění hostů v celém cyklu tří superdebat je sice možné sumarizovat, což by poskytlo jakoby exaktní srovnání míry uplatnění předsedů, respektive ve třetí superdebatě místopředsedů deseti relevantních celostátně působících stran či hnutí na debatování v rámci dramaturgicky relativně kompaktního celku tří superdebat, ale tuto pochybnou operaci s exaktními údaji si odpustíme pro zjevnou nepoužitelnost výsledku srovnání pro posouzení obsahu superdebat z hlediska zákona. Pokud jde o hodnocení vyrovnanosti podílů hostů, odkazujeme na jejich hodnocení v jednotlivých superdebatách. K větší vyrovnanosti podílů hostů na debatování v superdebatách, než jaký byl v krajských debatách, přispěla větší vyrovnanost hostů z hlediska jejich rétorických schopností a připravenosti k debatě, která souvisela s tím, že se jednalo o předsedy svých stran či hnutí, respektive ve třetí superdebatě o místopředsedy stran či hnutí působících na celostátní úrovni. Určité rozdíly v míře uplatnění v superdebatě, které vyplynuly z rozdílných subjektivních dispozic jednotlivých hostů, se projevily v první a druhé superdebatě. V první a druhé superdebatě bylo také možné částečně, ale mnohem méně výrazně než v krajských debatách, pozorovat jev, který je označován jako mocenský či vládní bonus, kdy zástupci vlády v obecnějším smyslu slova na jakékoliv úrovni dostávají v médiích poněkud více prostoru než opozice v podstatě z toho důvodu, že při výkonu volené funkce nebo jiné veřejné funkce obsazované na základě výsledků voleb vykonávají veřejnou službu a informují o tom, a nejen reprezentují svůj politický názor. Zvýšenou pozornost médií je možné považovat za přihlížení k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Na úrovni jednotlivých pořadů jsme zjištěné rozdíly v uplatnění hostů v superdebatách s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem nehodnotili jako problém z hlediska dodržení zákona.

4.4.6 Dodržování zákona v cyklu superdebat

Analýza obsahu cyklu superdebat na CNN Prima News přinesla poznatky o dílčích obsahových problémech, které neměly takový dopad, aby bylo možné hovořit o porušení zákona. Vysílání cyklu celkově proběhlo bez problémů z hlediska zákona.

Superdebaty byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Chybovost titulků nebyla vysoká, ale jejich vlastností bylo mj. to, že nečlenily mluvený text na repliky různých mluvčích, které se tak při změně mluvčích často objevovaly v titulcích v navazujícím textu. Důsledkem bylo obtížné rozlišování konce jedné a začátku další promluvy. V kombinaci se zpožděním titulků to do určité míry komplikovalo srozumitelnost přepisu zejména v pasážích s výměnami kratších replik různých mluvčích. Nejlepší výsledky měl přepis delších replik jednoho mluvčího. Mluvčí byli identifikováni jen nepřímo v případech, kdy je moderátorka před replikou oslovila jménem, což se nedělo vždy. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou. Zpřístupnění krajských debat pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy. Na rozdíl od krajských debat obsahovaly superdebaty infografiku, která byla slovně komentována moderátorem jen částečně – část informací obsažených v obrazové složce nebyla součástí mluveného textu. Část informací z infografiky tak nebyla zpřístupněna pro osoby se zrakovým postižením.

5. Předvolební debaty na CNN Prima News jako celek

Sérii superdebat je možné společně s cyklem krajských debat na CNN Prima News považovat za jeden širší celek předvolebních debat politiků na programu CNN Prima News před krajskými volbami 2024, debat, do nichž byl přístup na základě politického klíče pro pozvání hostů.

Pokud by cyklus krajských debat na CNN Prima News s krajskými lídry zahrnoval debaty s lídry ze všech krajů a série superdebat s celostátními předáky relevantních stran a hnutí tvořila nadstavbu úplného cyklu krajských debat, bylo by možné bez výhrad říci, že takováto širší sada předvolebních debat byla koncipována komplexně s přihlédnutím k reálnému postavení politických stran nebo hnutí v politickém a společenském životě České republiky i jejích jednotlivých krajů.

Cyklus krajských debat na CNN Prima News však měl jen šest částí, obsahoval debaty s lídry jen ze šesti krajů z celkových třinácti (nepočítaje Prahu, které se krajské volby netýkaly), a k takto nekompletnímu cyklu krajských debat byla doplněna série superdebat s předáky hlavních stran a hnutí na celostátní úrovni.

Když vezmeme celek odvysílaných krajských debat a superdebat a pracovně se na něj podíváme z perspektivy diváků z těch krajů, které nebyly pokryty v šesti krajských debatách, je zřejmé, že televizním divákům z krajů, s jejichž lídry nebyly vysílány krajské debaty, byly nabídnuty kromě krajských debat netýkajících se jejich kraje jen superdebaty předáků politických stran a hnutí na celostátní úrovni.

Pokud by postavení celostátně působících stran a hnutí v rámci celé republiky bylo srovnatelné s postavením stran, hnutí a dalších politických uskupení působících na krajské úrovni v rámci jednotlivých krajů, které neměly ve vysílání CNN Prima News svou krajskou debatu, bylo by možné takovouto jakoby asymetrickou koncepcí předvolebních debat v rámci společného celku krajských debat a superdebat akceptovat.

Protože však mezi celostátním politickým spektrem a politickými spektry jednotlivých krajů jsou určité rozdíly, nemůže superdebata politiků z celostátní úrovně nahradit krajskou debatu v těch krajích, ze kterých nebyly vysílány krajské debaty s lídry reprezentujícími specifické krajské politické spektrum. Částečná rozdílnost celostátního politického spektra a krajských politických spekter je obecně známý jev, který je možné dokumentovat např. porovnáním sestavy kandidátních listin nebo volebních výsledků z voleb uskutečňovaných na celostátní úrovni, jako jsou sněmovní volby, a z voleb uskutečňovaných v jednotlivých krajích čili krajských voleb.

Celek společně vzatých krajských debat, které nepokrývaly všechny kraje, a superdebat s předáky stran a hnutí z celostátní úrovně postrádal vyváženost v tom smyslu, že v něm nebylo přihlédnuto k reálnému postavení politických stran nebo hnutí v politickém a společenském životě těch krajů, ze kterých nebyly vysílány krajské debaty. Problém je patrný zejména ve vztahu k divákům z krajů, z nichž nebyla vysílána krajská debata, na které nemohli prostřednictvím vystoupení v krajské debatě z jejich kraje působit jejich krajští političtí lídři, ale jen lídři celostátně fungujících stran a hnutí působících na celostátní úrovni, nemluvě o lídrech z jiných krajů, pokrytých ovšem krajskou debatou, reprezentujících politické spektrum jiného kraje, které je vždy poněkud mimoběžné, respektive na personální úrovni zcela mimoběžné s politickým spektrem jiných krajů. Politické strany, hnutí a koalice relevantní z hlediska klíče pro pozvání hostů do krajských debat na CNN Prima News z krajů, ze kterých ovšem nebyla vysílána krajská debata, a které zároveň nebyly zastoupeny v superdebatách na CNN Prima News, byly znevýhodněny odvysíláním celku předvolebních debat provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o., který zahrnoval krajské debaty na CNN Prima News jen ze šesti krajů z celkových třinácti krajů, ve kterých se konaly krajské volby, a superdebaty celostátních lídrů stran a hnutí na CNN Prima News, neboť nedostaly v těchto předvolebních debatách žádný prostor. Jednalo se o zásah do volební soutěže.

Existence stran, hnutí a koalic poškozených zásahem do volební soutěže není jen hypotetickým konstruktem bez reálného obsahu. Můžeme jmenovat politické strany, hnutí a koalice, které splňovaly

kritéria klíče pro pozvání hostů do krajských debat na CNN Prima News, tj. byly zastoupeny v zastupitelstvu krajů na základě výsledku krajských voleb 2020, ale z jejich kraje se nevysílala krajská debata, ani nebyl jejich zástupce či koaliční partner účastníkem některé ze superdebat na CNN Prima News. Za znevýhodněné je možné považovat například tyto subjekty⁴¹:

Pardubický kraj

- 3PK - Pro prosperující Pardubický kraj

- Koalice pro Pardubický kraj

Kraj Vysočina

- Starostové pro Vysočinu

Jihočeský kraj

- JIHOČEŠI 2012

Zlínský kraj

- TRIKOLORA - SOUKROMNÍCI - NEZÁVISLÍ (v roce 2024 samostatně Trikolora)

Z hlediska zákona č. 231/2001 Sb. jsou v takovémto případě poškozenými diváci, veřejnost, již provozovatel vysílání nezajistil, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech – tj. v celku krajských debat a superdebat na CNN Prima News – bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti, aby nebyla v relevantním programovém kontextu předvolebních debat jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě. Podstatným momentem je, že provozovatel vysílání v celku krajských debat a superdebat na CNN Prima News nepřihlédl k reálnému postavení politických stran a hnutí v politickém a společenském životě krajů, z nichž nevysílal krajské debaty, které přitom splňovaly kritéria pro pozvání do krajských debat. Tyto poznatky zohledňujeme v návrzích usnesení Rady.

Problém paradoxně nastal zejména doplněním cyklu tří superdebat k cyklu šesti krajských debat, který nepokrýval všechny kraje, v nichž měly proběhnout krajské volby. Samotný cyklus šesti krajských debat, pokud by nebyly vysílány také superdebaty předáků celostátně působících stran a hnutí, by fungoval jako nahlédnutí do politických spekter šesti krajů, byl by sice určitým torzem, protože nepokrýval všechny kraje, ale o nevyváženosti cyklu z hlediska zákona by nebylo možné uvažovat. Neúplnost cyklu krajských debat – to že nepokrývaly všechny kraje – v sobě ovšem obsahovala potenciální problém, který se pak projevil odvysíláním superdebat, které společně s krajskými debatami vytvořily širší vztažný programový kontext všech předvolebních debat politiků provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o. před krajskými volbami s politickým klíčem pro pozvání hostů. Samotný cyklus superdebat, pokud by nebyly vysílány krajské debaty, by byl zdánlivě vyvážený, ale ve vztahu k politickým stranám, hnutím a koalicím relevantním v jednotlivých krajích, avšak nezastoupeným v superdebatě, by ve skutečnosti vznikl obdobný problém, na který jsme poukázali výše. Podotýkáme, že v cyklu superdebat jako celku nebyly tematizovány senátní volby, jejichž první kolo proběhlo společně s krajskými volbami.

---

⁴¹ Zdroj: <https://www.volby.cz/>; Pozn.: Uvádíme pouze subjekty nezastoupené v superdebatě koaličním partnerem z krajských voleb 2020 a subjekty účastníci se rovněž krajských voleb 2024. Bereme v úvahu jen subjekty jmenované v označení příslušné kandidátní listiny.

6. Rozhovory s postupujícími kandidáty do druhého kola senátních voleb v pořadu 360°

Společně s volbami do zastupitelstev krajů proběhlo 20. a 21. září 2024 také I. kolo voleb do jedné třetiny Senátu Parlamentu České republiky.

Provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. odvysílal na programu CNN Prima News dva rozhovory s dvojicí kandidátů postoupivších do II. kola voleb do Senátu. Již tradičně tyto rozhovory proběhly v rámci cyklického pořadu 360° (360 stupňů), který je pořadem aktuální publicistiky a politické publicistiky, na programu CNN Prima News, a to 25. a 26. září 2024 se začátkem vysílání pořadu od 22:25 hodin. Hosty byli dva nejúspěšnější kandidáti z prvního kola ze senátního volebního obvodu 26 – Praha 2 Marek Hilšer a Miroslav Bárta a dva premianti z volebního obvodu 41 – Benešová Helena Válková a Zdeněk Hraba. Rozhovory s kandidáty na senátora byly vždy posledním z více příspěvků v pořadu, nejednalo se o speciální vydání pořadu jen s rozhovorem s kandidáty na senátora. Pořad 360° je při premiéře vysílán živě a také rozhovory s kandidáty byly vysílány přímým přenosem. Rozhovory vedla vždy moderátorka, která uváděla celé příslušné vydání pořadu. Rozhovory proběhly přímo ve studiu, ze kterého je vysílán pořad 360°, za osobní přítomnosti obou hostů. Rozhovoru bylo vyhrazeno přibližně 15 minut.

Tab. 3: Rozhovory s kandidáty na senátora na CNN Prima News

Pořad	Den, začátek pořadu	Vysílací čas rozhovoru (délka)	Moderátorka	Hosté
360°	St 25. 9. 2024, od 22:25 h	22:36:13-22:51:15 (15:02)	Lucie Ptáčková	Miroslav Bárta /BEZPP, za TOP+STAN/ Marek Hilšer /MHS, za Piráti+MHS/
360°	Čt 26. 9. 2024, od 22:25 h	22:35:12-22:50:46 (15:34)	Lucie Čermáková	Zdeněk Hraba /BEZPP, za KONS+ODS+Mon+Sv/ Helena Válková /ANO/

Rozhovory s postupujícími kandidáty do druhého kola senátních voleb v pořadu 360° byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením, což dokumentujeme ukázkou z prvního rozhovoru z 25. září 2024:

Ukázka dokumentuje, že pořad byl vysílán s převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Základní poznatky o způsobu titulkování rozhovorů s postupujícími kandidáty do druhého kola senátních voleb v pořadu 360° pro sluchově postižené jsou obdobné jako u titulkování krajských debat či superdebat a odkazujeme na ně. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou.

Zpřístupnění rozhovorů s postupujícími kandidáty do druhého kola senátních voleb v pořadu 360° pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy.

6.1 360° - rozhovor s Markem Hilšerem a Miroslavem Bártou

První ze dvou rozhovorů s kandidáty na senátora, kteří postoupili do druhého kola volby, proběhl v rámci běžného vydání cyklického pořadu 360° na programu CNN Prima News ve středu 25. září 2024. Pořad byl vysílán od 22:25 hodin a vysílací čas rozhovoru s kandidáty byl 22:36:13-22:51:15 hodin, délka rozhovoru byla 15:02 minuty. Hosty byli kandidáti na senátora ze senátního volebního obvodu 26 – Praha 2 Miroslav Bárta /BEZPP, kandidoval za TOP+STAN/ a Marek Hilšer /MHS, kandidoval za Piráti+MHS/. Rozhovor vedla moderátorka daného vydání pořadu 360° Lucie Ptáčková. Rozhovor probíhal v rámci živého vysílání ve studiu, odkud je vysílán pořad 360°, kde byli přítomni oba hosté.

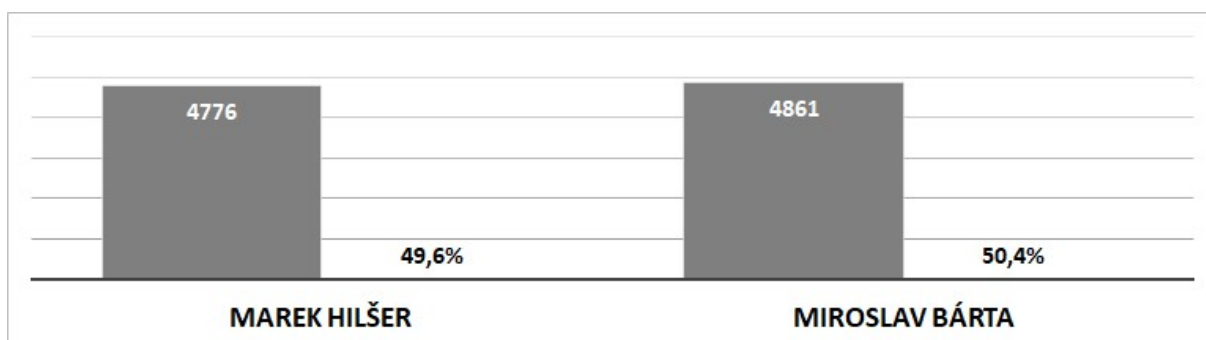
Rozhovoru předcházel stručný souhrn výsledků prvního kola senátních voleb, který s použitím grafiky prezentoval jiný redaktor. Na závěr souhrnu byly uvedeny portréty obou pozvaných hostů, byl uveden jejich senátní volební obvod a zisk počtu hlasů v prvním kole senátních voleb.

První dotaz moderátorky reagoval na událost dne: „...já musím začít aktuální vládní situaci. Piráti podle Ivana Bartoše opustí vládu. To řekl dnes během jednání kabinetu premiérovi Petru Fialovi. Ač čekáme na výsledky hlasování na Pirátském fóru. Co na to říkáte...?“ S oběma hosty moderátorka vedla krátký rozhovor na toto téma. Ve vyjádřeních se střídali oba hosté.

Druhý dotaz moderátorky se týkal kandidatury hostů do Senátu: „...s čím jdete do druhého kola?“ Moderátorka opět vedla krátký rozhovor s oběma hosty, kteří střídavě dostávali slovo, kromě jiného každý v jedné delší promluvě představil svůj program.

Jako druhý takto hovořil M. Bárta a mj. jemně reagoval na slova M. Hilšera o tom, že dlouhodobě vystupuje proti klientelismu, poznámkou, že se to „vlastně moc nepohnulo“. Moderátorka proto následně vyzvala M. Hilšera k reakci na toto „jemné poštouchnutí“. V této reakci M. Hilšer obhajoval svou aktivitu v boji proti klientelismu a poznamenal, že je otázka, jestli by M. Bárta, který byl v think tanku A. Babiše, bojoval proti klientelismu. Moderátorka na tuto poznámku navázala dotazem k M. Bártovi: „...Vy jste v roce 2014 vystoupil jako hlavní řečník na slavnostním zahájení činnosti Institutu pro politiku a společnost. Ten je spojen s lídrem hnutí ANO. Nechám vás reagovat.“ V rámci své reakce se M. Bárta mj. ohradil proti tomu, co o něm říká M. Hilšer: „...A pan Hilšer jako vždycky si vymyslí, vy jste třeba dneska publikoval o mně lež, že jsem byl členem představenstva ANO, kde jste to vzal tuhle humornou? Já to mám, já to mám zdokumentovaný.“ Hosté si pak stačili vyměnit již jen několik krátkých replik, z nichž nejdelší byla od M. Hilšera: „No tak vy mě vždycky pobavíte nějakou lží.“ Moderátorka pak do rýsující se hádky zasáhla a rozhovor ukončila slovy: „A bohužel musíme končit. Komerční televize, míříme k přestávce. Marek Hilšer, Miroslav Bárta. Velmi děkuji za zajímavou diskuzi. Pěkný večer.“ Rušný závěr tvořil jen zlomek celkově klidného rozhovoru.

Graf 10:
Podíl hostů na rozhovoru

100 % = souhrnný podíl obou hostů na rozhovoru bez promluv moderátorky.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).⁴²

Moderátorka vedla rozhovor neutrálním způsobem, dbala na to, aby se ke slovu dostávali střídavě oba hosté a oba měli možnost se vyjádřit k probíraným aspektům. Oba hosté dostali stejné základní dotazy, které moderátorka doplnila variabilními doplňujícími dotazy, které reagovaly na vyjádření hosta. Pozorně sledovala řeč hostů, nepřehlédla jejich vzájemné kritické poznámky a umožnila kritizovanému reagovat. Správně reagovala věcným doplněním kritické poznámky M. Hilšera na adresu M. Bártý, když vyzývala M. Bártu k reagování. Moderátorka sledovala také vyváženost rozsahu vyjádření hostů a neváhala citlivě zasáhnout, když se promluva hosta příliš protahovala. Tematická agenda rozhovoru zahrnovala nejprve aktuální téma odchodu Pirátů z vlády, takže oba hosté mohli předvést své schopnosti komentovat aktuální vnitropolitické dění. Prostor pak dostal také politický program hostů jako kandidátů na senátora, který měli možnost v rozsahu daném možnostmi pořadu vyložit. Rozhovor tak splnil svou funkci představení dvou soupeřících kandidátů. Tematická agenda nijak nezvýhodňovala ani nepoškozovala jednoho nebo druhého hosta. Porovnání kvantitativních podílů obou kandidátů na rozhovoru ukazuje naprostou vyrovnanost. Výkon moderátorky je možné označit za profesionální.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah rozhovoru s kandidáty na senátora Miroslavem Bártou a Markem Hilšerem bezproblémový.

⁴² Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

6.2 360° - rozhovor s Helenou Válkovou a Zdeňkem Hrabou

Druhý a zároveň poslední rozhovor s kandidáty na senátora, kteří postoupili do druhého kola volby, proběhl v rámci běžného vydání cyklického pořadu 360° na programu CNN Prima News ve čtvrtek 26. září 2024. Pořad byl vysílán od 22:25 hodin a vysílací čas rozhovoru s kandidáty byl 22:35:12-22:50:46 hodin, délka rozhovoru byla 15:34 minuty. Hosty byli kandidáti na senátora ze senátního volebního obvodu 41 – Benešov Helena Válková /ANO/ a Zdeněk Hraba /BEZPP, kandidoval za KONS+ODS+Mon+Sv/. Rozhovor vedla moderátorka daného vydání pořadu 360° Lucie Čermáková. Rozhovor probíhal v rámci živého vysílání ve studiu, odkud je vysílán pořad 360°, kde byli přítomni oba hosté.

Rozhovoru předcházela stručný souhrn výsledků prvního kola senátních voleb, který s použitím grafiky prezentoval jiný redaktor. Na závěr souhrnu byly uvedeny portréty obou pozvaných hostů, byl uveden jejich senátní volební obvod a zisk počtu hlasů v prvním kole senátních voleb.

Moderátorka navázala na předcházející přehled a její první otázky ke kandidátům směřovaly k jejich názoru na senátní volby jako takové, na výsledky prvního kola hlasování a souboj mezi kandidáty v mezidobí mezi prvním a druhým kolem volby. Oba hosté v rozhovoru s moderátorkou vyjádřili své názory.

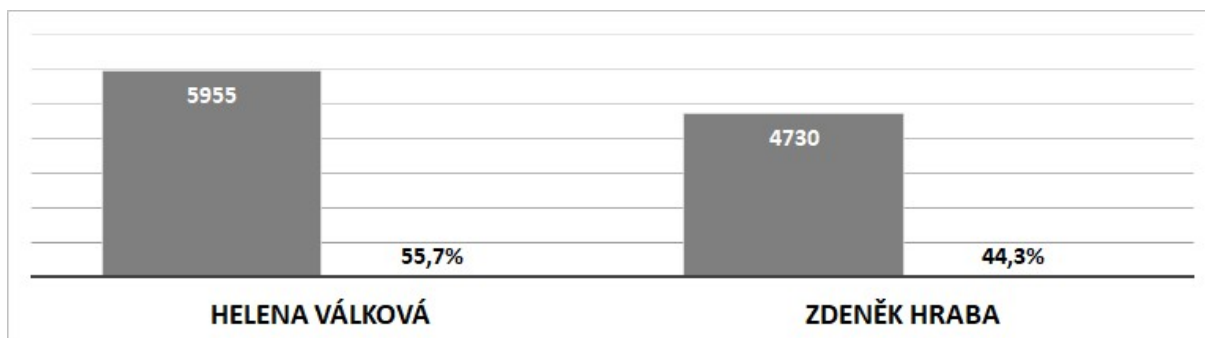
Moderátorka potom přešla k aktuální agendě. Požádala hosty o názory na odchod Pirátů z vlády a na návrh státního rozpočtu na příští rok, který vláda v té době předložila. Oba hosté se vystřídali v odpovídání na otázky moderátorky.

Posledním tématem rozhovoru byla potřeba Senátu, záměry hostů v případě zvolení do Senátu a jejich názor na možnost budoucí spolupráce mezi vládní koalicí a opozicí v Senátu. Také tentokrát se postupně vyjádřili oba hosté.

Nehledě na názorové rozdíly mezi hosty rozhovor proběhl klidně a nekonfliktně.

Graf 11:

Podíl hostů na rozhovoru

100 % = souhrnný podíl obou hostů na rozhovoru bez promluv moderátorky.

N = množství jazykového materiálu prezentovaného hostem (znaky včetně mezer).⁴³

Moderátorka vedla rozhovor neutrálním způsobem, dbala na to, aby se ke slovu dostávali střídavě oba kandidáti a oba měli možnost se vyjádřit k probíraným aspektům. Oba hosté se vyjadřovali ke stejným tématům nastoleným moderátorkou, dotazy moderátorky byly přizpůsobené hostům. Hosté odpovídali delším vyjádřením na hlavní dotazy a v následném rozhovoru s moderátorkou na její doplňující dotazy, které reagovaly na vyjádření hosta. Moderátorka v jednom případě zasáhla, když se promluva H. Válkové příliš protahovala. Tematická agenda rozhovoru zahrnovala jednak otázky související se Senátem, s volbami do Senátu, se záměry hostů pro jejich působení v Senátu v případě zvolení apod., ale také aktuální agendu odchodu Pirátů z vlády a státního rozpočtu na příští rok. Kandidáti se tak divákům v rozhovoru představili nejen svými názory na Senát a práci v něm, ale také prostřednictvím názorů na aktuální vnitropolitické otázky. Rozhovor tak splnil svou funkci představení

⁴³ Měřen byl rozsah jazykového materiálu prezentovaného hosty podle přepisu plného znění (znaky včetně mezer), nikoliv délka času promluv.

dvou soupeřících kandidátů. Tematická agenda nijak nevýhodňovala ani nepoškozovala jednoho nebo druhého hosta. Porovnání kvantitativních podílů obou kandidátů na rozhovoru ukazuje mírnou převahu na straně H. Válkové, kterou je možné přičíst jejímu poněkud rozvláčnému stylu formulování a mluvy. Oba hosté měli v rozhovoru devět delších promluv, nepočítaje velmi krátké repliky. Nelze říci, že by v obsažnosti souboru promluv byl mezi hosty nějaký rozdíl. Oba hosté dostali v rozhovoru srovnatelnou příležitost k vyjádření. Výkon moderátorky je možné označit za profesionální.

Z hlediska zákona o vysílání byl obsah rozhovoru s kandidáty na senátora Helenou Válkovou a Zdeňkem Hrabou bezproblémový.

6.3 Rozhovory s kandidáty na senátora: závěry

Senátní volby se konaly celkem ve 27 senátních volebních obvodech a kandidovalo v nich celkem 169 kandidátů, takže konání předvolebních televizních debat s kandidáty na senátora před prvním kolem volby bylo pro velký počet volebních obvodů a kandidátů obtížně realizovatelné, a takovéto debaty televize Prima nevysílala.

V prvním kole voleb do Senátu v pěti senátních volebních obvodech získal nejúspěšnější kandidát přes 50 % hlasů a nový senátor tam byl tak zvolen již v prvním kole. Ve 22 obvodech muselo rozhodnout až druhé kolo volby. Termín II. kola voleb do Senátu byl stanoven na 27. a 28. září 2024 neboli pro případné rozhovory s postupujícími kandidáty zbýval necelý týden. Jednalo se o 22 dvojic kandidátů z různých míst v republice. Odvysílání kompletního cyklu rozhovorů s postupujícími kandidáty v rozumných vysílacích časech je za daných okolností sotva reálné.

Odvysílání rozhovorů s postupujícími kandidáty jen ze dvou senátních volebních obvodů nehodnotíme jako problém z hlediska vyváženosti informování zejména proto, že v každém rozhovoru byli zastoupeni dva protikandidáti. Realizovány byly rozhovory s kandidáty stran, hnutí či koalic z různých částí politického spektra.

Provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o. realizoval v pořadu 360° na CNN Prima News dva rozhovory z teoretických až 22 rozhovorů s postupujícími kandidáty do druhého kola voleb do Senátu, kterých se zúčastnila vždy dvojice kandidátů z téhož senátního volebního obvodu.

Základním předpokladem vyváženosti rozhovorů s postupujícími kandidáty do druhého kola senátních voleb byla přítomnost dvou protikandidátů na senátora v každém rozhovoru. Nezbytným předpokladem vyváženosti rozhovorů také bylo, aby oba kandidáti měli v rozhovoru vytvořeny stejné podmínky. Monitoring prokázal, že moderátorky přistupovaly v rozhovorech s kandidáty k hostům neutrálně a kandidáti měli srovnatelnou příležitost k vystupování.

Objektivita informování v rozhovorech s kandidáty na senátora spočívala především v tom, že v nich zazněly jejich vlastní názory, se kterými se tak diváci mohli bezprostředně seznámit. Hosté každé z debat odpovídali na obdobné dotazy.

Styl rozhovorů s kandidáty obdobný rozhovorům v aktuálně-publicistických pořadech spíše než předvolebním diskusím nezpůsobil žádnou újmu z hlediska objektivity či vyváženosti informování.

Poznamenáváme, že celkový rozsah výpovědí jednotlivých hostů v rozhovorech s kandidáty na senátora v pořadu 360° byl podobný, jako u hostů krajských debat na CNN Prima News, pokud nepočítáme premianty krajských debat.

6.3.1 Dodržování zákona v rozhovorech s kandidáty na senátora

Analýza obsahu rozhovorů s kandidáty na senátora v pořadu 360° na CNN Prima News nepřinesla žádné poznatky o porušení zákona. Vysílání rozhovorů proběhlo bez problémů z hlediska zákona.

Rozhovory s kandidáty na senátora v pořadu 360° byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Chybovost titulků nebyla vysoká, ale jejich vlastností bylo mj. to, že

nečlenily mluvený text na repliky různých mluvčích, které se tak při změně mluvčích často objevovaly v titulcích v navazujícím textu. Důsledkem bylo obtížné rozlišování konce jedné a začátku další promluvy. V kombinaci se zpožděním titulků to do určité míry komplikovalo srozumitelnost přepisu zejména v pasážích s výměnami kratších replik různých mluvčích. Nejlepší výsledky měl přepis delších replik jednoho mluvčího. Mluvčí byli identifikováni jen nepřímo v případech, kdy je moderátorka před replikou oslovila jménem, což se nedělo vždy. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou. Zpřístupnění rozhovorů s kandidáty na senátora v pořadu 360° pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy.

7. Předvolební speciály Zpráv z regionů

Ve výše citované tiskové zprávě věnované předvolebním debatám na CNN Prima News není zmíněna z pořadů k volbám **série předvolebních speciálů Zpráv z regionů**, jimž byl 2. září 2024 na webu televize Prima věnován samostatný článek *Přehled o kandidátech i názory místních. Sledujte předvolební speciály na CNN Prima NEWS*⁴⁴. O této předvolební sérii se zde uvádí: „Každý všední den od 17:30 na CNN Prima NEWS startují předvolební speciály z jednotlivých krajů Česka. Do voleb zbývají jen tři týdny a naše regionální redakce vám přinesou kompletní přehled nejen o kandidátech. Třináctidílný seriál odstartujeme v pondělí z Plzně.“

Bližší informaci o sérii předvolebních speciálů Zpráv z regionů obsahovala anonce či upoutávka na tento cyklus, která byla uvedena např. v závěru prvního Speciálu o Plzeňském kraji. Citujeme doprovodný text z této upoutávky pronášený mimo obraz: „*Jak se žije v jednotlivých krajích České republiky? Jak si stojí váš kraj v porovnání se zbytkem republiky? Co je potřeba zlepšit a na co jste pyšní? Kteří kandidáti u vás budou bojovat o post hejtmána nebo o křeslo v Senátu a co slibují? Odpovědi přinese volební servis Zpráv z regionů. Třináct krajů, třináct Speciálů pohledem krajských štábů CNN Prima News. Každý všední den až do 19. září v 17.30 živě na CNN Prima News.*“ Poslední informace v upoutávce o vysílání Speciálů až do 19. září 2024 se jeví jako chyba, protože 13 všedních dnů počínajících ponděním 2. září 2024 končí středou 18. září 2024. Monitoringem jsme ověřili, že Speciál nebyl 19. září 2024 vyslán.

Prvním dnem vysílání cyklu speciálů Zpráv z regionů bylo pondělí 2. září 2024. Období třinácti všedních dnů začínající tímto dnem vychází na všední dny z období 2.-18. září 2024. V době, kdy měly být vysílány poslední tři předvolební speciály Zpráv z regionů (16. až 18. září 2024), však vrcholila povodňová vlna, a v odpolední době, kdy byly vysílány předcházející díly cyklu, tj. ve vysílacích časech od cca 17:25 hodin, či později bylo na programu CNN Prima News monitoringem zjištěno jen povodňové zpravodajství (a obdobně tomu bylo i ve čtvrtek 19. září 2024). Dostupné informace nasvědčují tomu, že cyklus předvolebních speciálů Zpráv z regionů nebyl kvůli povodňovému zpravodajství dovyslán celý a že z původně předpokládaných třinácti dílů bylo odvysíláno jen deset. Kraji, kterým podle dostupných informací nebyl věnován předvolební speciál Zpráv z regionů, byl Karlovarský kraj, Pardubický kraj a Jihočeský kraj.

Tab. 4: Předvolební speciály Zpráv z regionů na CNN Prima News

Č.	Datum	Vysílací čas	Téma
1	2. září 2024	17:30:52-17:48:01	Plzeňský kraj
2	3. září 2024	17:30:48-17:45:52	Zlínský kraj
3	4. září 2024	17:28:15-17:49:46	Kraj Vysočina
4	5. září 2024	17:30:22-17:46:32	Olomoucký kraj
5	6. září 2024	17:22:12-17:36:53	Královéhradecký kraj
6	9. září 2024	17:29:16-17:46:05	Liberecký kraj
7	10. září 2024	17:27:46-17:48:17	Středočeský kraj
8	11. září 2024	17:28:33-17:47:25	Jihomoravský kraj
9	12. září 2024	17:27:51-17:47:26	Ústecký kraj
10	13. září 2024	17:27:55-17:46:53	Moravskoslezský kraj

⁴⁴ Viz <https://cnn.iprima.cz/kompletni-prehled-o-kandidatech-i-nazory-mistnich-sledujte-predvolebni-special-cnn-prima-news-446488>

V jednotlivých Speciálech se vystřídaly tři moderátorky a jeden moderátor (3x Markéta Fialová, 3x Eva Hecko Perkausová, 2x Klára Doležalová, 2x Karel Voříšek), ale každé jednotlivé vydání uváděl ze studia vždy jeden moderátor. Ve vstupech z exteriéru s ním spolupracoval krajský reportér, který byl jiný v každém kraji, a jeden studiový vstup se statistickými informacemi o daném kraji v každém Speciálu prezentoval stabilně redaktor Jan Socha. Pořady byly vysílány živě s využitím vložených předem připravených částí. Délka pořadů od znělky do závěrečných titulků, tedy včetně různě dlouhého anoncování dalších pořadů CNN Prima News na konci pořadu, byla 14:41-20:31 minut.

Předvolební speciály Zpráv z regionů měly do té míry unifikovanou strukturu, že nemá význam ji probírat samostatně u jednotlivých dílů cyklu.

V úvodu pořadu moderátorka či moderátor představil cyklus i strukturu pořadu velmi podobnými slovy – citujeme podle desátého speciálu z Moravskoslezského kraje: *„Zprávy z regionů jsou zpět, a to s naším předvolebním speciálem. Postupně procházíme 13 krajů, ve kterých budeme 20. a 21. září volit nové zastupitele. Dnes je na řadě Moravskoslezský kraj. Opět máme připravená zajímavá data. Zeptáme se, co tam obyvatelé trápí, na co jsou naopak hrdí. A představíme vám kandidáty na hejtmana i senátory.“*

Po tomto uvedení následovala nejprve krátká obrazová vizitka kraje beze slov, po které se moderátor spojil s reportérem televize Prima v daném kraji, který čekal připravený v terénu. Jejich rozhovor byl neformálně laděný a kromě záběrů obou rozmlouvajících obsahoval v obraze také ilustrativní záběry z daného kraje. Reportér nejprve na dotaz moderátora popsal svůj osobní vztah k danému kraji a zkušenosti z života v něm, další dotaz a odpověď se týkaly trendů ve změnách a vývoji kraje, které reportér pozoruje, a co by se mělo v kraji zlepšit.

Na tuto rozmluvu po telemostu navázala připravená reportáž, kterou je možné označit za reportážní medailon kraje ne ovšem ve smyslu turistického průvodce, ale portrétu zachycujícího aktuální pozitivní i negativní stránky života kraje včetně aspektů, které mohou ovlivnit hlasování místních lidí ve volbách. V reportáži byly použity archivní zpravodajské i aktuální záběry a obsahovala i krátké rozhovory ilustrující situaci v kraji. Reportáž neobsahovala žádná vystoupení kandidátů ve volbách ani jiná politická vyjádření. Většinu textu reportáže tvořil redakční text mimo obraz nebo prezentovaný reportérem na kameru. Celkový charakter reportáže byl neutrálně informativní a dokumentační.

Po reportáži byl v některých Speciálech⁴⁵ (Kraj Vysočina, Královéhradecký kraj, Liberecký kraj, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Ústecký kraj) zařazen krátký studiový vstup moderátorky s přehledem nejnebezpečnějších míst na silnicích kraje z hlediska nehodovosti. Součástí vstupu byla odpovídající infografika.

Pravidelně pak následoval studiový vstup moderátorky, která krátce slovem informovala o kandidujících stranách, hnutích a koalicích kandidujících v daném kraji do krajského zastupitelstva. Podrobnější informace byly prezentovány v infografice. Tuto pasáž dokumentujeme ukázkou z prvního předvolebního speciálu Zpráv z regionů z Plzeňského kraje:

---

⁴⁵ Menším písmem a s jiným odsazením uvádíme obsahové prvky, které se vyskytly jen v některých dílech cyklu.

PLZEŇSKÝ KRAJ
Kandidátní listiny

15	DSZ - ZA PRÁVA ZVÍŘAT	61	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ
16	PŘÍSAHA občanské hnutí	70	Sociální demokracie
21	Česká pirátská strana	71	SPD a Trikolora
29	Koruna Česká (monarch.strana)	72	ODS a TOP 09-SPOLEČNĚ DO KRAJE
37	STAČILO! KSČM, SD-SN a ČSNS	93	PRO NÁŠ KRAJ—PRO PLZEŇ,KDU-ČSL
39	ANO 2011	94	LEPŠÍ ŽIVOT PRO LIDI
43	ČISTÝ A BEZPEČNÝ KRAJ		

zdroj: ČSÚ

bude to celkem 13 subjektů 5 koalic a 8 politických stran a

SLEDUJTE CNNPRIMA.CZ. **CNN Prima NEWS** 17:39

Studiový vstup vystřídal druhý kratší rozhovor s reportérem v terénu, který tentokrát odpovídal na dotaz moderátorky či moderátora na to, co místní lidé na svém kraji oceňují nebo co nejčastěji považují za problémy kraje. Po odpovědi reportéra následovala předem natočená reportážní anketa názorů místních lidí na stejné téma.

V některých předvolebních speciálech Zpráv z regionů⁴⁶ (Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Ústecký kraj, Moravskoslezský kraj) na anketu s názory občanů navázala krátká stříhová ukázka z předvolební krajské debaty (Speciál: Debata kandidátů na hejtmána) z daného kraje na CNN Prima News, pokud již byla z tohoto kraje dříve téhož dne vysílána a měla být večer reprízována (premiéry krajských debat byly od 14:30, reprízy od 20:00 hodin). Ukázka obsahovala fragmenty promluv několika hostů krajské debaty a fungovala jako pozvání ke sledování krajských debat. Vysílání předvolebních speciálů Zpráv z regionů bylo tedy v těchto případech koordinováno s vysíláním krajských debat v tom smyslu, že v tentýž den byl vysílán předvolební speciál Zpráv z regionů a krajská debata z téhož kraje.

Ve spojovacím vstupu pak moderátorka či moderátor vyzval kolegu ve studiu, aby prezentoval výběr statistických údajů o daném kraji. V tomto informativním studiovém vstupu doprovázeném infografikou pak redaktor Jan Socha prezentoval výběr statistických informací o kraji, který kromě sady základních údajů uváděných u všech krajů obsahoval i několik statistických ukazatelů specifických pro daný kraj. Mezi údaji byly např. údaje o průměrné mzdě v kraji a o počtu nezaměstnaných. Zdroje údajů byly uváděny v rámci infografiky.

Po tomto statistickém vstupu následoval další studiový vstup moderátorky či moderátora o kandidujících ve volbách do Senátu ve volebních okrscích spadajících do daného kraje. Vstup měl podobný charakter jako poněkud dříve zařazený vstup věnovaný krajským volbám a dokumentujeme ho ukázkou rovněž z prvního předvolebního speciálu Zpráv z regionů z Plzeňského kraje:

⁴⁶ Menším písmem a s jiným odsazením uvádíme obsahové prvky, které se vyskytly jen v některých dílech cyklu.

Ukázkami zároveň dokumentujeme, že pořad byl vysílán s převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou. Ukázky jsme vybrali tak, aby zároveň dokumentovaly, že v některých pasážích byla obrazová složka výrazně obsažnější než zvuková – zde např. moderátorka slovy uvedla v první ukázce jen počet kandidujících subjektů v krajských volbách v Plzeňském kraji, zatímco v obraze byly uvedeny konkrétní informace o všech jednotlivých kandidujících subjektech, a v druhé ukázce moderátorka slovy jmenovala z kandidátů na hejtmana v Plzeňském kraji jen tři jako příklady, zatímco v obraze jich bylo uvedeno osm. Obdobný poměr mezi obsažností moderátorského textu při představování kandidujících uskupení či kandidátů a infografiky byl i v ostatních předvolebních speciálech Zpráv z regionů. Naopak při prezentování statistických informací o daném kraji se redaktor snažil o to, aby jeho slovní popis obsahoval co nejvíce informací bez podobného vynechávání některých informací.

Přehledem kandidátů do Senátu předvolební speciály Zpráv z regionů končily, následovala anonce na další pořady CNN Prima News, která už k předchozímu obsahu nepatřila.

7.1 Předvolební speciály Zpráv z regionů na CNN Prima News: závěry

Předvolební speciály Zpráv z regionů (dále též: Speciály) představovaly jiný typ předvolebního pořadu než předvolební debaty či rozhovory, kterým jsme se dosud věnovali. Tentokrát nešlo o diskusní pořad s názorovými konfrontacemi politiků či kandidátů, ale o informační přehled o krajích, zahrnující inventuru kladů i záporů kraje před nadcházejícími volbami, faktografickou charakteristiku krajů a přehled o kandidujících uskupeních v krajských volbách a o kandidátech ve volbách do Senátu ve volebních obvodech zasahujících do jednotlivých krajů.

Provozovatel vysílání inzeroval, že půjde o třináctidílný seriál pokrývající všechny kraje nepočítaje zřejmě Prahu, které se netýkaly krajské volby – jmenovitý výčet krajů, kterých se má seriál Speciálů týkat, jsme nezaznamenali. Do vysílání Speciálů ovšem promluvily povodně a z inzerovaných třinácti bylo odvysíláno jen deset. Kraji, kterým nebyl věnován předvolební speciál Zpráv z regionů, byl Karlovarský kraj, Pardubický kraj a Jihočeský kraj. Poslední tři Speciály měly být vysílány 16.-18. září 2024 a monitoringem bylo v plánovaném vysílacím čase od 17:25 hodin nebo později na CNN Prima News zaznamenáno v rámci Zpráv z regionů výhradně povodňové zpravodajství. Speciál nebyl vysílán ani 19. září 2024, což byl poslední den před volbami. Seriál Speciálů zůstal nekompletní.

Nekompletnost jsme zaznamenali již také u sady krajských debat, které byly věnovány jen šesti krajům, ale v případě krajských debat se jednalo o koncepci cyklu, kde provozovatel předem uvažoval jen o debatách s lídry ze šesti vybraných krajů ze třinácti, ve kterých se konaly volby do krajských zastupitelstev, zatímco předvolební speciály Zpráv z regionů měly pokrývat všech třináct krajů. Neodvysláním Speciálů ze tří krajů se prohloubil určitý informační deficit v předvolebním vysílání na CNN Prima News, ale s přihlédnutím k tomu, že aktuální povodňové zpravodajství má evidentně vyšší informační prioritu než přehledové informace s delší či přímo dlouhodobou platností, neodvysílání tří předvolebních speciálů Zpráv z regionů o Karlovarském kraji, Pardubickém kraji a Jihočeském kraji nehodnotíme jako problém z hlediska zákona. Neodvysílání přehledových informací zahrnujících přehled všech kandidujících uskupení v daném kraji a přehled všech kandidátů na senátora ve volebních obvodech zasahujících do daného kraje se také dotýká celého relevantního krajského politického spektra stejně a nemůže být zdrojem nevyváženosti v obsahu vysílání.

V souvislosti se zrušením tří předvolebních speciálů Zpráv z regionů bez kritiky poznamenáváme, že povodňovému zpravodajství na CNN Prima News neustoupily reklamní bloky – např. 16. září 2024 v úseku 17:23:25-17:30:22, 17. září 2024 v úseku 17:22:58-17:28:15 a 18. září 2024 ovšem až po nepřerušovaném brífinku vlády v úseku 17:45:07-17:51:09 atd.

Z obsahu předvolebních speciálů Zpráv z regionů bezprostředně s volbami souvisely zejména přehledy všech kandidujících politických stran, hnutí a koalic v krajských volbách v daném kraji a přehledy všech kandidátů v senátních volbách ve volebních obvodech zasahujících do daného kraje. Tyto přehledy byly zpracovány neutrálním informativním způsobem a prezentovány slovem i podrobněji infografikou. Jednotlivá jména z kandidátních listin pro krajské volby uváděna nebyla s výjimkou několika slovně uvedených příkladů možných favoritů na pozici hejtmana, kterými byli zpravidla současný hejtman, pokud znovu kandidoval, nebo případně jeho možný nástupce z téže strany, hnutí či koalice, a jeho dva či tři hlavní soupeři. Takovouto sestavu jmen favoritů na pozici hejtmana je možné považovat za vyváženou.

Součástí předvolebních speciálů Zpráv z regionů zpravidla nebyly žádné promluvy politiků. Zcela zanedbatelnou výjimkou byl malý počet krátkých promluv s informativním nepolitickým obsahem v rámci některých reportáží představujících daný kraj, které byly součástí Speciálů. Výjimkou byly také ukázky z krajských debat, které byly zařazeny do předvolebních speciálů Zpráv z regionů o Středočeském, Jihomoravském, Ústeckém a o Moravskoslezském kraji. Jednalo se o krátké stříhové ukázky z předvolební krajské debaty z daného kraje na CNN Prima News, která byla dříve téhož dne vysílána a měla být večer reprízována (premiéry krajských debat byly od 14:30, reprízy od 20:00 hodin). Ukázka obsahovala fragmenty promluv několika hostů krajské debaty a primárně fungovala jako

pozvání ke sledování krajských debat. Obsah byl natolik fragmentární, že je možné tyto ukázky považovat také za zanedbatelné.

Většina obsahu předvolebních speciálů Zpráv z regionů ale byla věnována nadcházejícím volbám nepřímo a hledala odpovědi na otázky vyjádřené v upoutávce na seriál Speciálů⁴⁷: „*Jak se žije v jednotlivých krajích České republiky? Jak si stojí váš kraj v porovnání se zbytkem republiky? Co je potřeba zlepšit a na co jste pyšní?*“ Odpovědi na tyto otázky přinášel živě vysílaný rozhovor moderátorky či moderátora s krajským reportérem CNN Prima News v exteriéru, předem připravená přehledová reportáž sestavená z archivních zpravodajských záběrů i aktuálních reportážních záběrů, kterou je možné označit za reportážní medailon či portrét kraje, rovněž předem připravená anketa názorů místních lidí na přednosti a zápory jejich kraje a informačně bohatý studiový vstup s výběrem statistických informací o kraji, který kromě sady základních údajů uváděných u všech krajů obsahoval i několik statistických ukazatelů specifických pro daný kraj v porovnání s jinými kraji. Mezi základními údaji o kraji nechyběla informace o počtu krajských zastupitelů, který je odvozen od počtu obyvatel kraje. Při tomto statistickém vstupu byla využita infografika, zdroje údajů byly vždy součástí příslušné grafiky. V rámci rozhovoru, reportáže, ankety a faktografického vstupu byla neutrálním způsobem prezentována výrazná suma objektivních informací o každém kraji, která mohla sloužit i jako opora při rozhodování diváků o tom, koho podpoří svými hlasy ve volbách.

7.1.1 Dodržování zákona v předvolebních speciálech Zpráv z regionů

Analýza obsahu předvolebních speciálů Zpráv z regionů na CNN Prima News nepřinesla žádné poznatky o porušení zákona. Vysílání těchto pořadů proběhlo bez problémů z hlediska zákona.

Předvolební speciály Zpráv z regionů na CNN Prima News byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Chybovost titulků nebyla vysoká, ale jejich vlastností bylo mj. to, že nečlenily mluvený text na repliky různých mluvčích, které se tak při změně mluvčích často objevovaly v titulcích v navazujícím textu. Důsledkem bylo obtížné rozlišování konce jedné a začátku další promluvy. V kombinaci se zpožděním titulků to do určité míry komplikovalo srozumitelnost přepisu zejména v pasážích s výměnami kratších replik různých mluvčích. Nejlepší výsledky měl přepis delších replik jednoho mluvčího. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou.

Zpřístupnění předvolební speciálů Zpráv z regionů na CNN Prima News pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy.

Předvolební speciály Zpráv z regionů obsahovaly infografiku, která byla slovně komentována moderátorkou či moderátorem jen částečně – část informací obsažených v obrazové složce nebyla součástí mluveného textu. Zejména některé takovéto pasáže, kde byla kromě mluveného slova využita infografika, nebyly zpřístupněny svou dramaturgickou povahou pro osoby se zrakovým postižením, neboť veškerý podstatný obsah nebyl nativně obsažen v základní zvukové stopě pořadu.

---

⁴⁷ Upoutávka byla vysílána např. v závěru prvního předvolebního speciálu Zpráv z regionů.

8. ZÁVĚR

Předmětem analýzy byly předvolební debaty či rozhovory a předvolební speciály Zpráv z regionů, pořady, u nichž provozovatel vysílání deklaroval předvolební obsah, které byly zařazeny do vysílání na programu CNN Prima News před volbami do zastupitelstev krajů a třetiny Senátu Parlamentu České republiky 20. a 21. září 2024 a před druhým kolem voleb do Senátu ve dnech 27. a 28. září 2024. Konkrétně se jednalo o šestidílný cyklus krajských debat, které byly inzerovány pod názvem Speciál: Debata kandidátů na hejtmana, o sérii tří superdebat, které byly inzerovány pod názvem Superdebata: Krajské volby po povodních, jejichž účastníky byli šéfové celostátně působících stran a hnutí, dále o deset předvolebních speciálů Zpráv z regionů a o dva rozhovory s kandidáty na senátora, kteří postoupili v témže senátním volebním obvodu do druhého kola volby. Rozhovory s kandidáty do Senátu byly součástí pořadu 360° (360 stupňů). Cílem analýzy bylo zjistit, zda provozovatel v pořadech plnil povinnosti stanovené zákonem č. 231/2001 Sb., zejména pak § 31 odst. 2 a 3 ukládající provozovatelům povinnost informovat objektivně a vyváženě.

K monitoringu byly použity vlastní záznamy Rady. Kromě záznamů vysílání jsme při monitoringu využili přepis plného znění pořadů z monitoringu Newton Media, a. s. a TOXIN s. r. o. Při prepisu byl využit automatický počítačový přepis mluvené řeči. Přepisy plného textu pořízené touto formou mají pracovní charakter, avšak po úpravě (zejména po doplnění identifikace autorů všech replik) jsou postačující k účelu využití prepisu pro rozbor struktury debat a pro statistiku rozsahu výpovědí diskutujících.

Použitou metodiku ovlivnil charakter analyzovaných pořadů, které byly natolik samostatnými obsahovými jednotkami, že nebyly z kvantitativně-analytického hlediska uchopitelné společně. Kvantitativní analýza byla proto použita zejména ve vztahu k jednotlivým pořadům. Důraz byl kladen na kvalitativní analýzu obsahu pořadů z hlediska zákona.

Vyrovnanost rozsahu výpovědí účastníků předvolebních diskusních pořadů je významný faktor vyváženosti debaty či rozhovoru. K porovnávání rozsahu výpovědí účastníků byl použit přepis plného znění debat, který umožňuje objektivně zjistit množství jazykového materiálu prezentovaného jednotlivými účastníky diskuse. Jestliže je k dispozici úplný přepis znění debat, což byl daný případ, je praktické použít měření a porovnávání množství jazykového materiálu⁴⁸ namísto někdy používaného měření doby trvání replik.

Nadcházející volby byly v týdnech před volbami na programu CNN Prima News jedním z dominantních témat. I takto významná událost ovšem byla od čtvrtka 12. září 2024 odsunuta do pozadí povodněmi, kterým bylo věnováno mimořádné povodňové zpravodajství. Programové změny v důsledku povodní zasáhly i předvolební vysílání na CNN Prima News. V době kolem voleb se do agendy vysílání programu CNN Prima News promítla i další dominantní témata, jako např. odvolání ministra I. Bartoše a odchod Pirátů z vlády či vládní návrh státního rozpočtu na příští rok, která spolu s tématem povodní rezonovala i v předvolebních debatách CNN Prima News. Zejména krajské debaty pak byly věnovány také typickým krajským tématům dopravy v krajích, zdravotnictví – zejména dostupnosti lékařské péče, tématu školství, a sociálním tématům bydlení, nezaměstnanosti atd. Celkem pochopitelně v krajských debatách, ale poněkud překvapivě také v superdebatách až na dílčí momenty prakticky nebyly tematizovány volby do Senátu.

Moderátoři debat a rozhovorů přistupovali ke hostům i probíraným tématům neutrálně a vyváženě, analýza nezaznamenala významnou favorizaci či defavorizaci některého z účastníků jednotlivých diskusí či rozhovorů.

V krajských debatách, v superdebatách, ani v rozhovorech s kandidáty na senátora se neprojevil problém v rovině klíče pro pozvání hostů a jeho dodržení, který by se mohl stát zdrojem nevyváženosti

---

⁴⁸ Množství jazykového materiálu jsme měřili podle počtu typů neboli počtu znaků včetně mezer, ze kterých se skládal soubor všech promluv jednotlivých hostů v debatě či rozhovoru.

pořadů. Vyjádření hostů tvořila v souhrnu naprostou většinu obsahu těchto diskusních pořadů a jejich názory tím byly objektivně dokumentovány.

Identifikován byl problém v rovině analyzovaného souboru předvolebních debat (s politickým klíčem pro pozvání hostů) jako celku. Celek společně vzatých krajských debat, které pokrývaly jen šest krajů z celkových třinácti (nepočítaje Prahu, které se krajské volby netýkaly), a superdebat s předáky stran a hnutí z celostátní úrovně nebyl zcela vyvážený. Problém je patrný zejména ve vztahu k divákům z krajů, z nichž nebyla vysílána krajská debata, na které tedy nemohli působit prostřednictvím vystoupení v krajské debatě z jejich kraje jejich krajskými političtími lídři, ale působili na ně jen lídři celostátně fungujících stran a hnutí prostřednictvím superdebat, nemluvě o lídrech z jiných krajů, pokrytých ovšem krajskou debatou, reprezentujícími politické spektrum jiného kraje, které je vždy poněkud mimoběžné, respektive na personální úrovni zcela mimoběžné s politickým spektrem jiných krajů. Politické strany, hnutí a koalice relevantní z hlediska klíče pro pozvání hostů do krajských debat na CNN Prima News z krajů, ze kterých ovšem nebyla vysílána krajská debata, a které zároveň nebyly zastoupeny v superdebatach na CNN Prima News, byly znevýhodněny od vysílání celku předvolebních debat provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o., který zahrnoval krajské debaty jen ze šesti krajů z celkových třinácti krajů, ve kterých se konaly krajské volby, a tři superdebaty celostátních lídrů stran a hnutí, neboť nedostaly v těchto předvolebních debatách žádný prostor. Jednalo se o určitý zásah do volební soutěže. Ve vztahu k divákům provozovatel vysílání dostatečně nezajistil, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech – tj. v celku krajských debat a superdebat na CNN Prima News – bylo dbáno zásad objektivnosti a vyváženosti, aby nebyla v relevantním programovém kontextu předvolebních debat s politickým klíčem pro pozvání hostů jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě. Podstatným momentem zde je, že provozovatel vysílání v celku krajských debat a superdebat na CNN Prima News nepřihlédl k reálnému postavení politických stran a hnutí v politickém a společenském životě krajů, z nichž nevysílal krajské debaty, které přitom splňovaly kritéria pro pozvání do krajských debat. Navrhujeme nejprve vyzvat provozovatele vysílání k vysvětlení v této věci, a následně zvážit případný další postup.

V rámci analýzy jsme rovněž zjišťovali, jestli provozovatel zpřístupňoval analyzované pořady osobám se sluchovým a osobám se zrakovým postižením. Podle dostupných informací⁴⁹ provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r. o. od 1. července 2024 využívá automatické titulkování, když k převodu zvukové stopy vysílání CNN Prima News na textové titulky využívá nástroje umělé inteligence.

Analýzované pořady byly zpřístupněny pro osoby se sluchovým postižením převodem zvukové stopy na titulky způsobem odpovídajícím automatickému přepisu za využití nástrojů umělé inteligence. Chybovost titulků nebyla vysoká, ale jejich vlastností bylo mj. to, že nečlenily mluvený text na repliky různých mluvčích, které se tak při změně mluvčích často objevovaly v titulcích v navazujícím textu. Důsledkem bylo obtížné rozlišování konce jedné a začátku další promluvy. V kombinaci se zpožděním titulků to do určité míry komplikovalo srozumitelnost přepisu zejména v pasážích s výměnami kratších replik různých mluvčích.⁵⁰ Nejlepší výsledky měl přepis delších replik jednoho mluvčího. Mluvčí byli identifikováni jen nepřímo v případech, kdy byli před replikou osloveni jménem, což se nedělo vždy. Titulky byly obsaženy v samostatné stopě, kterou si mohou diváci zapnout nebo ponechat nezapnutou.

Zpřístupnění analyzovaných pořadů pro osoby se zrakovým postižením nebylo monitoringem prokázáno. Pořízené záznamy vysílání obsahovaly jen jednu zvukovou stopu, tj. neobsahovaly

---

⁴⁹ Viz spis. zn. RRTV/2024/1281/beh, 2. zasedání Rady 2024, bod č.: 26.

⁵⁰ Titulky pořizované automaticky v reálném čase mají na rozdíl od tradičních titulků např. k filmům v cizím znění tu vlastnost, že mohou být zobrazeny až po odeznění a analytickém zpracování příslušné části mluveného textu. Předem připravené titulky k filmům jsou synchronizovány s obrazem a zvukem, zatímco titulky pořizované automaticky v reálném čase jsou vždy poněkud zpožděné za obrazovou a zvukovou složkou. Odezírání artikulačních pohybů usnadňuje porozumění mluvenému textu a tato pomůcka není prakticky použitelná při zpoždění titulků za obrazem.

samostatnou zvukovou stopu pro audiopopisy. Specifický problém se zpřístupněním obsahu pro osoby se zrakovým postižením se projevil u pořadů obsahujících složitější infografiku, která byla slovně komentována jen částečně – část informací obsažených v obrazové složce nebyla součástí mluveného textu. Část informací z infografiky se tak nedostala do přepisu a nebyla zpřístupněna pro osoby se zrakovým postižením. Z analyzovaných pořadů se tento problém projevil zejména u superdebat a u předvolebních speciálů Zpráv z regionů.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání přijala na svém 5. zasedání konaném dne 25. března 2025 následující usnesení:

Rada se seznámila s analýzou pořadů vysílaných na programu CNN Prima News provozovatele FTV Prima, spol. s r.o. před volbami do zastupitelstev krajů a třetiny Senátu Parlamentu České republiky (první kolo) 20. a 21. září 2024 a před druhým kolem voleb do Senátu Parlamentu České republiky 27. a 28. září 2024.